

ԼԳԼՄ
ԳԻՐԻՔ.

Լ'նցք ադամայ
նախաստեղծին.
Գլնին 'ի ամա
Լ ցուցանին.
Լ'յնք որք սիրով
լ ըսել կամին.
Ս'ըտցեն 'ի սա՛
Լ շահեցին.

Լուսն Կն Ժող

A 680

ՀԱՍՏ

ԱՌԱՄ ԳԻՐԻՔ.
ՅՈՐՈՒՄ ՊԵՐՈՒՆԵ
ԿԻՆ.

Բանք յարմարականք և պատմու
թիւնք պատշաճաւորք յաղագս
Նախնեացն մերոց Ադամայ և Ն
Հայի. Համեմատեալ զանազան խոր
հրդով յադամայ 'ի քս, և յեւայ
է առ Ա. Թաժինն. 'ի դրախտէն 'ի
խաչն, և 'ի յօձէն 'ի յուդա. և յա
ռաջին արարչութեն 'ի յերկրորդ
նորոգութիւն. Այլ ինչ բանք
զանազանք, պիտանիք և հար
կաւորք:

* Արարեալ Տէր Առաքել Սար
գապետի բաղիշեցւոյ. և Սիւ
նեաց Ապիսկոպոսի. Վեղեցկա
յարմար ոտնաջափու
թեամբ:

* ԼԶ ԲԺՈՒԻ 'Ի ՊԵՂԻԿԱ 26: *

1: Ս ասն՝ Վեցօրեայ տրարչուէն
այ, և կազմութե մարդոյն:

2: Ս ս գեղազարդութեան նախ
նեացն մերոց, և դրախտին:

3: Ս ս պատրանաց բանսարկուն
'ի ձեռն օձին:

4: Ս ս լալոյ նախնեացն և սգոյ և
տրամութե նոցին:

5: Ս ս աւուր հոգեվարին, և պա
տերազմի դիւացն:

6: Ս ասն ահեղ դատաստանին, և
քրննութե մարդկան:

7: Ս ասն զանազան տանջանացն
դժոխոց:

8: Ս ասն չարին թէ ուստի եղև
և զինչէ պատճառ նորին:

9: Ս ասն բազմալոյ բարւոյն՝ ամ
էից:

10: Ս ս պատկերակցուէ մարդոյն
առ ամ և առ հրեշտակս:

11: Ս ս հարցաքննելոյն այ զադամ
յետ

յետ յանցմանն:

12: Ս, ասն կրկնակի խորհրդով
հարցմանն այ ցադամ:

13: Ս, ասն խորհրդոյ հարցմանն
այ ցօճն:

14: Ս, ասն նախատելոյ զինքեանս
նախաստեղծիցն:

15: Ս, ասն զղջմամբ ողբալոյ նա
խամօրն եւայի:

16: Ս, ասն կողին որ պատճառ եղև
խաբմանն:

17: Ս, ասն պէս պէս պակասութի
առնելոյ կողին:

18: Ս, ասն որպիսութեւ և արհա
մարհանաց կողին:

19: Ս, ասն թէ ընդէր 'ի հողոյ ըս
տեղծման մարդն, և ոչ յայլնիւթոյ:

20: Ս, ասն տարերաց որք են մա
ռանք արարչին:

21: Ս, ասն համեմատութեւ մար
դոյն ընդ աստուծոյ:

22: Ս, ասն համեմատութեւ կողին

առ նծածին կոյսն:

23: Ս ասն կնքելս գերեզմանին
Քի՛Տեառն մերոյ:

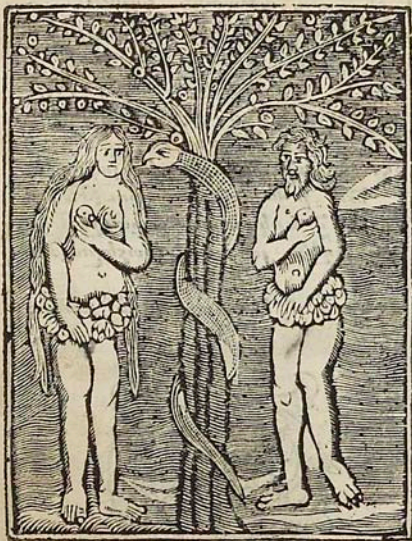
24: Ս ց համեմատութե ն օխկին
արարչութեանն երկրորդ նորոգու
թեանս:

25: Ս ասն մահւան և յարութե
ան ի մեզ համեմատութե:

26: Ս ց երկոտառան սքանչելեցն.
որք եղեն յաւուր խաչելութեն
Քի՛:

*Յորում և աւարտումն բանիս:

* Գալ. 1:

* Այս արարչութեանն լին և ստեղծման
Ստեղծողն: * Տոմ. 29: *

Եւ քան զեղեալքս ամ.
Երրորդութիւն անեղա կան.
Յանուրաներբ և անսահ ման.
Նա գոյացոյց զէակս հա մայն:
Եւ ան յօգից արար զհիւ լին.
Երկրորդ ըզսեռս համո ըէն.
Երրորդ զգոյակսն լուսե զէն.
Տորրորդ զտարերսն հիւթե զէն:
Եւրկիր ան յայտէր ճանպտտ րաստ.
Զուրն ի վերայ նորին տա պատտ.

հողմն ՚ի վերայ ջրոյն ըզ գաստ.
 հուրըն հողմայն կայր առա գաստ:
 Ս երազուցեալ զջուրն ՚ի ծօ վէն.
 արար զկամարըն ջրեր ղէն.
 եբաց զյատակըս հողե ղէն.
 ՚ի բնակութի մեզ համօ րէն:
 Ստեղծ ըզդրախտըն քրճրա գոյն.
 ծառս և ծաղկունս ՚ի նմա ան հուն.
 պէս պէս կերպիւ լուսափայ լուն.
 զի բնակութի լիցի մար գոյն:
 Օ աղկեաց զերկինս լուսաւո ըօք.
 արեգակամբ և աստե ղօք.
 զերեսս երկրի էլից ծաղ կօք.
 զի ցընծասցուք մեք հըրճւա նօք:
 Ստեղծ և զաղգս այլ կենդա նեց.
 զցեղս անասնոց չորքոտա նեաց.
 սողնոց թռչնոց և գաղա նաց.
 աղգըս հազար զանազա նեաց:
 Ս պա յետ այսորիկ խոր հի.
 ստեղծ անեւ մարդ ըստ պատկե րի.
 տալով մարմին միտք և հո գի.
 նըման երիցըն միա կի:
 8 Նախ

Նախ ՚ի հողոյ ըստեղծ զա դամ:
 Երկրորդ ետ շունչ կենդանա կան:
 Երրորդ հոգի ետ բանա կան:
 չորրորդ ետ կամք իշխանա կան:
 Հինգ՝ զարդարեց ըստ պատկե ըին:
 վեց՝ լուսափայլ մարմինք նո ցին:
 Եօթն ազգ՝ ելից փրջամբ շնորհին:
 ութ՝ եդ ՚ի դրախտն անմահ տեղին:
 Ընն՝ արար գերագոյն վեր նոց:
 տասն՝ ետ իշխել արարա ծոց:
 չորքոտանեաց սողնոց Թըռչ նոց:
 ձրկանց ծովու և այլ զեռ նոց:
 Իրձլ տասն ազգ ծընունդ ա սի:
 բնութէս մարդկան հողեղի նի:
 յարարչութեցն ըսկըսա նի:
 մինչև յաւարտն որ կատա ըի:
 Նախ ծնաւ զմեզ կամքն անծեղէն:
 Երկրորդ ծընաւ յոչեից զէն:
 Երրորդ ծընաւ զտարերս հիւ լէն:
 չորրորդ ծընաւ մարդն ՚ի հո զէն:
 Հինգ ազգ՝ ծընաւ կինն ՚ի կո զէն:
 վեց՝ նախ ադամ ծընաւ զկայ էն:
Եօթն

եօթն յըղացաւ նա՛ իմօ րէն.
 ութ՝ զի ծընաւ նա մարդկօ րէն.
 Եւնըն՝ ծնանիմք յաւազա նէն.
 որէ. ծընուող աստեածե ղէն.
 տասըն՝ ծնանիմք ի տապա նէն.
 ի յարութեանըն համօ րէն.
 Եւ ասն էր յետոյ ըտեղծ զադամ.
 Եւ ոչ յառաջ քան զամե նայն.
 զի թէ պատկերէր և նը ման.
 պարտէր առնել նախ ը ին քեան.
 Թէ չէր ստեղծել զէակս նախ կին.
 ուր բընակէր մարդն առա ջին.
 զաշխարհս սեղան կազմեաց նը մին.
 ապա կոչեալ պատեւաց զնախ նին.
 Եւ պա հազար ազգ կենդա նին.
 բերեալ կացոյց հանդէպ նը մին.
 զի թէ հաւան լիցի նո ցին.
 առցէ ընկեր յայնց իւր ան ձին.
 Եւ յանբանից ընկեր չառ նէր.
 զի իւր նրման ոչ գըտա նէր.
 բայց անասնոց անուռն դը նէր.
 որպէս նոցա իսկ վայե լէր.

Յորժամ անուէն գընէր նո ցին.
 Ը իւրաքանչիւր պատշա ճին.
 գըլուխ ՚ի վայր բերեալ նը մին.
 Տնազանդութք անցանէ ին.
 Եկեալ և օձն իմ թըշնա մին.
 գալար տալով Տին զէն չա ըին.
 օձ անւանեաց ըզնա նախ նին.
 զի նենգութք էանց նը մին.
 Օ այն իմացեալ խորաման կին.
 ՚ի մէջ բազմաց զպարտաւն ան ճին.
 պահեալ ունէր զոխն ՚ի սըր տին.
 սպասէր դիպօղ ժամանա կին.
 Սընաց ադամ ինքըն միայն.
 զի ոչ եգիտ իւրեան նը ման.
 զի նա պատկերէր տիրա կան.
 Երնդրէր ընկեր իւր բանական.
 Լսեն միմեանց լոյսքն երեքեան.
 չէ լաւ մարդոյդ լինիլ միայն.
 արասցուք կոյսմ անապա կան.
 լինիլ դըմա միշտ օգնա կան.
 Յետ այնորիկ տէրն ադա մայ.
 արկ թըմրութի նորին վե ըայ.

առեալ ըզմի կողից նո րա՛.
 նրմա օգնիչ ըստեղծ զեւն՝
 Լճա՛ն չեղև նմա օգնա կան.
 այլ յոյժ պատճառ եղև անկ ման.
 դուստրը նր կոյսն աննը ման.
 ծընա՛ն զած նմա օգնա կան:
 Լճեալ ածէ՛ զնա՛ առ ա դամ:
 զի սիրեսցէ Տա՛ւանա կան.
 Էնա՛ ծանեա՛ն Տոգւոյն ա կամբ.
 ոսկր յոսկերաց իւրն օգնա կան:
 Սա՛ կոչի կին կըցորդ կե նաց.
 անախտ յինէն լեալ ըստեղ ծած.
 զանու՛ն նորին կեանս անւանեաց.
 զի էր ծնեւոց զմայրըն կե նաց.
 Լճա՛ առ առեալ զնս՛ աստ լած.
 եդ ՚ի դըրախտըն Տըրճ՛ա նաց.
 անդ պըսակեալ զնս՛ օրհ նեաց.
 Ըցէք զերկիր աճմամբ բար եաց:

* ԳԼԽԻ 2 :

* Այսն գեղադարդո՞ւ է նախասորեշծիյն ,
և դրախտին փափկութեան :

* ՏՈՒՆ 18 :

Եր փառք դժխտին անպատմելի .
չը քնաղատես և սըխրա լի .
Ժառք ըն տային փայլ ըզ փայ լի .
արեգական պէս և լուս նի :
Դէմքն ադամայ փառօք ծաղկել
և ոպ լոյս ճառագայ Թեալ .
ցոլմունք լուսոյ անտի հո սեալ .
և քան ըզ հուր փայլատա կեալ :
Դէմքն ունէր փայլըս զանա զան .
որպէս ըզ լոյս արեգա կան .
բուրէր և հոտն անմահու Թեան .
բերկրեալ ցընծայր ինքն ք ինքէն :
Լա՛դամ ծաղկէր նորա ծին .
լուսոյ բողբոջ գարնանայ ին .
փըթթել փառօք 'ի մէջ դրախտին .
ծափըս ծափի տայր 'ի սըր տին :
Օ՛րդ հայել պայծառ փայլէր .

ան Նրմա միշտ երե լէր .
 և ճառագայթ լուսոյն հո սէր .
 զանձամբ նորին փայլառա կէր .
 Սարմնով զերդ ակնէր լուսընկալ .
 և Թափանցիկ լուսով ծած կեալ .
 միտն և հոգին պայծառա ցեալ .
 և ինքն ընդ փառս իւր հիա ցեալ .
 Սպ ըզկայծ մարմնով փայ լէր .
 զի լոյս հոգւոյն յինքն վառէր .
 և երկոքին լոյսըն խառնէր .
 օլէս օլէս նըշոյլ ցոլեալ հո սէր .
 Լճօքն յան նայեալ հըրձ լէր .
 զձայնն ականջօք լընեալ զմայ լէր .
 յանմահաւ հոտն որ բուրէր .
 սիրտն բերկրէլ անձամբ Թըմրէր .
 ի վեր յաստնած մըխիթա բէր .
 ի վայր դըրախտն ուրախ առնէր .
 յետ և յառաջ դիմեալ ճեմէր .
 յաջ և յահեակ փառաւոց բէր .
 Ստօքըն ճեմն առեալ պառէր .
 ի մէջ ծաղկանցըն վառվառնէր .
 ձեռօքըն ծափըս հարկառնէր .

զի խընդուէցն ոչ հանդուք թէր.
 Պաքն և ծաղկունքն որ իդրխտին.
 զերդ արեգակըն փայլէին.
 յանուշահոտ բուրմանց նոցին.
 որպէս Թըմրեալ լինէր նախ նին.
 Սարմնովն անմահէր ճանթառամ.
 փառօք պայծառէր զանա զան.
 սըրտիւ ցընծայր խրախճանա կան.
 բերկրեալ ի փառս արքայա կան.
 Լնդ լոյս սիրոյն ճառագայ թէր.
 և խընդութե փառքըն փայլէր.
 ուրախութիւն յորդահո սէր.
 և հըրճճանաց ձայնըն հըն շէր.
 Լնդ կերպ լուսոյն էր զանա զան.
 ցեղմ անեղին ցեղմ եղա կան.
 այլ ազգ դրախտին այլ ազգ մրդկն.
 ծառքն և ծաղկունքն այլանըման.
 Լնդ հող դրխտին փայլ լազփայլէր.
 ի ջրոյն ցոլմունք լուսոյ հո սէր.
 օդն անմահից հոտըս բուրէր.
 հուրըն վառեալ ճառագայ թէր.
 Լնքն իգոյնս ծաղկնց հըճճէր.
 15 ախան

ականջն 'ի ձայն զհարթնոց զմլէր.
 ոռնկն 'ի յանուշ հոտոյն թըմբեր.
 բերանն ըզքաղցրն ճաշա կեր:
 Լճ նըմա փառօք փայ լեր.
 նըշոյլ լուսոյն ճառագայ թեր.
 վերնոց բանակն ծաւա լեր.
 ծափըս հարեալ ադամ հրձ լեր.
 Օ անա առ ինքն տեսա ներ.
 ինքն 'ի յանա կերպարա ներ.
 տիպն և պատկերն վառվա ոեր.
 յանեղական լուսոյն փայ լեր:

* Գլուխ . 3 :

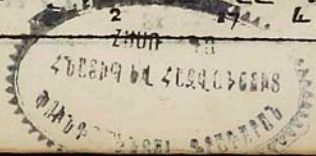
* Անոն իսկեռնեան բանասրիսին 'ի
 յեռն օջիւն

* Տունք 126 :

Չայս ան տեսեալ չա րին.
 հեղձմըղձակ լինէր յանձին.
 և մորմոքէր կըսկըծա գին.
 պիղծ սադաեղ չարն առա ջին:
 Իբրեւ ըզհօւր վառեալ ջնո ցին.
 ան 1 16 բոր

բորբոքէր ըզ չարն 'ի հո	գին.
կայր խաճարեալ բոլորո	վին.
և դիզանայր ծուխ նախան	ձին.
Ողբայր սաստիկ հառաչա	գին.
և մախանօք մաշէր զհո	գին.
հանգիստ չունէր ամենե	նին.
չար նախանձովն որ առ նախ	նին:
Օ մաղձ դառնուե իւրոյ անձին.	
փրսխէր դասուցն անդընդայ	ին.
սաստիկ ցասնոյր չար բանա	կին.
էիբարկութի շարժէր զնո	սին.
Սողովեցան 'ի միա	սին.
չարատեսակ դաւք խաճա	րին.
առ սագաէլ չարն առա	ջին.
տեսնուլ թէ զինչէ կամքնո	րին:
Լսէ բերէք զարկածք չա	րին.
առ հասարակ ամենե	քին.
արկէք 'ի բով հրոյ հալո	ցին.
տեսցուք թէ զինչ ծընանի	ցին:
Խնքնէ հալոց չար երկա	թին.
որ հըրդեհէ՝ զորս յինքն ան ցին.	
որք կարծրանան որոտով չա	րին.
2	և չար

7 80

և չար տըռփման սիրովն հա լին.
 Բերին նոքա՛ զարկածք չա րին.
 որ լինելոցն էր յապառ նին.
 արկին ՚ի բով անշէջ հրա տին.
 և չարութեամբ բորբոքե ցին.
 Թէպէտ ասեն չարեմք բնա չին.
 իւրաքանչիւրք ըստ առան ձին.
 բայց զի դու դու խեղ մեր դասին.
 մեծ չար խորհիլ քեզ պատկա նին.
 Դու ես նախնի չարն առա ջին.
 մեք հետևողք կամաց քոյ ին.
 դու խորտակեա՛ զմարդն առա ջին.
 և մեք մի մի զծընունդ նո րին.
 Դու ես նըստեալ յաթոռ չա րին.
 կալ հակառակ արարո ղին.
 այնպէս մեծ չար խորհեա՛ դո ցին.
 որք մի զմիոյ հետ կատա րին.
 Օ ի մեք որ քեզ հետևե ցաք.
 յանձառ փառացն արտաքո ելաք.
 սա՛ հողածին լուսատե սակ.
 երթայ յերկրնս մեզ հակառակ.
 Յայնժմ չկարեմք յաղթել դորին.

զի դա՛ բնակի առ հըզօ րին.
 այսէ մեր ժամ խա՛ւարայ ին.
 հընարեղոյ զկորուստ դո րին.
 Սէք ըզքեզ շատ բանբասե ցաք.
 Թէ ո՛չ խորհիս բան հակա ռակ.
 շատ զօրք ունիս չարատե սակ.
 մի քան ըզմի չար իանա ռակ.
 Լ՛յնպէս մեծ չար խորհեա՛ դոցին.
 որք յա՛ւիտեան չազատեա ցին.
 զի վիշաք չարեաց հողեղի նին.
 յիւր արարիչըն հասա նին.
 Օ՛ ի Թէ փրկէ նա՛ ըզդո սին.
 վասըն սիրոյն իւր անքըն նին.
 բազու՛մք ընդ մեզ բոցակիչ ցին.
 որք մեզ նըման ո՛չ հնազան դին.
 Լ՛յսէր հընոցըն բանաորկ ին.
 յոր զնիւթ չարեացըն վառե ցին.
 հալեալ ծընա՛ւ պատկեր չա րին.
 որպէս և որթն յանապա աին.
 Լ՛ըդ՝ յըղացել միտք բանսրկի՛ն.
 չարիս ծնանէր անհընա րին.
 ուրախ լերուք ասէ նո ցին.

Տընարեցի զկորուստնո	րին:
Սեք այ քնազանդ չե	ղաք:
Վս այն յերկնից յերկիր ան	կաք:
այս բանս լիցի և ձեզ գոր	ծակ:
առնել զադամ քան զմեզ ա	ռակ:
Նրմա՛ տընեալ լինէր պատ	նէր:
Թէ ոչ պահէր նա արտաքս	էր:
ես ադամայ յաղթեմ ա	սէր:
բայց դուք կացէք այլոցն	տէր:
Լայց Թէ յաղթեմք հողեղի	նին:
այն նոր հընարնէ մեր չա	րին:
այլ խորհեսցուք զանհընա	րին:
մինչև իմաս գալ անմա	հին:
Լ իաթանըն սադայ	էլ:
Եկեալ ի յօձըն մըտա	նէր:
զթոյնսըն կըրկին յիրար խառնէր:	
և մահադեղ մարդոյն կաղ	մէր:
Օ ի ոպ ինքն ունէր նա	խանձ:
այսպէս և օձն էր մախա	ցած:
չարըն զընկերն իւր ճանա	չեաց:
նովա՛ եկեալ զադամ խա	բեաց:
Պատճառ չարեացն էր տասըն	բան

որով կորեաք ամենե քեան.
 վասն այն զօրէնս գրաւորա կան.
 գրեալ մատամբ տասըն բա նեան:
 'Նախ' բանսրկունէր թըշնա մին.
 երկրորդ՝ նախանձն որ իսըր տին.
 երրորդ՝ հընարն աղգի ազ գին.
 որ շատ ունէր արկածք չա բին:
 'Չորս' օձն որ կայր ռին իսըր տին.
 հինգ՝ չըր լեզուն առ սուտ բա նին.
 վեց՝ անհանձար միտքն ևայ ին.
 եօթն՝ որ խօսէր նա ընդ օ ձին:
 Ութ՝ ծառ մահուն հրաժա բելի.
 ինըն՝ պատէրքըն հրամա նի.
 տասըն՝ ցանկալ անհաս բա նի.
 որ չէր յիւրում ժամանա կի:
 'Օ' այսոսիկ նիւթ առեալ չա բին.
 զի պատրեսցէ դիւրան զնախ նին.
 այսպէս և մեզ կան և հնա բին.
 պէս պէս նիւթով կորուստ ան ձին:
 'Դարձել' նոր չար խորհէր նո ցին.
 նըրբատեսակ խաւարայ ին.
 մատուակել զմահն առ նախ նին.

զոր և ծննդոցն մատու ցին.
 Լսէ բերէք զանգակ գի նին.
 զդառն և զմըրուր խաճարայ ին.
 Թաս մատուցուք նախաստեղ ծին.
 զի արբցէ մահ իւրոյ ան ձին.
 Լեւրին զնաղոյլն դառնա լի.
 զողկոյզն չար որպէս լի զի.
 արկին ՚ի հընձանս Թունա լի.
 զի բարկութեան բաժակ լի ցի.
 Ողկոյլ նախանձնէր չարու Թե.
 պըտուղ հընարն էր զանա զան.
 հընձան էր կամքն արեն հեղ ման.
 գինին չար գործքն ումորտը ճան.
 Սըրտմըտութեամբ զայն կոխէ ին.
 և բարկութեամբն ճըմէ ին.
 ՚ի վեշտպաց գինի հա նին.
 խառնել Թունօք մահաբե րին.
 Օ սըրտմըտութին իժից չա րին.
 զմըրուր մաղձից Թունաւո րին.
 զոր Թէ ըմպէ ոք կամո վին.
 ծանր է հընար բուժման նո րին.
 Լճ զայս նպամեաց մովսէս նախկին.

խաղող նոցա դառն և լե	ղին.
սրբամբոսութիւն և բարկութիւն.	
է վիշապաց գինի նո	ցին.
Լաւ ժողովեալ ի միա	սին.
չարատեսակ դասք խաւա	րին.
ի սկաւառակ պէս պէս լը	ցին.
ջամբել նախնոյն պատրաստե	ցին.
Պէս պէս որակ ունէր գի	նին.
իւրաքանչիւրն ազդէր մին	մին.
ի զանազան թասեր լը	ցին.
և նախամօրն ըմպել տայ	ին.
Թապանէ մեղաց ունակութիւն.	
և պէս պէս ախորժակ սըր	տին.
կամօք մերովք մատրովա	կին.
և տան հոգւոյն ըզ չար գի	նին.
Ոմն ըզգինի յիմարութեան.	
որպէս ասէ երգըն դաւ	թեան.
օմն ըզգինի մոռացութեան.	
որ ոչ յիշէ զտեսաւըն հրա	ման.
Ոմն բաժակ տայ թըմրութեան.	
ոմն ըզ բարին ատելութեան.	
ոմն չարին հաւանութեան.	
	ամբը

ոմըն փութալ 'ի փնաս ին քեան.
 Ոմըն փառաց ինչ ցանկու ԹԵ.
 ոմն յագահիլ յամ քան.
 ոմն 'ի հնարըս գողու ԹԵ.
 ոմըն նենգել սիրոյ փո խան.
 Ոմըն գինի խաբէու ԹԵ.
 ոմն ոչ զղջալ մինչ 'ի վախ Զան.
 ոմըն պատճառ դընել յին քեան.
 Լ ոմն առիթ այլոց գլոր ման.
 Ոմըն լըսել սուտ բարբանջ ման.
 Լ ոմն ատել զուղիղըն քան.
 ոմն 'ի բարի գործ ծուլու Թեան.
 Լ ոմն 'ի չարն արիու Թեան.
 Ոմանց բղ մեղս եօթենց մահ Զան.
 ոմանց զյանցանսն զանա զան.
 այլ Լ քան զայս այլ բաղմա զան.
 կայ յայն գինին զոր նորա տան.
 Օ այս չարութե գինիս առին.
 Լ մատուցին նախատակ ծին.
 զոր ճաշակեալ անտի նախ նին.
 անցոյց 'ի մեղ ամենե սին.
 Ոմանք զգլուխ գինւոյն առին.

ասկա՛ւ արբեալ փոքիմս նին.
 ոմանք 'ի մէջ գինւոյն հա սին.
 յերկար մընան 'ի գործ չա ըին.
 Մէսք զյատակին մըրուրն առին.
 որք մինչ 'ի մահ ոչ զըղծա ցին.
 զի թէպէտ միէ չար գի նին.
 բայց յանօթսն զանազա նին.
 Սասորովակէ՛ գեն առ հո գին.
 գինեաւ լըցեալ թասն 'ի ձեռն.
 և կաղաչէ՛ թէ ճաշա հեն.
 զմահ դառնութեան յա՛խտե նին.
 Լայսպէս արբոյց նախատեղ ծին.
 զմահ դառնութե չար վիշա պին.
 յիմարութեամբ առեալ զգի նին.
 դեղեաց ինքեամբ զամենե սին.
 Յետ այս չարեացս որ նիւթե ցին.
 չար վիշապէն զիժից գի նին.
 եմուտ ի յօձն իմ թըշա մին.
 լեխթանն այն անմար մին.
 Արքան դեռ չէր չարն ընդ օ ձին.
 նա թոյնք չունէր ամենե նին.
 մըտեալ էլից զթոյնան 'ի նը մին.

զի մահ արկցէ յամենեւ սին:
Եկեալ եկաց մերձ առ ե նա:
 և ամենայն դէք ընդ նր մա:
 ասէ ուրախ լեր և բերկ րեա:
 քեզ ա՛նեախ և ադա մա:
Օձեզ ՚ի հողոյ ետեղծ ած:
 և եդ ՚ի դրախտն հըրճեա նաց:
 բոց այլ մեծ փութ կայ ձեզ ծածկ ծ:
 զոր ձեր ստեղծողն ձեզ ո՛չ յայտնեց:
Լյ զի ես օձեմ իմաս տուն:
 քան զամ ստեղծեած գի տուն:
 ես ձեզ հնազանդ եմ մօտա գոյն:
 բայց ո՛չ անդէտ զերդ զանա տուն:
Ես զամենայն ծածուկս քըն նեմ:
 և զլինելոցն ճանա չեմ:
 զգաղանի խորհրդ թուլ լին դիտեմ:
 նախ քն ըզգալն զունին իմ խըցեմ:
Բայց ես նըշան տամ քեզ յայտ նի:
 որ հաճատաւ իմում ձայ նի:
 ձեզ պատճիրան կայ հրամա նի:
 չուտել զպրտուղն հրաժարե լի:
Եբայց այնու զմիան եււայ ի:
ոպ

որպէս գիտող ամենայն նի.
 նազանդ լինիլ օձին ձայն նի.
 զի լըսիցէ զինչ որ խօսի սի.
 Պառ իմ գը շխոյ ես անձն իշխան.
 ես քո ծառայ նազանդա կան.
 որ քան հասնիս դու մեծու թէ.
 այն քան փառօք ես ճոխա նամ.
 Ես անասուն կայ և գա զան.
 և այլ ստեղծւած քոյժ զանա զան.
 բայց զայս նորա ոչ իմա ցան.
 զոր այժմ ես քեզ աւետիս տամ.
 Այց երբ հասնիս այնրմ փառաց.
 հրաշափսյիս իբրև զատ լւծ.
 ի յանձնու կեանքս հըրճւա նաց.
 յիշեալ թէ նա զայս բարբառեաց.
 Այց նախ սիրով ինձ դաշն աբա.
 որ զայս շատեալ դու ադա մայ.
 սիրով լըսես զինչ բան որ կայ.
 հանց որ ադամ զայս չիմա նայ.
 Օ ինա հըպարտէ բարկա նայ.
 և անկատար բանսիմ մը նայ.
 բայց դու նազանդ ես հաւա առ.

զի գու լիցիս տէր ադա մայ,
 Օ այս ասացեալ պահմիյա մեաց,
 զի ցանկացի բաղձմամբ մը տաց,
 չարեօք ըղմիտսն կախար դեաց,
 մինչև էհան զկինն իխե լաց,
 Ետ այսորիկ ապա ձայ նեաց,
 խրախուսանօք բանս հրճւա նայ,
 ասէ զականջ մըտացըդ բաց,
 ան զանետիս մեծի փա ռաց,
 Ասանէր ստեղծօղն արարա ծոց,
 նախանձ արար ձեղ և որ դւոց,
 զի պատճիրանն եղև խլո ըոց,
 Թէ մի՛ ուտէք յամէն ծա ռոց,
 Պատասխանեալ յիմարն ե ճա,
 խօսօք օձին ընկեր դառ նայ,
 անմիտ նախ հարց ընդ ադա մայ,
 նա պատասխան տացէ դը մալ,
 Պառոց դրախտին որ այսըր կան,
 մեզ ուտելոյ հրաման տը ճան,
 բայց ի ծառոյն չար դիտու Թե,
 ասաց չուտել զի մահ կու տան,
 Խըրոխաալով չարն յոյժ խըն դաց,
 28 զպատ

զպատճառ բանին յորժամ գի տաց
 զպատճառն որ տրն ձեզ հրամայեց.
 զայն ասելով ըզ ձեզ խա բեաց.
 Բայց ես նըշան տամ ձեզ բա ընց.
 որ հաւատաս դու 'ի սրբ տաց.
 Թէ չէր ծառն այն անձառ բա ընց.
 զնէր ըստեղծ ըզնա աստ լած.
 Լ. յը ոչ Թէ մահ կայր 'իպրտ զին.
 կամ որք ուտեն զայն մեռա նին.
 այլ կայր խորհրդ անձառ 'ինը մին.
 զասն այն չեթող մերձ կալ նը մին.
 Օ ի տր գիտէր զպըտուղըն զայն.
 Թէ որք ուտեն անձառ նան.
 երբ դուք ուտէք աչք ձեր բա նան.
 Իբրև զան լինիք բնու Թէ.
 Լ. հա ձեզ ձայն մեծ աւե տեաց.
 որ 'ի յակտնջըս ձեր հըն չեաց.
 զխորհրդն անձառ զոր տր ծածկեց.
 ես յայտնեցի ձեզ սիրե լեաց.
 Յընձայր եւա փառամո լեալ.
 զինչ նոր արև զինքեամբ ծա գեւ.
 զի շարն փայլակն յերկնից ան կեւ.

շըրտոյց ըղ միտքն այն խաճա ըեալ:
 Սխտքն և հոգին այն անհաճ ճար.
 խաղայր մարմնով զինչ գիւ ա հար.
 Ճեմն առնելով պարէր յէր կար.
 վազէր ՚ի ծառն անասնա բար.
 Չար ցանկութիւն որ ինմա էր.
 զբանս արարչին մոռացը նէր.
 և որպէս խէթ նըմա վա ըէր.
 զիս ՚ի պըտղոյն արգելա սէր.
 Լաւել զպըտուղն յիւրում ձեռին.
 դողայր մարմնով սառեալ հոգին.
 զի գուշակէր բնութիւն որին.
 զկորուստ անձին իւր դառնա գին.
 Օ պըտուղն եղել մերձ բերանին.
 և պահապանքն արգելու ին.
 զի զանմուռնս շըրթամբք կըր կին.
 կարգեաց անփակ բերա նին.
 Խակ չար լեզուն որ բարբառ էր.
 ինեքս կուսէ զփականս բա նէր.
 և մարգարէն վասն այն ա սէր.
 գիր պահապան զերկիւղ քո տէր.
 Բացեալ զբերանըն դըժնայ ին.
 ծա

Ժամեաց ըզթոյնս լեզէի օ ձին.
 զմաղձըն մահու որ ի պլտ ղին.
 նա կըլանէր բոլորո վին.
Յանկարծ լինէր ի հիաց ման.
 ետես զոր ոչ կրծէր յին քեան.
 խեցին զլուսոյն ըզպատմու ճան.
 լինէր խաւար գիշերա նման.
 Ասյր մորմոք մամբ ի կըսկըծ ման.
 աղաղակէր հառաջա ձայն.
 սաստիկ գոչէր որպէս զան բան.
 և ճիչ բառնայր մոլեգնա կան.
Օ արտուս իւր սաստիկ հո սէր.
 լալով միշտ զանձըն հեղե ղէր.
 սուգ ըզգեցել զհերսըն փե տէր.
 և արեամբ զանձըն շաղա խէր.
 Այ մոլեալ ինչ կատա ղէր.
 որ և ըզմիս բազկին ու տէր.
 քունըն հատել հանգիստ չու նէր.
 յաղաղակէն ոչ գադա ըէր.
Յերկինս հայել աչքըն մըծ նէր.
 դիտեալ զերկիր միշտ խաւա ըէր.
 յետ և յառաջ տարակուսէր.

յաջ և յահեակ միշտ երե րէր։
 Ղաուժք դառնուէ մօրն եւայ ին. նին.
 ոչ եղեալ են ոչ այլ լի րին.
 զի ամենայն կըսկիծ չա րին.
 երևանայր յանձըն նո րին.
 Որքան յաշխարհըս մեռա նին.
 և որք ՚ի հօւրն անկեալ տան ջին.
 այնքան կըսկիծք տըւան նը մին.
 որ նախ եղև սկիզբըն չա րին.
 Եկն առ ադամ որպէս օ տար.
 մերկ խայտառակ անասնա բար.
 ադամ տեսեալ զնա՝ զարմա նայր.
 Թէ զինչ եղև այդմիկ պատճառ.
 Եւ ցընա՝ զի՞ լաս դու կին.
 և հառաջես ողորմա գին.
 այդ ինչ չարիք որ քեզ ե կին.
 ուրէ լոյս քոյ պատմուճա նին.
 Կարծեմ թէ դու չես առա ջին.
 այն որ յինէն ստեղծաւ նախ կին.
 զի ՚ի պատկեր քո դրժնայ ին.
 ցընորք չարեաց ինձ կերե չին.
 Օ ի կողակիցն իմ ցանկա լին.
 Է 2 32 Լու

լուսով ծածկեալէր իմար մին.
 դու գարշելի խաւարաց ին.
 դէմքո դըժնեայ ամենե ճին.
 Օ ի ի ստեղծւածս արարո զին.
 ոչ կայ նման քեզ չար դըժնայ ին.
 մերկ խայտառակ և լալա գին.
 ուստի՞ այդ ցաւքըդ քեզ ե կին.
 Լսէ թէ զին չարը՞ իս քեաց.
 պըտղով ծառոյն զոր արն յայտնեց.
 առի ձեռքս իմ չորա ցած.
 և մերկացայ յանճառ փա ուղ.
 Բայց դու թէ սէր ունիս ընդիս.
 փութով լըսեսք՝ կողակ ցիս.
 առ կեր և դու զնա՞ իբրեւ զիս.
 զի մընայցեմ քեւ ի դրախ տիս.
 Թէ կայք՝ սէրն ընդիս նախ կին.
 այսօր ցուցցի ի քոյդ ան ձին.
 վասըն սիրոյք՝ արար չին.
 յիշեա՛ և զմեր սէրն առա ջին.
 Բայց թէ չըլլես ամենե ճին.
 այժմ որ ունիմ ցաւս ի յան ձին.
 սուտ էրք՝ սէրն այն առա ջին.

Դի ոչ հոգաւ վասն իմ դար ձին
 Թէ անանոցն էր պատա հեալ
 դեռ մեզ պիտէր զնս հո գալ
 տես քո մարմին այսպէս խո ցեալ
 դու կաս այդպէս անհոգա ցեալ
 Թէ փուշ մըտցէ մարդոյ յո տին
 աչքն արտասւեն վասն այն մա սին
 ես կըսկըծեալ փըշով չա րին
 դու ոչ դընես զըսպեղա նին
 Թէ օտար մի լինէր մեռեալ
 դեռ պիտէր մեզ և բզնա լալ
 ես որ ցաւօքս եմ մահա ցեալ
 արժան չառնես դու զիս ող բալ
 Ես որ եղէ հանց փորձու Թեամբ
 մեռեալ ՚ի հող դառնամ ան ձամբ
 հոգիս տանջի անանց մահ չամբ
 Թող դու մընաս այդ խընդու Թք
 Պատասխանեալ ադամ նը մին
 խանդաղատեալ ՚ի սէր նո րին
 տարակուռեալ մորմոքե ին
 ոչ գիտելով ըզ դեղ ցա չին
 Մի՛ մեղադրեր դու ինձ ո՛վ կին
 ես

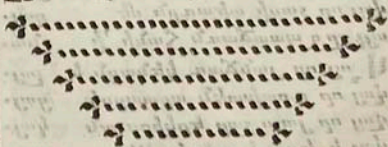
Ես նոյն սիրովն եմ առա ջին.
 բայց թէ ուտեմ զպըտուղ ծառին.
 Ես ընդ քեզ պատուհաս իմ.
 Թէ որ անկցի ՚ի խոր ծո վին.
 Ո՛վ հետամուտ լինի նը մին.
 Թէ որ երթայ ըղհեա նո րին.
 Նո՛կորընչին ՚ի միա սին.
 Կամ թէ արբցէ որ մահա դեղ.
 զայլ աղաչէ զնոյն ճաշա կել.
 այսպէս և քո բանդէ տը դեղ.
 Ղեայդ պըտուղդէ մահա դեղ.
 Օ ինչ արասցուք ցա՛նոց քոյ ին.
 մոլորելոյդ ընդ բանսարկ չին.
 քեզ բըժըշկիլ չէ հընա րին.
 զի նենգեցեր դու անհա սին.
 Ուրախացա՛ն կինն ՚ի հո գին.
 զի ետ սիրով զպատասխա նին.
 հընար եգիտ թըշնառ գե րին.
 խաբել նովա՛ն զմարդն առա ջին.
 Պատասխանի տը՛նեալ նո րին.
 զի պատրեսցէ բանի՛ն զնախ նին.

այսպէս պատճառ դընէր բա նին.
զի ամենայն միտք հաւա նին.
Պատիժ չարեաց պատուհա սին.
զոր խոստացան տէրն յանցո ղին.
ես նախ ստեցի պատժիւրա նին.
պատուհասն էր այս ղինչ ե կին.
Ես նենգեցի Թըն բա նին.
յիս դիպան նետ պատուհա սին.
զոր ինչ պատիժ կայր յանցո ղին.
դաւոյ չարն այսէր ղինչ ե կին.
Սի էր պատժէրքն հրամա նին.
և մի պատիժ յանցանո րին.
ես որ մարտեայ ընդ հրամա նին.
յիս դիպան նետ պատուհա սին.
Չես հակառակ դու արար շին.
որպէս և ես մեղայ նախ կին.
Թէ դու սիրով ուտես վասն իմ.
իմ յանցանաց մեղքն ջըն ջին.
Օ իս վասըն քոյ յորինեաց տէր.
զի ընդ քեզ ունի մեծ անձառ սէր.
Թէ դու ուտես զմեղքո չի շէր.
և վասըն քոյ ղիս չարտաք սեր.

Օ ի որք անկցին ՚ի ծով խո ըին
 յայլ լողորդաց նոքա փրկ կին.
 Գայ մըկըրտի ՚ի ջուր վասն իմ.
 որ զիս փրկեց լին կամի ցին.
 Լա թէ ուտե որ դեղ մա հո.
 դարձեալ գեղթափ տան ուտե լու.
 ես որ կերայ զպըտուղ մա հո.
 դարձեալ փրկիմ ՚ի յուտե լու.
 Թէ դու զփրկիլն իմ կու կա միս.
 սիրով ականջ դընես բա նիս.
 առ ճաշակեալ և դու ըն գիս.
 զի մընայցեմ քեզ ՚ի գրախ տիս.
 Խակ թէ հանէ՛ նա զիս միացն.
 քեզ ո՞վ լիցի այլ օգնա կան.
 ահա ես կամ ՚ի կըսկըծ ման.
 և արտասուեմ հառաչա ձայն.
 Խարբալեցա՛ն միաքն ադա մայ.
 յորժամ խաբեալ ետես զե հա.
 կամէր լըսել բանից նո բա.
 զի տնէր մեծ սէր ընդ նր մա.
 հարակուսեալ լինէր յան ձին.
 կնոջն լըսել թէ արար զին.
իսել

Խեղբորն Ընդ աչադուն գընա ցին.
 Եթող զած և ոչ ըլ կին.
 Լ'նմա՛հ Բանին լրսել չկա րաց.
 զի չէր անեղ որպէս զաստ իւծ.
 այլ զի յետոյ էր արա րած.
 զնը հանաւիցին ձայնըն սի րեաց.
 Անո՛ղ միտքըն չար էր քան զօ ձին.
 զի իմացա՛ն քան նորա ծին.
 օձըն խաբեաց զտըգէտըն կին.
 Իսկ նա՛ զնախնի մարդն առա ջին.
 Աինըն կերա՛ն յաւտով բա նին.
 Իբրեւ զած լինիլ յան ձին.
 Իսկ այսպէս յոյս չըկայր մար դին.
 այլ խայտառակ ետես ըլ կինն.
 Խորհուրդ չարար մրդն եղկե լին.
 Թէ ես պահեմ զբան հրամա նին.
 և աղաչեմ վասըն սո րին.
 յայնժամ կընող մեղքըն Թող ցին.
 Բանզի էր կէս մարմնոյն մեռեալ.
 Կիսոյն ապրիլ ոչէր հը նար.
 վասն այն կերա՛ն անասնա բար.
 զի դու՛խն ոտիցն էր հնազանդեալ

Լ՝ աեալ և նա՛ զկայծըն հը րոյն.
 զպըտուղ մահու բորբոքե րոյն.
 եդ ՚ի բերանն բաղձամբ յու սոյն.
 վասն ե՛ւայի ազատե րոյն:
 Խսկ Թոյնք մահուն որ ՚ի պըտ զին.
 այլայլեցին զբնուի նո րին.
 մերկացա՛ն զլոյս պատմուճա նին.
 եղև իտա՛ւար աղջամը զ ջին:
 Լճ՛ ճիչ բարձեալ հառաչա գին.
 ազազակէր գոչմամբ սըր տին.
 գետք արտասու՛ացն իջանէ ին.
 կըսկըծանօքըն ցա՛նա գին:
 Սաստիկ ողբայր ողորմա գին.
 Թախծմամբ սըգոյ մեռել հո գին:
 ողբս յօրինէր բախմամբ սըր տին.
 վայ և եղուկ տալով ան ձին:

* Գլուխ 4

* Այս ան ողբոյ և հառաջանաց հախառ
որեղծիցն:

* Տուն 12:

Այայն աւուրն որ ես ստեղծյ
վայ այն ժամուն յոր խբեցյ
հոգիս վառել խորհուրդս ե ուայ.
զի մեծ չարիս վաստակե ցայ.
Այ որ զպըտուղն առել կե րայ.
վայ որ պատճառ եդի զե նայ.
զնա մատնելով չարդարա ցայ.
այլ յայ աչացն ե լայ.
Այ այն պահուն յոր ես թաքեայ.
վայ թըզենւոյն յոր ծածկե ցայ.
վայ որ չասի տեառն մե ղայ.
այլ ըզպատճառն հանի ՚ի նա.
Այ որ յանձառ կենացն ե լայ.
վայ որ դրախտէն արտաքսե ցայ.
վայ որ յայս չար երկիրս ան կայ.
վայ և եղուկ ազգիս վե րայ.

Այ որ մեղօք ես յըղա	ցայ.
վայ որ ցաւ օք որդիս ծը	նայ.
վայ որ ինձ մահն առաջի	կայ.
վայ որ դժոխքն ինձ կու մը	նայ.
Այ որ հոգիս յինէն գը	նայ.
վայ որ մարմինս ՚ի հող դառ	նայ.
վայ որ բնուք ոչընչա	ցայ.
վայ որ ոչինչ համարե	ցայ.
Յերկրի փոշի հոսեալ եղ	ծայ.
հոսեալ նեխեալ շարաւ դար ձայ.	
մարմինս որդամբք լըցեալ ե	ռայ.
ի չորս տարերս ցընդեալ գը	նայ.
Աչէր և ոչ եղիցի	սա.
ոչ երեւի տեղի սո	րա.
հողմըն մահու շընչէ ՚ի	սմա.
և ընդ ինքեան առեալ գը	նայ.
հոգին միայն առանձնա	նայ.
և ինքն առ ինքըն հիա	նայ.
որպէս էի կամ զինչ ե	ղայ.
կամ զինչ լինիցիմ առ յա	պայ.
Այ որ խընդան դեքն յիմ վր.	
վայ որ գերեն զհոգիսնո	քա.
	վայ

վայ իմ ծննդոցս որ բազմա	նայ.
վայ թէ քանի չար կայ նո	ցա:
Սայ որ ՚ի հուրն անշէջ ան	կայ.
վայ որ որդանցըն կեր ե	ղայ.
ի գեհենին հոգիս ող	բայ.
վայ որ խաւարն ոչ լուսա	նայ.
Սայ որ մաշին հոգիքն ՚ի	նմա.
վայ որ տանջանքն ոչ վերջա	նայ.
վայ իմ ազգին որ անդ մը	նայ.
վայ և եղուկ ինձ և նո	ցա:

*Պալմ-ի 5.

*Ս, տն աւուր հագեւարին, և պարտ
բաշի գիւտն:

*Տոն 26:

Վայ իմ աւուր հոգեւա ըին.
վայ որ զհոգիս առել տանին
վայ ապշութէ ճանապարհին.
վայ որ չգիտեմ թէ ուր տա նին,
Սայ չար դիւցն որ ինձ յայտնին.
վայ որ ընդիս պատերազ մին.

վայ որ զմեղաց նամակն ու նին.
 վայ որ մի մի յայտնեն զնո սին.
 Սայ որ յառնեն վրկայք չա րին.
 վայ որ բողբոս բերանք նո ցին.
 այո այո աչք մեր տե սին.
 զարկածք գործոց մերոց ի դմին.
 Սայ թե թոյլ տալն հրեշտա կին.
 վայ որ խաղան զինև նո քին.
 վայ որ տանջել զանձն իմ կրո վին.
 և ի վերայ իմ կատա զին.
 Սայ որ պէս պէս գունդքն չարին
 ահեղ դիմօք ինձ երե չին.
 ըստ զանազան չար խորհրդ րին.
 զոր ինձ գործել ետուն նո քին.
 Սէս պէս դիմք կերպարա նին.
 չարատեսակքն դրժնայ ին.
 սրամուտով միշտ կատա զին.
 և պատառել ջանան զհո քին.
 Ըստ զօրութեց հոգւոյ տա սին.
 տասըն կերպիւ պատերազ մին.
 զի ըստ արժանւոյն առցէ հո քին.
 զառ հաւատչեոյ դատաստա նին.

Պէմքն այլակերպք և ահա գին.
 զարհուրական կերպարա նին.
 հուր ցոլանայ յոբնկանց նո ցին.
 և պաշարեն զգերեալ հո գին.
 Պասք դասք երամք չար բանսկին.
 խառնիխուռն անդրը թողո վին.
 գունդ քանդ բերեն զարկծք չարին
 դատաստանաւ պատերազ մին.
 Չայնիւ գոչեն յոյժ սաստկա գին.
 ոպ ճայթմունք յորոտս ամ պին.
 և ի ճրջել ոգւոց նո ցին.
 սարսեալ հոգիքն ինչա ղին.
 Օ անազան դէմք նոցա յայտ նին.
 որպէս առ մեզ այժմ անւա նին.
 դեք սատանայք քաջք և ա լին.
 յորոց ահէ հոգիքն հա լին.
 հոտք դարչուէ յոյժ զաղբա գին.
 որ ի իւնաց դասէն բու բին.
 զհամ աղծրութեն տաղտկա լին.
 առեալ հոգիքն մաշէս ցին.
 Ե ուրջանակի պահեն զհո գին.
 ըստ վեց շարժմանցն որովք յանցին.
 44 ի վեր

Ի վեր Ի վայր յաջ չաճե	կին.
յետ և յառաջ մըրցեալ կըռ	վին.
Օածուկ չայտնի պատերազ	մին.
ըստ կըրկնակի զգայարա	նին.
ըստ խորհըրդոց մըտաց սըր	տին.
և ըստ յայտնի գործոց չա	րին.
Իխաճարեալ օդոց մի	ջին.
խաճարային դիֆօք յայտ	նին.
հոգին ապշեալ միտքըն ցըն	դին.
միջաբեկեալ յուսահա	տին.
Լաճ ղողանջեն գոչմամբ նա	քին.
այո՛ այո՛ աչք մեր տե	սին.
զարկածք շարեաց մերոց Ի	դմին.
խկըզբանէ մինչ ի վեր	ջին.
Յափը շտակել ջանան զհո	գին.
որպէս զմարմինըն մովսէ	սին.
և ընդ ասելըն հրեշտա	կին.
ձեզ սաստեցէ տր և ցըր	չին.
Յահագնակերպ դիմաց նո	ցին.
որպէս հալեալ լինի հո	դին.
և նըճաղեալ Ի մէջ մար	տին.
միջաբեկեալ սըրտաթա	փին.

Լա՛յն հանեալ զնա հրեշտա կին.
 մերձ առ բանակըն կայա նին.
 և ցո. ցանէ՛ յայտնի նը մին.
 զվըճիւ գործոց դատաստա նին.
 Եւ տեսանէ՛ զկայանս վե րին.
 ուր ամբարեալ հոգիքն պա հին.
 դաս դաս կարգել ըստ նշա ճին.
 ըստ զանազան գործոց նո ցին.
 Դասք պոռնրկաց յայլոց ջո կին.
 և ըսպանողք որիշ լի նին.
 զըրկողաց դասքըն առան ձին.
 չարքն յիւրեաց ջոկեալ դա սին.
 Եւ տեսանէ՛ գնացեալ հո գին.
 զայն հրապարակ կըսկըծա գին.
 և շուրջ պատեալ դաս դաս նո քին.
 զնա կոծեացեն ողորմա գին.
 Ստորում կըցորդ եղել նը մին.
 լան ընդ նոսա հառաչա գին.
 և մորմոքեալ փոշիմա նին.
 մինչև ի յօր դատաստա նին.
 Այ իմ յետինըն գիշե րին.
 ուր ծածուկ գէշքն իմ յայտնեացին.
 46 վայ

վայ երբ գոչէ փողըն վեր	ջին.
հրատարկէ՝ զչարս իմ ան	ձին.
Լըկինք շերկիր ընդ նոյն ձայնին.	
հաւաքեսցին ի միա	սին.
և զիս յառաջ քարշեալ բեմ	բին.
աչք ամենայն ընդ իս հայ	ին.
Լսեն այս այրնէ մահա	ծին.
որ միշտ սիրեաց զկորուստ ան	ձին.
այժմ ամաչէ ի յատե	նին.
ի հարցանել դատաւո	րին.

* Գալ. Բ 6: *

* 11. ասն ահիշ գառաւանին. Լա- յըն
նոյնէան գործոց հարցման:

* Տ Կան. 35: *

Յորժմ դրրունք երկնից բանին.
լինի հընչումն ահագնա գին.
դաւք հրեղինաց ի վայր հո սին.
մինչ զի Թափուր մընայ եր կին.
Յայնժամ լինի բարբառ փո զո.
նըման ամպոց որոճաւ Լոյ.
կո

Կօչէ զմարմինս 'ի չորս նիւ Թոյ.
 Կալ առաջի Տեառն աստու ծոյ.
 Յայնժամ մեռեալք ամենե քեան.
 յառնեն և գան 'ի դատաս տան.
 ոմանք զինչ լոյս արեգա կան.
 ոմանք խաւար դիւաց իւր ման.
 Չորեք կերպեան աթոռ դը նին.
 յորմէ տեսողքն սարսա փին.
 ածն յիսուս բաղմի 'ի նմին.
 Հարցաք ըննէ՛ զամենե սին.
 Հարցնէ բանիւն երկիւղա լը.
 յորմէ դողան երկինք շեր կը.
 ընկեր վասնէ՛ր այսրը մը տեր.
 երբ հարսանեց հանդերձ չունէիր.
 Յայնժամ բերանքն պապան ձին.
 զի պատասխան տալոյ չու նին.
 այլ որպէս մոմ 'ի մէջ հը ըին.
 յաստեալ աշին ահէն հա լին.
 Օ՛րոս և ըղ ձեռս նոցին կա պէ.
 ասպա սըրով ընդ մէջ կըտ ըէ.
 յանհաւատից կարդըն դա սէ'.
 որ զտարտարոսըն ժառանգէ.
 Դ 3 48 Ոմա

Ամանց ասէ ձայնն ասա Գին.
 երթայք ի մութն աղջամըղ ջին.
 անդ լալ աչաց ձեզ եղի ցին.
 և տտամունք ձեր կըրծը տին.
 Ամանց լապտերքըն շիջա նին.
 որք այժմ ունին զգործ խաւա բին.
 շատ մուրանան և ոչ շա հին.
 այլ գըլխիկոր լեալ պատկա Եին.
 Օ հաւատացեալս ամենե սեան.
 կոյս անւանէ տեառըն հրա ման.
 կէսք պըսակաց արժանա նան.
 և կէս խաւար ուն ցու ցան.
 Օ ի կուսութիւն երեք ա սին.
 առ հասարակ ամենե քին.
 ոմն ի հաւատ ոմն ի մար մին.
 և որք յօտարս ոչ գընա ցին.
 Ամանքն են կոյս սք հաւա տով.
 բայց խաւարեալ են չար գոր ծով.
 ոմանք անբիծք են սք մարմ նով.
 բայց աղտեղեալ են խորհըր գով.
 Այս են ոմանք սք օրի նօբ.
 որք չանկանին այլ անկող նօբ.
 Դ 4 49 Բայց

քայց սե՛ւանան պէս պէս դոր ծօք.
 չվառեն զլպտերս լուսոյ նիւթովք:
 Եւ զայս մեկնէ պօղոս յայտ նի.
 կոյս կոչէ զհա՛ւատս քրիստոս սի.
 որպէս ըզ կոյս մի փե սայի.
 ես խօսեցայ զձեզ յիսու սի.
 Բայց իւրաքանչիւր կուսա նաց.
 աստ պատրաստի իւղ լպտե րաց.
 զի՛ ի յա՛ւուր սբ հարսա նեաց.
 ի յառագաստ մըտցեն փա աաց.
 Ամանց առեալ զքանքարըն մին.
 որք ըզ բարիս ոչ յարգե ցին.
 ասէ թէ տուք շահեցո ղին.
 այն որ արար զհինգըն կըր կին.
 Եւ դարու թեան կըշիւք դը նին.
 զոր ինչ գործեաց անդ կըշը ոին.
 որ կողմն յաղթէ անդըր դա սին.
 եթէ բարւոյն եթէ չա րին.
 ի զըրկողաց ինչքըն խընդ րին.
 ընդ միոյն չորս ըստ զաքէ ին.
 առնուն զբարի գործ թէ ու նին.
 կամ տան ինա զմեղք զըրկա ծին.
 50 Ամա

Ոմանք եկեալ զդուռն բախեն.
 տր տր բաց մեզ աղաղա կեն.
 ասէ գընացէք զձեզ ոչ գիտեմ.
 և ոչ բընաւ իսկ ճանաչեմ.
 Ոմանց ասէ ձայնն ահա գին.
 որք ՚ի յաղքատս ոչ գըլթա ցին.
 քաղց և ծարաւ մերկ ՚ի բան տին.
 զիս ոչ տեսիք ամենեւին.
 չինք ազգ մարդիկ անդ երեւին.
 որք աստ գործով զանազա նին.
 երկուքըն չար գործով պատ ժին.
 երեքն արդարք պըսակեա ցին.
 Ոմանք զուտ չարք կէսք միջակին.
 ոմանք բարիք ամենեւին.
 ոմանց չար գործքնէ շատբա ժին.
 կէսք գործք բարեց շատբան զչարին
 Սոքա ՚ի չորս կողմն դա սին.
 արդարադատ դատաւո ըին.
 երկուքըն միան յատակ ստո ըին.
 երեքն ընդ տեառն վերաս ցին.
 Օ ուտ չարքն յետուստին լալա գին
 և զուտ բարիքն դէմ երեւին.

ուր մեղքն է շատ ձախմէ դա	սին.
լաւ շատքն յաջմէ ընդ միջա	կին:
Լինդ դատաստան առնէ ար	դար.
նըրբատեսակ և անա	չառ.
զգործոց բանից զոր խօսե	ցար.
և զոր մըտօք խորհեալ յան	ցար.
Տամարս տացեն դատարկ բա	նին.
ըստ խորհըրդոց զանազա	նին.
խկ ըստ գործոցն որով յան	ցին.
պէս պէս պտօք անձամբ տու	ծին.
Որք աստ ՚ի հինգ զգայարա	նին.
յիւրաքանչիւրսն մեղու	ցին:
տացէ ըզդարձ փոխարի	նին.
պէս պէս պատիժ նոցա կըր	կին.
Անկըն զանէծք և զձայն գու	ծին.
աջօքըն լան ՚ի խաւա	րին.
պասքի բերանն ՚ի ծարա	ւին.
և ատամուքըն կափկա	փին:
Ուրնիմբն ըզհոտ դառնն ծը	փին
և զաղծրուծի դիւաց դըն	դին.
բոլոր մարմնոյն հուրն է բա	ծին.
և դառնաշուռնչ սառնամա	նին.

(Յայնժամ ջոկէ՛ նա յիրե	րաց.
զմաքուր օդիսն՝ իսկ այ	ժեաց.
դասէ՛ զօդիս յաջմէ փա	ռաց.
զայծիս ձախմէ նախատա	նաց.
Տանջանարանքըն պատրաս	տին.
ըստ զանազան գործոց չա	րին.
զկարէ՛ քըննել միտք մարդկայ ին.	
զոր լինելոցէ անդ նո	ցին.
Ղվեց կողմանց պաշարես	ցին.
ըստ վեց շարժմանց մերոյ ան	ձին.
տարակուսեալ ինոյն մի	ջին.
կըսկըծալի անձամբ հա	լին.
Ղվերուստ տրն ահագնա	գին.
ներքուստ դըժոխք բացեալ լինին.	
ի ձախմէ դասք դիւաց գըն դին.	
յաջմէ հրեշտկք ցասմամբ կնգնին.	
(Ետուստ հրեղէն գետն ահագին.	
և տարտարոսքն ի յառա	ջին.
գոչէ՛ դըժոխքն ահեղա	գին.
ձայնիւ հալէ՛ զամենե	սին.
Լ՝հա մեծ օր և խաւա	րին.
ահա չար ժամ և դառնա	գին.
	ահա

ահա՛ կըսկիծ և լաց ուծ
որ պատահի մեղաւո

դին,
ըին.

*Պաշտ 7:

*Ս 5 շահադան ասեւհայն դժոխոյ:

*Տուհ 23:

Յեա քըննուե գատաստա նին.
երբ ամենայն բանք վըճարին.
այն է չար ժամ և խաւա ըին.
որ յոյս բարեացըն հատա նին:
Օորժամ երթայք յինէն ասէ.
զնոցա՛ զամեն յոյս հատա նէ.
ամպ խաւարին զնս ծած կէ.
և ամենայն չար պատա հէ.
Յանկարծակի երկիր շար ժի.
սանդարամետըն պատա ոի.
անդուհն ահեղ բացեալ լի նի.
յոյժ զանազան չարեօք ՚ի լի.
Լացցի վերապն այն ահա դին.
մերձ իտարերս հրեղէն ծո վին.
յոյժ հեռագոյն ամենե շին.
ի խընամոցն առաւածայ ին:

Օր պատրաստեալէ անմարմնոց.
 չարատեսակ այսոց պըշ ծոց.
 տացէ ըզնոյն չարաց մարմնոց.
 հետեւողաց նոցին գործոց.
 Ոյ անճառ են փառք սըրբոց.
 և զանազան պըսակք գործոց.
 նոյնպէս պատիժք չարեցն ո գւղոց.
 անպատմելիք են ըստ գործոց.
 Օր ինչ պատիւ տայ արդաւորոց.
 զդիմակ նոցին մեղուցելոց.
 քանզի կըշիւ դընի գործոց.
 կըշտողապէս երկուց կողմոց.
 Որքան արդարքըն բարձրանան.
 նոյնքան չարիքն իստոր երթան.
 այսպէս և կիրք համանգամայն.
 դիմակ միմեանց լիցի նոցայն.
 Չկարէ գիտել միտք մարդկային.
 զոր լինելոցէ անդ նոցին.
 բայց ըստ կարծեաց իմոց մը թին.
 փոքր ինչ ասեմ վասըն նոցին.
 Չորս ազգ տանջմբ են գըլխո վին.
 ըստ չորս հիւթոց ինչ պատրա տին.

խիկ ըստ գործոց զանազա	նին.
պէս պէս լըլկանք կան 'ի նո	ոին.
'Սէմ երեսաց հուր դեհե	նին.
և 'ի յետուստ սառնամա	նին.
անքուն որդունքն յաջիէ դա	սին.
ձախմէ խաւարն աղջամըղ	ջին.
'Սըճի չորս ազգ տանջանք լի	նին.
որ չէ եղեալ ամենե	նին.
բայց այս նոցաէ առան	ձին.
որք հակառակ են արար	չին.
'Սախ' 'ի կենաց յուսահա	տին.
երկրորդ՝ յանշէջ հուրն անկա	նին.
երրորդ՝ մարմինքն ոչ մեռա	նին.
չորրորդ՝ տանջանքն ոչ խափա	նին.
'Ս հրոյ բերանքն պապա	կին.
ցըրտով ատամքն կափկա	փին.
ծըծ են որդունք զմարմինս նո	ցին.
վէրք ատամանցն խորո	վին.
Լ՝աջքն լան կըսկըծա	դին.
ռընկմէն առնուն զհոտ գորշ տըղմին	
գոչեն բերանքն ողորմա	դին.
բոլոր մարմինքն մորմո	դին.

Ունկըն լըսէ ըզձայն գու	Ժին.
լեզուն պասկի 'ի ծարու	Շին.
ոտքըն ընթանան 'ի գեհե	նին.
ձեռքն և մատուներն տոչո	րին.
Ս երուստ ցասումն անայ	ին.
որ բորբոքէ՝ զամենե	սին.
և 'ի ներքուստ հուր գեհե	նին.
որ յեռ ածէ զանձինս նո	ցին.
Ու ծըծումբ մարմինք նո	ցին.
փութանակի հըրով լուց	ցին.
որպէս հալոց 'ի մէջ հնո	ցին.
վառեալ մ'ըմնովըն տապա	կին.
'ի կայծականց վեռայ շըր	ջին.
ղի այնէ միշտ սեղի նո	ցին.
և 'ի հըրոյ մէջ թաւա	լին.
և անհանգիստ միշտ երե	րին.
Ի ինին ճայթմունք 'ի մէջ հնո	ցին.
և որոտումն ահագնա	գին.
ամպէ՝ խաւարն աղջամըղ	ջին.
զկայծակն անձրև ածէ նո	ցին.
Լճ պատառի մըռմըռ	գին.
հոսէ՝ ըզհուրն 'ի մէջ հնո	ցին.

և

Լ Տուրն անշէջ ամենե	նին.
միշտ բորբոքի 'ի գեհե	նին.
Լ'նդ ատամուկըն կապիկա	փին.
Լ լալ աջացն ոչ խափա	նին.
այլ բարկութիւքըն բորբո	քին.
յանպատմելի տարտարո	սին.
Լ'նդ լան հոգիքն 'ի հընո	ցին.
հանգիստ չունին ամենե	նին.
որպէս ձըկուկը 'ի մէջ ծո	վին.
լողան 'ի հուրն յաւիտե	նին.

*Պաշտի 8:

*Ս ան չարին լի ուստի եղև. իմ շինչե
պարծառ նորին:

*Տուն 64:

Ով հիացումն անպատմե լի.
Լ տարակոյս անքըննե լի.
ստեղծեալ էաք բնութ բա ըի.
չար խարբալեալ ապակա նի.
Լ'որդ քըննեսցուք թէ զինչէ չար.
Լ կամ ուստի նորին պատ ճառ.

որ հրեշտակացն էած խա	նար.
և մեր բնուէս մահ կըրկնա	բար.
Լնէ անդոյ և անկա	տար.
ոչէ ստեղծւած մեզ հաւա	սար.
ըստ ինքն ոչ ինչ անուանըն	շար.
առնէ վընաս հըզօրա	բար.
Օ ինա՛ զհրեշտակս յերկնից էհան.	
և մահացոյց նովաւ զա	դամ.
զապտւած իխաչէած մահ	նան.
և է պատճառ հանուրցյանց	ման.
Լ հիացումըն զիս պա	տեալ.
կամ զարմացմամբ տարակու	սեալ.
թէ չարն զոր չէ ան ստեղ	ծեալ.
ուստի՞ եղև նա գոյա	ցեալ.
Օ ունի տեսակյայլ ինչ սե	ռէ.
և ոչ անհատ իտեսա	կէ.
գոյացութիւն բընաւ նա	չէ.
այլ պատահումն իյոչըն	չէ.
Օորժամ ստեղծան էակք նա	չէր.
և ոչ անուանն ևս երե	նէր.
առանց ստեղծման ուստի՞ լի	նէր.
զի ստեղծանօղ նըմա ոչ	էր.

Լ՝ Եւ պատահումն է յետ գոյ ին.
 որպէս էակս յետ արար չին.
 յրժմստեղծան հրեշտկք նախկին.
 պատահեցան չարն ինո սին.
 ՊոյացուԹի կամ պատահումն.
 ոչ լինիցին առանց նո ըուն.
 մազմի սպիտակ կամ սեւա գոյն.
 ասէ չլինի Թարց իմ յայլ գոյն.
 Պատահմունքն իննեն սեռա կան.
 որք յարարէն ստեղծեալ ե դան.
 և մինն է իր գոյացա կան.
 ինն ինքմա միշտ բազկա նան.
 Բայց պատահմունք առանց գոյ ին.
 ոչ բաղկանան ամեն չին.
 որակ քանակ չայլն ըստ կար գին.
 որպէս յայտնի է գիտո ղին.
 Լ՝ նեղ գոյակ է մինն աստ չած.
 ստեղծ զինն դասըս հրեշտա կաց.
 քանակ որակ գոյ հրեղի նաց.
 չայլ ինչ սահման է պատահումն.
 Որպէս առանց գոյացու ԹԷ.
 այլ պատահմունքն ոչ բաղկա նան.

զայս Կորն յայտնեաց յաճեալս րանն.
 Թէ առանց իմ իրք չգոյա նան.
 Բայց արդ ուստի՞ եղև այս չար.
 յորժամ նա չէր այսլմ պատ ճառ.
 զի նա բարի բնութիւնն ճառ.
 կամի՛ մեզ փառս իւր հաճա սար.
 Թէ պատասխանն ոք զչարն առ է.
 որպէս համայնն ոք վըկայ է.
 զԿորն հակառակ իւրըն բե րէ'.
 որպէս բնականըն վըկայ է'.
 Օ ի պատասխանն սահմանն այս է.
 իմաստասէրն օրինադ րէ.
 զի ոչ գոլովն 'ի գոյ ա ծէ.
 ոչ բառնիլովն ապակա նէ.
 Չարըն գոլովըն ներգոր ծէ.
 մինչև զաստճած 'ի խաչ բե րէ.
 բառնայ խաչեալն ըզնայերկ րէ.
 և զգործ չարին ապակա նէ'.
 Լայսէ պատասխանըն սահ ման.
 զոր ամենայն միտք իմա նան.
 իսկ չարըն 'ի յայսլմ պայ ման.
 չունի զսահմանըն պատաս ման.

Իր զանազան ՚ի միա	սին.
կատարեցաւ ՚ի մին մա	սին.
այս է սահման բնութե նո	րին.
որպէս ցուցաք յենթակայ	ին.
Պարտէ գիտել զբնութի ի	րին.
Հապա քըննել վասըն նո	րին.
անէ անգոյ իրք թէ լի	նին.
ոչ սահմանի բնութի նո	ցին.
Աւրեմ յայտնի է յայսցա	նէ.
թէ պատահումն և գոյակ	չէ.
սա յամենայն իմացմա	նէ'.
մերկ և օտար ՚ի բնութե	նէ.
Լ. յս մեզ անհասէ գիտե	լոյ.
թէ չարն ուստի է իր ան	գոյ.
միտք մեր որպէս կաթ միծո	վոյ.
սա անհասին բաղդատե	լոյ.
Օ ի քաղցր և դառն ՚ի միա	սին.
ոչ եղիցին ամենե	նին.
գործ տրտմական և սէր չա	րին.
՚ի մեղան չելլն կատա	րին.
Լայց ըստ կարեց լայ մարդկայ	ին.
տարակուսեալ մտօք ստո	րին.
62	փոքր

փոքր ինչ քըննեմք վարն նո ըին.
 Թէ զինչէ լոկ ջարն ըստ ի ըին.
 Ոչէ ստեղծեալ ան ըզ նա.
 այլ ՚ի գործելըն գոյա նայ.
 որպէս ըզ հետ իրիք վե ըայ.
 որ յընթանալն երեւա նայ.
 Սա մըտած մամբ էակ միայն.
 ան է անգոյ և անսահ ման.
 ՚ի գործ ածելըն գոյա նայ.
 և յոչ գործելն անգոյ մը նայ.
 Արպէս է մահն ՚ի սուսե ըին.
 առանց հատման ոչ կատա ըին.
 այլ կոյ ծածկեալ ՚ի մէջ նո ըին.
 որպէս անգոյ ամենե ճին.
 Լճ որպէս հուր լուսապայ ծառ.
 վառէ՛ ըզնիւթն իւր հաւա սար.
 այսպէս ներհակ սորինըն ջար.
 ում հանդիպի առնէ իւր ճար.
 ՚ի հրեշտակաց դասուն սկը սեալ.
 իւրն ենթակայ զնոսին կապ մեալ.
 նորօք զբաղումն մոլո ըեալ.
 դունդ Գճնդա առնէ հէնք և հեծել

Եւ Տրեշտակացն դե դարձնող.
 որ և զադամ դարձոյց ի Տող.
 սուտ և ոչ ինչ և այլայ. Ըող.
 Բաղումս առնէ իւր հետեւ Շող.
 Չարնէր պատրօղ վերին դա սին.
 որ իւր նըման արար զնո սին.
 որ և նըստաւ յաթոռ նո. րին.
 Կոչիլ անձամբ հրեշտակ չա րին.
 Լսէր եդից զաթոռն իմ յամպս.
 որ է միջնորմ արեգա կանս.
 այսինքն իջար գործս և յան ցանս.
 նըստեալ հանգչի լեիա Թանս.
 Լին քան ծառայ մըտեալ չա րին.
 մինչ զի եղև գըլուխ նո րին.
 և զտուտն ածեալ իւրոյ դա սին.
 քարշէլընդ իւր զմասն երկնայ ին.
 Լն ի ցընգիլ նոցին յեր կիր.
 անկան զմարդովն հազարք և բիւր.
 որ և խառնեալ զնս ընդ իւր.
 արար ինքեան գեհեան և հուր.
 () արն իմացուինէր լոկ միայն.
 և ոչ ուրեք ունէր նը շան.
 Դ 4 64 այժմ

այժմ յայտնեցաւ դէմ յանդի ման.
դեք և մարդիկ իւրն ախոյ եան:
Բայց այժմ ասեմք ըզնայա տուկ.
Թէ զինչէ չարն որէ ծա ծուկ.
նա հանուրցէ գարշ և տաղ տուկ.
բայց փափիգ մամբ դրծեն յագուրդ:
Որպէս բնութի բարին մշտ է.
և յոչէից ՚ի գոյ ած է.
դիմակ նորին չարն ոչինչ է.
ուժ հանդիպի ոչընչացն է:
Պակասութի բարւոյն է չար.
որպէս անլոյս տեղին խա ճար.
կամ նոր իմացք անմշտա բար.
որպէս արար նախ բեւի ար:
Տեառն կամաց գոլ հակա ոսկ.
է չարութի բազմագի մակ.
և կամ բնութե գործոց ներ հակ.
կամ խոտորիչ յաջ և յա հեակ:
Սխայն վասն իւր կամիլ զբա րին.
է չարութիւն անհընա րին.
որպէս արար մարդն առա ջին.
յափր շտակել զփառս արար ջին:
Է 5 65 ԼՃ

Եւ այս չարեացըն վեհա	գին.
որք ջատագով լինին չա	րին.
ովն ծընաւ զչարն առա	ջին.
և այլք օգնեն գործոց նո	րին.
Չարէ և սուտն ով որ խօ	սի.
զինաւ սկիզբն ամէն չա	րի.
և ով որ սուտ բան բարբա	ռի.
ընդ բանսարկուն զասեալ	լի նի.
Չար է այն իրն յոյժ յատկա	կան.
յորմէ փախչին ամենե	քեան.
և է' բարի ընդ հանրա	կան.
որում բազումք սիրով բաղ	ձան.
Եւթըն մահու չափ մեղքն է չար.	
իւրեանց մասամբքըն հաւա	սար.
զի ամենայն չար հանրա	բար.
կայ 'ի նոսա մինչ 'ի վը	ճար.
Եւ կամ անհաս իրաց բաղ	ձալ.
է' չարութիւն անմըտա	բար.
որպէս արար նախ բե	լիար.
և մարդն ադամ նմին հաւա	սար.
կամ 'ի բարի գործոյն դառ	նալ.
կամ 'ի դժժւարսըն ծուլա	նալ.
	կամ

կամ 'ի հեշտ գործսն դուրանալ
 այսոքիկ չար են համար եալ
 Կամ զոր ինչ կամքն ուզէ առ նէ.
 զմիտս և զօրէնս ոչ հարցա նէ.
 բարի կարծեօք չար կու գոր ծէ.
 որպէս եւա խաբեալն յօ ձէ.
 Լան անպատեհ որ քեզ չէ յար.
 յորժամ առնես լինի այն չար.
 զոր գործեցին անմբտա բար.
 նախնին ադամ և բե լիար:
 Կամ ոչ առնել ըզ կամքս տն.
 վասն թողլոյն անւանի չար.
 որպէս զօրէնս զոր ընկա լար.
 յորժամ չառնես ասեն չա ըար:
 Կամ որ 'ի հաւատս կոչե ցար.
 և սուրբ գործոց յարակցե ցար.
 յայնժամ լինի անուռն քո չար.
 թէ չարակցիս բարեացն ան ճառ:
 Կամ գործ բարի որ նախ քո կայր.
 թողեալ զայն կաս անհոգա բար.
 թէ և չունիս այլ մեղք յեր կար.
 այն բաւականէ լինիլ չար:
 Կամ

Կամ թէ բարի ուսեալ յայլ մէ.
 զայն ծըրարեալ թաքուցա նէ.
 Թր տոկոսեօք զայն պահան ջէ.
 Լծառայ չար ըզ նա կո չէ.
 Կամ որ զհաւատն անօթ պա հէ.
 Լ զիւղ գործոյն ոչ պատրաս տէ.
 Դաւանելով Թր Թր կո չէ'.
 Բայց յառագաստն ոչ մըտա նէ.
 Կամ թէ պէտ զայլս ոչ զըրկե ցին.
 Լ չար անգամ ոչ գործե ցին.
 Բայց աղքատաց ինչ ոչ տը չին.
 Ընդ չարագործսն դասակ ցին.
 Կամ ռխս ունիս չար նախան ձու.
 Կպասես աւուր զմաղձըտ հեղ լոյ.
 Եայնժամ ծընողես դու մա հու.
 ամէն չարեաց գեր ՚ի վե ըոյ.
 Կամ չարս ասի նոցա յար մար.
 որք դասակ ցին ընդ բե լիար.
 հուրն և տանջանքն է նց չար.
 Լ չարչարանքն է անվը ճար.
 Կամ որ Թք գրոց ոչ հաւա տայ.
 այլ յերեսացէ քրիստո նեայ.

սատանայ լաճէ քան ըզ	նայ.
զի սարսելով կսւ հաճա	տայ.
կամ թէ իցէ դք քահա	նայ.
ան սբ՝ յաստեաժ նա մերձե	նայ.
ընդ տիրասպանսն կարգի	նայ.
որ քան զայս այլ մեծ չար չը	կայ.
կամ որ գիտէ զօրէնս լը	ման.
և ոչ պահէ զոր ինմա	կան.
սաստիկ առցէ անձամբն ըզ	գան.
քան զայնոսիկ որք չհաճա	տան.
Չարէ և նա որ միշտ զըբ	կէ.
ի պատճառէ՝ զինչ և ի	ցէ.
աստ որ զայլոց արիւնն ու	տէ.
անգ միոյն չորս հատուցա	նէ.
Չարէ որ զմահն ի միտ չա	ծէ.
զդատաստանի օրն ոչ յի	շէ.
ի դժոխոց ահէն չվա	խէ.
նա զամենայն չար կատա	րէ'.
կամ որ առնու զազգմունք շնորհ	հոյ.
զոր միշտ ծագէ առնա	ած.
թէ յայնմանէ կենայ ի	բաց.
չարէ և նա նըման դի	ւաց.
	կամ

Կամ որ յայտնի կայ 'ի ջա րին.
 և գայթակղէ զամենե սին.
 նա այլ չարեացն է վեհա գին.
 վայ և եղուկ տայ տր նը մին:
 Թէպէտ քղումք են գործք չարին.
 որք մասըն մասըն կատա րին.
 բայց յայսքան բանս բովանդակին.
 որպէս ցուցաք նախ և կըր կին:

*Պաւլոսի 9:

*Ասան ցանկանալոյ բարեոյն առ
նայն էից:

*Տոմար 16:

Բնութիւնք հանուրց եղակա նին.
 յափըշտակել ջանան զբա րին:
 զի ցանկութիւնս այս անդրս տին.
 'ի ստեղծմանէ' կայր 'ի նո սին:
 Իւրաքանչիւրքն ըստ չափ առն ձին.
 բաղձան հասնիլ բարեաց մա սին.
 աչք ամենայն 'ի քեզ հայ ին.
 զի տաս նոցա ըզպիտա նին.

Հրեշտիք և մարդք վն այն յանցին.
 զի ցանկացան յոյժ անհա սին.
 յոչ հասանիլ բարեաց հան րին.
 և զմասնաւորն կորու սին:
 Յանկալ պարտէ առնել զբա րին.
 այլ զի անկարեն ոչ տա նին.
 են որք ցանկան գործոց չա րին.
 քանզի բարի թըւի նո ցին:
 Եւ Լեւոնութի սիրեն զբա րին.
 բարի կարծեն զչարն որք սխա լին.
 իսկ թէ յայտնին գործըք չա րին.
 յոյժ հրաժարին ամենե չին:
 Յայլս հանելով զպատճառ չա րին.
 յինքեանց զբարին խոստովա նին.
 որով յայտնին փառք նախա տպին.
 գոլ բարութիւն յամենե սին:
 Եւ որ մասամբ ունի զբա րին.
 չկարէ տանիլ նա ընդ հան րին.
 այլ մասըն մասըն թէ լի նին.
 յայնժամ տիրէ մարդ բոլր րին:
 Բոլոր բարին ընդ հանրա կան:
 անեղ բնութեն է սեպհա կան.
 զփա

զփառս անեղին համանդա մայն.
 չկարէ տանել ոք եղա կան.
 Եւ յսպէս և հայրեն մեր ա դամ.
 որ էր պատկեր տեառն և նը ման.
 Բայց զի հողոյ էր նիւթա կան.
 չկարաց պահել զտեառն հրաման:
 Եւ զի ունէր մարմին զգա լի.
 և զգայարանք երևե լի.
 չըլճաւ զպատճէրն իմանա լի.
 այլ զձայն օձին իւրն ազգակ ցի.
 Եւ զի հոգի էր բանա կան.
 իւր արարչին տիպ և նը ման.
 ոչ ընդ գիւնացն իսպառ կոր եան.
 այլ փրկուածեան հանդիպե ցան:
 Եւ զի բարի փառաց ցան կաց.
 և ի յայլմէ եղև խա բաժ.
 վասն այն ան ըզնա փրկե եաց.
 և առ հասոյց իւր ցանկա նաց.
 Օ ի ցանկացաւ իւր նախա տպին.
 առնուլ ըզ փառս կերպարա նին.
 վասն այն էլից զփափագ նո բին.
 աստճած յիսուս որդի կու սին.
 Իսկ

Իսկ դէն օտար ամենե նին:
 զի չէր պատկեր իւր տոեղծո ղին.
 վասն այն չէառ զոր կայր 'ի մտին.
 զի ինքնէր սկիզբ իւրոյ չա րին:
 Ոչ թէ յայլմէ եղև իսա բած.
 այլ իւրովի զգարնն սիր եաց.
 այլ և անզեղջէ 'ի մե ղաց.
 վասն այն անձ զնա ոչ փըրկ եաց:
 Լ. յսպէս որք 'ի մեղաց զըղ ջան.
 այնք թողու թէ արժանա նան,
 իսկ որք սառեալ անզեղջ մը նան.
 տանջին նոքա 'ի յաւիտ եան:

* Ղաւո-ի 10:

* Ս Եւ պատկերակցութե մարգոյն առ անձ,
 եւ ունեւոյ զնմանութիւն տնմարմնոյն:

* Տառ 35:

Ս արդ-ըս պատկերէ արար չին.
 տիպ և նրման յոյժ հըշագին.
 այլ և նրման հըաբուն դա սին.
 ըստ յատկութեցն որ 'ինո տին:

Չորեքնիւթեայ բնութիւն մար մին.
 եռամասնեայ հոգին ՚ի նմին.
 չորս կերպ արժու է անե ղին.
 հանգիստ կամաց երբեակ ան ձին.
 Լաղըն հողոյն յար ըստ գոր ծին.
 Չուրն առիւծուն գոչմամբ ուժգին
 հողմն արծընի սրբաթըն չին.
 հուրըն մարդոյն լուսակեր պին.
 Բստ հողոյն դէմք նմանոյն ծաղկել.
 և ըստ ջրոյն լոյս թափանցեալ.
 հողմով հոգւոյն շնորհօք լը ցել.
 հրոյն յաստնած կերպարա նել.
 Իւարձեալ մարմին միտք և հոգին.
 հանատ և յոյս սէրն ՚ինո սին.
 այլ շունչ և բան և ձայնն ՚ինը մին.
 երեք երեք ՚ի միա սին.
 հոգին անմահ և լուսա չոր.
 և անձն իշխան ղերդ թագա չոր.
 միտքն և ծընունդ իւր բանա չոր.
 շունչըն բըղխումն իւր միա չոր.
 Լայլ և հոգին եռամաս նեայ.
 ունի մարմին քառանիւ թեայ.
մար

Մարմինս աթոռ հոգին ար	քայ.
տիպ անեղին բաղմեալ ՚ի	նմա:
Լ. յլ և մարմին մեր ըզգա	լի.
սա եռակի տար որո	շի.
և ժամանակ երեք ու	նի.
անցեալ ներկայ և ապառ	նի:
Լ. յլ միտքն ՚ի հայրն օրինա	կի.
բանն ՚ի նմանէ ծընեալ որ	դի.
հոգիս հոգւոյն անձանակ	ցի.
և ՚ի միմեանց ոչ բաժա	նի:
Լ. յլ և հոգին քառակեր	պեան.
ստառաքինի մասանցն որ	կան.
հոգեղինացըն կերպա	րան.
առ որս հանգչի անմահ ար	քայն:
Խոհեմութին ՚ի տիպ մար	դին.
արիութիւնն է առիւ	ծին.
ողջախոհ հաճս այս՝ արծը	նին.
արդարութիւնն յատուկ՝ ե	զին:
Լ. նդ ինըն դասք են հրեշտա	կին.
երից երրեակ ըստ արար	չին.
չարքն արտաքսեալ դէք անձա	նին.
այլ ճըշմարտքըն մընա	ցին:
	Լորա

Լաւամանեայ գողով հո	գին.
երիցս երրեակ որպէս նո	քին.
ըստ ինքն դասուց հրեշտա	կին.
ինն յատկութիւնք կան ՚ի հո	գին.
Խոհեմութիւն բանակա	նին.
արիութիւն ցասնուլ չա	րին.
ողջախոհիլ ցանկակա	նին.
և կըրհնակի կողմունք սո	ցին.
Խորամանկիւն ընդ տըգի	տին.
յանդըգնութիւն ընդ երկչո	տին.
ժըլատութիւնն ընդ շըռայ	լին.
մարդիկ սոքօք ՚իչար շար	ժին.
Սոքա ինուկս կան ՚ի հո	գին.
ըստ հրեշտակաց իննեակ դա	սին.
ոմանք են չարք ըստ բանասարկ	նին.
ոմանք բարիք նըմանք նո	ցին.
հրեշտիք բոլոր բարիք ստեղծան.	
յետոյ կամօք դէք չարա	ցան.
այսպէս ինուկս որ ՚ի մեզ	կան.
պատճառ բարւոյ ստեղծել ե	դան.
Խորամանկեւն ընդ բանասարկ	նին.
տըգիտանալն ՚ի գործ չա	րին.
76	յան

յանդըգնիլ դէմ հոգեմար	տին.
երկ չա լինիլ ի վնաս ան	ձին.
Եւ ալ բաշխել չըքա՛ն	ըին.
ժըատ լինիլ յանկարգ տե	ղին.
սոյնպէս պահեալ զմասունք սոցին.	
նմանիմք վերնոցն իննեակ դա	սին.
Լա ինըն դասք են հրեշտա	կաց.
մին դաս սըրբոց երկրա՛ն	րաց.
այս տասըն դասք փառաբան	չաց.
առ որս հանգ չի անճառն	անճ.
Կան տասըն դասք և ի հո	գին.
ըստ զօրութեց հոգւոյ մա	սին.
ըստ անմարմնոց և անե	ղին.
տասն յատկութիք կան ի հո	գին.
Վախ հասարակ ըզգայու	թի.
երկրորդ երեւակայու	թի.
միտքըն հոգւոյն տեսողու	թի.
կարծիքն և տրամախոհու	թի.
Կամքըն բարեաց ընտրողու	թի.
յօժարութիւն և բարկու	թի.
աստ՛ածայնոցըն ցանկու	թի.
տասըն հոգւոյս այս զօրու	թի.

Արպէս քնարաւ ըն տասն ա ղի.
 սաղմոս երգէր հոգին դաւ Թի.
 տասըն լարովս որ ՚ի հո գի.
 օրհնեմք ը զաւօղն այս քան շնորհի.
 Տրեշտակք յերկինս են բընա կան.
 և առաքին մեզ պահա պան.
 սոքա հոգւոյս են սեպհա կան.
 բանին մասին յոյժ օգնա կան.
 Յինըն դասուցն որք չարա ցան.
 խաւարածին որդւոց մարդ կան.
 այսպէս սոքա վեցիւք շարժ մամբ.
 կորուսանեն զհոգիս մարդ կան.
 Վա զչարացեալն յերկնից է հան.
 ապա հրեշտակք խաղաղա ցան.
 դու զչարութիսդ որ ՚ի քեզ կան.
 հան որ հանգչիս նոցին նը ման.
 Եւ և հրեշտակք որք մընա ցին.
 են հալածողք դիւաջ դա սին.
 և դու զհոգւոյդ մասունք չա րին.
 հերքեա սաստիւ զի լըռես ցին.
 Յորժամ յայտնի ան փա ոօք.
 զգեսըն տանջի՛ կամարա րօք.
 Թէ

Թէ դու սխալիս գործով դոքոք
 դոքիմբք ողբաս հառաչա նոք:
 Վեք ըզպատկերս կռապաշտութե.
 ետուն պաշտել որդւոց մարդ կան.
 դոքա զպատկերս զանա զան.
 տրպաւորեն յոգիս մարդ կան.
 Թէ հալածիլ ասես դի իւաց.
 ի մարդկանէ այսահա բաժ.
 զդոսա ի քէն հերքեա՛ ի բաց.
 զի կատարին քոյդ խընդը իւժ.
 Վեքն ընդինքենց հանգիստ չունին.
 զայլ չարչարեն ուր հանդի պին.
 և որք ունին զչարս ի յան ձին.
 զիւրդ հանգչին հոգիք նո ցին.
 Վեք մեղուցեալք յերկնից անկն.
 բնակին յերկիրս անասնա կան.
 իսկ մեղաւորք արդարա ցան.
 և յանկելոց տեղիքն ե լան.
 Յինն յատկուեցն որ ի հո գին.
 երեքն է լաւ ըստ իննեակ դա սին.
 իսկ վեցըն չար ըստ բանասրկ ինն.
 որ վեց շարժմամբ կորցնէ զհոգին.
 Թէ

Թէ դու զայն վեցն իբէն հա նես.
 և զերեք մասն զարդա րես.
 Ըզքեզ վերնոց նման առ նես.
 և ընդ ան թագաւո րես.

*Պաշտ 11:

*Ասան հարցադնէլոյն Լճ շաբաթ
 յէր յանցմանն:

*Տոակ 20:

Յետ ողբալոյն՝ ան ադա մայ.
 հարցափորձել գայ ըզնո տա.
 զի զըզջացեալ ասեն մե զայ.
 և ջընջեսցին յանցանք նո ցա:

*Տէրն ասէ: *

Ո՛րես ադամ մարդդ առա ջին.
 ո՛ր է քո փառքըդ հրաշա գին.
 պատճով եդի զքեզ ի դրախ արին.
 եկեալ չգըտի ինոյն տե ղին:

*Լճաթ ասէ: *

Լճայ ըզձայն գնալոս քոյ ին.
 որ հեռանաս վասն իմ յան ցին.
 Է 5 80 եր

Երկեայ միայն կեալ ՚ի դրախտին.
Եկեալ Թաքեայ առ Թըզե նին:

Տէրն առէ:

Քեզ ով նստմեաց ըզմերկդ ան ձին.
Կամ ով պատժէց զքեզ առանց իմ.
Ուր է քո փառք պատմուճա նին.
Քի թէ կերեր զպըտուղ ծառին:

Լուսմ առէ:

Տրաման քո սբ պատճիրա նին.
Խըլեաց զհանդերձս իմ լուսածին.
Փախեալ Թաքեայ առ Թըզե նին.
Գի մի պատիժ տացէ կըր կին.
Չարն որ խաբեաց զիս ՚ի դրախտին.
Եկեալ մատնեաց զիս քեզ կըր կին.
Վասն այն Թաքեայ առ Թըզե նին.
Զի մի՛ պատիժ տացես ան ձինս:

Տէրն առէ:

Լսաք սաեղծ օղնեմքաղցրա գին.
Սիրով հարցնեմ ըզքեզ կըր կին.
Խոստովանեա՛ ինձ առան ձին.
Քի թէ կերեր զպըտուղ չառին:

* ۱۲۳۴۵۶۷۸۹۱۰ *

Օ կինս որ ետու ր ինձ ցաւ անձին
սա զիս խաբեաց ՚ի մէջ դրախ տին.
միաբանեալ սա ընդ օ ձին.
զիս ՚ի փառաց մերկացու ցին.
Սա ՚ի ստեղծման օրն առա ջին.
գ ու շակեցաւ ինձ ցաւ ան ձին.
զի կողոպտեաց նա զիս նախ կին.
կողն իմ հանեալ տըւաւ սը մին.
Սա որ յանձնէ իմմէ ան կաւ.
անկեալ դասուն ընկերա ցաւ.
և ՚ի նոցունց հընարք ու սաւ.
և զիս խաբեաց պատրովա կաւ.

* **Stark und gut lesbar** *

Եւ իսաբեցեր ըզդ Դձ ո՛վ կին.
զքեզ օգնական տը՛ւի դը մին.
խոստովանեա՛ն զւանցանք քոյ ին.
զի գործք մեղացըդ քեզ Թող ցին.

* 1-11 111 1111 *

Քննելով ստեղծեալ օձ դըժնայ ին.
Լըզ պըտուղ մահու ծառին.
82 միա

միաբանեալ զիս խաբէ	ցին.
և ՚ի յաջացրդ քո հա	նին:
Լա չեմ երթալ խրնդորակ չա	րին.
կամ իմացեալ զչարիս օ	ձին.
դոքս եկեալ զիս խաբէ	ցին.
Թէ այդ է փառք անձայ	ին.
Բացեալ զբերանսրն ցաւա	դին.
ադամ և կին իւր դըժնայ	ին.
սիրով հարցմանն մեղայ չա	սին.
այլ և զպատճառն յանձ հա	նին:

* Տերն ցօյն առի: *

Ով Թուռաւոր գլտակ չա	րին.
դու անիծեալ ամենե	նին.
որքան ծընունդք դոցա սղա	լին.
քեզ բազմանայ հուր դեհե	նին.
Թաւրչնամութի տամ ձեզ կըր	կին.
սպասել միմեանց մահու ան	ձին.
մահացուցեր զդա՛ ՚ի մար	մին.
մահ քո անանց յաւիտե	նին:

* Լա յիկնն առի: *

Լա՛ դու պատճառ չարէցդ ո՛վ կին	ին.
ցաւօք ծընցես զորդիս քոյ	որ

որ խորհեցար տիրել դը մին.
դարձ քո առ այր քո եղև ցին:

* ԼՁ Ե-ԴՄԺ ասէ: *

Լըրկիրս ք քեզ պատուհա սին.
մինչև ի հող դարձցիս կըր կին.
փոխան ծաղկանցն որ ի դրախտին.
փուշ և տատասկ քեզ բուսա նին:

Ս իշա տըրտմութ կացցես յերկրի.
զհաց քո ուտես քըրտամբք ի լի.
մինչև ի հող դարձցիս յերկ րի.
որ ամենայն չար խափա նի:

Օ ի թէ մընաս դու կենդա նի.
քո չարչարանքդ ոչ խափա նի.
այլ դու հանգիր մահճամբ յերկ րի
մինչ բարկութիւն քո անցա նի:

* ՊԵՂԻ 12:

* Ս ասն իբնաթի Իրհրդով հալլմանն աշ
ըդ Իսիսին:

* ՏՈՒՅ 60:

Ս Նճառ խորհուրդն ածային.
ծածկել իբնս իւր անբըննին

այնպէս խօսէր նա՛ ընդ նախ նին.
 որպէս ա՛ւարտն եղև բա նին.
 Սինն ըստ բանին ա՛ւարտե ցա՛ւ.
 միւսոյն գործով տայր պատասխան,
 և երկոքին կատարե ցան.
 անային կամքն և հրա ման:
 Եւ զայս պատմեալ մարդարէ ին.
 ուսուցանէր զխորս անձա ոին.
 Թէ միանգամ աստ՛ւած խօ սի.
 և երկուս զայս լը՛ւաք յայտ նի:

* Տէրն առ յԼ. Դ. Բ. *

Ուրես ադամ և դու ընդ իմ.
 քըննեա՛ ըզ բանս որ քեզ խօ սիմ.
 ուրես անձառ և անքըն նին.
 անացնեմ ըզ քեզ ընդ իմ:
 Ուրես ադամ և դու ընդ իմ.
 մի երկընչիւ վասըն պըր ղին.
 այդ քեզ բարեաց պատճառք լիցին.
 ելցես ի փառս ուրես լի նիմ:

* Լ. Դ. Բ. առ յՏէր: *

Լը՛ւայ ըզձայն քո անքըն նին.
 և ցընծացայ հոգւով ի դմին.

բայց երկընչիմ յահէ՛ք բա նին.
եթէ զի՛նքդ այդ լինի ցին.
Լսս մերկ և լոկ եմ և չըն չին.
զի՛նքդ խառնի ան ընդ իմ.
վասն այն Թաքչիմ առ Թըղե նին.
զի չհանդարտիմ առ խընդա լին.

* Տէր յԼ՛րամ առի: *

Ուրես ադամ բնութի՛ք քոյ ին.
և ես ընդ քեզ անդ լինի ցիմ.
ըստ քո բնութ ճանապարհին.
եկեալ տանիմ ըզքեզ ընդ իմ.
'Նախ յըղանամ յարգանդ կու սին.
ծընեալ աճիմ ըստ հասա կին.
մահ՛ւամբ դընիմ ՚ի տապա նին.
յարուցանեմ ըզքեզ ընդ իմ.

* Լ՛րամ յՏէր առի: *

Լ՛ընայ ըզձայն քո հրաշա գին.
որ ընդ երեկոյետին դա ըին.
աստ՛ւած ըդ մարդ լինիս վասն իմ.
խառնես ըզտիպդ թ պատկե ըին.
Լ՛ընեալ ըզձայն քո զարհու ըիմ.
և փախուցեալ յահէ՛դ սար սիմ.
Թէ

Թէ ես զիմորդ արժանաս ցիմ.
զաստճածդ որդի ծնանիլ վս իմ:

*Տերն ասէ յԱՅամ:

Ուրես դու մերկ առ Թըզե նին.
նոյնպէս և ես ի խանձար ըին.
ըզքեզ ծածկեաց տերև փայ տին.
և զիս իմ մայրն յորորո ցին.
Վու մերկացեալ կաս ի ծա ոին.
ես վասըն քոյ ի ծառ խա չին.
զքեզ պարտակեաց տերև դո ըին.
և զիս պատանքն ի տապա նին:

ԱՅամ ասէ յՏեր

Լընայ ըզձայնքո ահա գին.
զոր բարբառես դու ի խա չին.
երկեայ ազգօքն իմ ի բան տին.
իթաքուցեալ խանձար տե ղին.
Լընեալ զայս և մարգարէ ին.
ամբակումայ հոգեպատ մին.
լընայ ըզլուր ասէ քոյ ին.
երկեայ յերկիւղ անհընա ըին.
Լըրկեալ երկիրս այո ընդ նո տին.
և դողալով շարժէր ուժ գին.
վէմք վէմք

վէ՛ք սարսեցեալ պատառե ին.
 յաճէ՛ փառաց տեառն արար չին.
 Նոյնպէս երկինք ստատնե ին.
 և լուսաւորք խաւարե ին.
 տապանք նախնեացըն՝ քանայ ին.
 և յարուցեալ զարմանայ ին.
 Օ այս ամենայն տեսեալ նախնին.
 ասէր երկեայ ընդ քոյ ձայ նին.
 կամ Թաքուցեալ առ Թըղե նին.
 զարմանով ընդ դործ քոյ ին.

* Տէր՝ յԵ՛Ր-Ո՛ՒՆ *.

Ուր ես լինիմ և դու ընդ իմ.
 և ես ընդ քեզ՝ ի մահ խա չին.
 լինիմ ընդ քեզ՝ ի տապա նին.
 հանեմ ըզքեզ յերկինս վե ըին.
 Լա տընկեցի զծառն՝ ի դրախտին.
 և զդիտութե պըտուղն՝ ի նմին.
 իմ Թոյլ տալովս եկեալ օ ձին.
 փորձեաց ըզքեզ իմէջ դրախտին.
 Օ քեզ ի հողոյ ձեռքն իմ առին.
 և յիմ պատկերս յօրինե ցին.

Տողի մարմին միտք լուսա ծին.
 մեզ նմանեալ երբեակ ան ձին.
 Կու գուտ արծաթ ըստ անկերին.
 Տողոս պարզեալ ձեռքն իմ առին.
 քեզ բով լիցի պըտուղ ծառին.
 զի մաքրեցէ զժանկ արծաթին.
 Հալեալ ՚ի Տող դարձնեմ կըրկին.
 և նորոգեմ զպատկերս ՚ի դմին.
 նոր կերպարան տամ վերքս տին.
 մեծ ապայծառ քան ըզդրախա տին.
 Բանդի փառացն այն առաջին.
 Ճանդարտեցար կալ ՚ինը մին.
 այլ ցանկացար դու անհա սին.
 նմանիլ յանձ քոյ նախա ապրին.
 Ասան այն քեզ թոյլ ետու դըմին.
 որ ցանկացար անձառ բա նին.
 զի յետ փորձութեցդ որ եկին.
 առցես փութով ըզցանկա լին.
 Բանդի փըռումն իմոյ շնորհին.
 զանձառն իմ սէր ՚ի քեզ հեղին.
 դու իմ պատկերն և սիրե լին.
 զինչ և կամիս քեզ լինի ցին.
 Լ. ԲԴ

Լորդ Թոյլ Ետու քոյ փորձո ղին.
 լինիլ այդպէս որպէս ե ղին.
 զի խորհուրդն իմ ծածկել խո ըին.
 այդ փորձութիւն կատա ըին.
 Տատք ցորենոյն քեզ նրմա նին.
 անկեալ յերկիր նախ մեռա նին.
 Տատքն անհամար բուսել կըր կին.
 ընտրին ՚ի կալ դատաստա նին.
 Լն հուն ծաղկունք քե բողբո ջին.
 անծուծ եամբս իմ պըսա կին.
 զհոտըն բուրել գունով փայ լին.
 ՚ի յառագաստ հարսնարա նին.
 Տատքն որ ՚ի հողըն սերմա նին.
 ելեալ նախ խոտքըն բուսա նին.
 Լի կատար իւրոյ հաս կին.
 յատուկ ցորեննքն երեւս ցին.
 Լյսպէս և քե՛ւ մարդդ առաջին.
 նախ բազում խոտքըն բուսա նին.
 յետոյ ՚ի ծայր նոցին հաս կին.
 կեանք քոյնձ պըտղաքե ըին.
 Ուրեւ ագամ և դու ընդ իմ.
 հանդ չիս ՚ի փառս իմ հայրե նին.
 Կէս

պէսպէս ծաղկօք ծննդեմք քոյին.
որք խաչակիցք ինձ լինի ցին.

* Ա՛րամ սէ յՏէր:

Լ ընայ ըզ ձայն քո քաղցրա գին.
և մերկացայ զհանդերձն հին.
զի խոստացեալ ՚ի փառս քոյ ին.
զգեցայց լուսով յօրն վեր ջին.
Տեսի զանճառ փառս ըդ քոյ ին.
և ցանկացայ հասնիլ դը մին.
վասն այն թաքեայ առ թըզե նին.
զի ոչ կամիմ զփառ ըս դրախ տին.
() Զն իմաստուն ամենե շին.
ծանոյց կընոջս ըզ ցանկա լին.
մեք վասն անճառ սիրոյ քոյ ին.
առաք ըզ դեղ մահու պըտ ղին.
Օանեաք ըզ քեզ մերկ ի խա ջին.
և մերկացաք առ թըզե նին.
յորժամ յայտնիս փառօք քոյ ին.
զգեցցես և մեզ զանճառե լին.

* Տէրն սէ յԱ՛րամ:

Ս ի՛ երկընչեր դու ՚ի նո սին.
թէպէտ կերեր զհրաժարե լին.

Կէրից և ես փոխան դը մին.
 զլեզի քացախն ՚ի ծարա ճին:
 Լ՝ զ երկրասէր մարդիկ ստո ըին.
 անէծք լլցին ընդ գործ քոյ ին.
 զի փուշք մեղաց տատասի չա ըին.
 յողիս նոցա միշտ բուսա նին:

* Լ՝ - յԱյնն տէ:

Ային դու տըրտմեղ ծընցես զորդին
 զի ժամ հասաւ քեզ ցաւա գին.
 Բայց յետ ծննդեանն անծայ ին.
 իւրնդաս փառօք մանկամբ կու սին:
 Լ՝ ապր քո դարձ զի յըղաս ցի.
 ծընօղ մանկան քո կենսատ ճին.
 զի նա տիրէ հանդերձ քոյ ին.
 երկնաւորաց և երկրայ ին:
 Վարձցի առ այր դուստըր քոյ ին.
 ՚ի բեթլէ հէմ ծննդեան տե ղին.
 ձեզ տիրեսցէ ծընեալ որ դին:
 դարձուցանել յանմահ տե ղին:
 Յայրին ծընաւ կոյսըն զոր դին.
 եր մանկաբարձ և ա նը մին.
 92 այսէ

այս է դառնալ յայրըն նո	րին.
որով դարձան յանմահ տե	ղին.
Լուայր քո դարձ ողորմե	լին.
զոր խոցեցեր դու ի հո	դին.
մըխիթարեալ յուսով դար	ձին.
դիր խոցեալ ոյն զըսպեղա	նին.
Լսալ թէ մի' ողբար ու ժ	դին.
միաքս յըղացաւ զանճառե	լին.
ծնանիմ ըզմայր կենարա	րին.
զի քեզ ծընցի զծոր	դին.
Լուայր քո դարձ հաշտիլ նը	մին.
զի խռով է քեզ և դու նո	րին.
Թողէք միմեանց զյանցանա բանին.	
զի ես Թողից ձեզ երկո	սին.
Լուայր քո դարձ ի գործ յա	րին.
ապաշխարեալ զմեղքն առա	ջին.
քեզ տիրեսցէ գործքն բա	րին.
ռչ հնազանդիլ փորձող չա	րին.
Լուայր քո դարձ հարցնել նորին.	
Թէ զինչէ կամքն աւտեալայ	ին.
քեզ լըսելով կորեալ նախ.	նին.
լուր դու նմա՞ զի շահ լի	ցին.
	Լու

Լ. ա այր քո դարձ ադամըն Տին.
 այլ մի խորհիր չար առան ձին.
 Ըղ ձեզ ստեղծի 'ի մի մար մին.
 կամք ձեր լիցին 'ի միա սին.
 Թ. է այլ քեզ չար ուսցնեն կըրկին.
 մի' հաւատար բանից նո ցին.
 այլ նախ ասա՛քոյ կողակ ցին.
 զինա տացէ զպատասխա նին.
 Լ. ա այր քո դարձ խորհել կըրկին.
 գործել Ըղ դարձ փոխարի նին.
 Լերուք օրի՛նակ ձերոյ ազ գին.
 ապաշխարել յորժամ սխա լին.
 Լ. ուր դուստր Լ տես զօրինչ լըւար.
 այլ մի կենար անհոգա բար.
 դու որ մահու ըսկիղքն ե զար.
 ջանա՛ լինիլ կենաց պատ ճառ.
 Վարձցի առ այր դուստրը քոյ ին.
 'իմք տաճար սողոմն նին.
 անդ սընանի նք աղաւ նին.
 մետասան ամ 'ի տաճա րին.
 Վարձցի առ այր դուստրը քոյ ին.
 առնն յովսէփայ սէյ ծե րին.
 94 բնա

բնակի ՚ի նմա անձ հո գին.
 ծնանիլ մարմնով զանձ որ դին.
 Վարձցի առ այր դուստրբ. քոյ ին.
 յետ անետեացըն հրեշտա կին.
 փակել ըզդուռն սենե կին.
 քըններ ըզբան նք ողջու նին.
 Վարձցի առ այր դուստրբ. քոյ ին.
 ՚ի գերեզմանն աստճած այ ին.
 լըսել ըզձայնըն հրեշտա կին.
 եթէ յարեալ աստճած որ դին.
 Վա տիրեսցէ ձեզ վերջա տին.
 յետ յարութեն անայ ին.
 դարձնէ ըզձեզ յանմահ տե դին.
 յերկնից յերկինս տուն հայրե նին.
 Վարձցին առ արս դուստրբ. քոյին.
 դասք կուսանաց ՚ի միա սին.
 որք ընդ մարդկան ոչ խառնա կին.
 այլ հարսնանան երկնաւո ըին.
 Վաճրցին առ արս դուստրբ. քոյին.
 յօրինաւոր սուրբ անկո զին.
 զդասըս սրբոց ծընանի ցին.
 լընուլ զերկնիցն արքայու Թի.
 Վար

Պարճցուք և մեք ամենե քին.
 յայր կատարեալ չափ հասա կին.
 մաքուր սրբոհւ ըստ պօղո սին.
 ի չափ լըրման մերոյ փըրկ չին.
 Լըդ՝ ամենայն բանք արար չին.
 այն քան խորհուրդ մեզ ուսուցին.
 օրհնեալ է կամքն արարողին.
 և օրհնութի բանից նո ըին:

* Պաւ-ի 13:

* Սասն իւրհրդոյ հարցմանն Լ. 7
 առ օջն իւրաժանի:

* Տունս 52:

Եւ քեզ ասեմ օձ խորա գէտ.
 որ ուսուցեր ղկինըն տըգէտ.
 Թէպէտ յանցանքեր այդ և գէթ.
 բայց ոչ ի քէն այլ ի չա ըհդ:
 Օքեզ օձ ստեղծի իմաստնագոյն.
 զի ջոկեսցես զչարն ի բա ըւոյն.
 եղեր չարեաց դու վեհա գոյն.
 մարտեար ք իմ պատկեր մար գոյն:
 Է 6 96 ԽԸ

Խըցել պիտէր զականջ քոյ ին.
 Էլ ըսել ըզձայն ճարտար Թով չին.
 զի մի ըզդեղ Թունից չա ըին.
 Խառնէր 'ի քեզ չարն առա ջին:
 Լ'նմեղ ստեղծի զբնութի քոյ ին.
 Լըցար Թունօք մահաբե ըին.
 վասըն Թունից քոց մահա ծին.
 զքեզ ըսպանցեն ամենե քին:
 Օ ինչ արարից անձին քոյ ին.
 զի տիպ եղեր դու բանսարկ չին.
 Թէպէտ դու չես չարն առա ջին.
 այլ դո՛ւ եղեր պատճառ չա ըին:
 Լայց ըզպատիժ վըճուոյ քոյ ին.
 տամ անմարմին վիշապ օ ձին.
 երբ յորդանան գետ մըկըր տիմ:
 անդ խորտկեմ զգլուխ վիշա պին:
 Օ ի բանսարկուն յերկնից անկէլ.
 ցանկայր 'ի տիպ քո ձեւա նալ.
 զոր ինչ պատիժ քեզ ասաց եալ.
 'ի նա լեցի բովանդակ եալ:
 Լայց զի դու օձ շարժմամբ չարին.
 գնացեր վերայ նախնեաց վե մին.

այնպէս ջընջեմ զյանցանս նո ցին.
որ բընաւ հետք քո չերե չին.
Եւ քեզ նըման օձ անմար մին.
փորձէ զիս վէմս յանապա տին.
Բայց յարկածից չարեաց նո րին.
յիս չի գտանի ամենե չին.
Եւ Լմա՞ն օձէ դըժնայ ին.
ընթանայ ընդ վէմս իմոյ ան ձին.
ընդ իս յարուցից զամենե սին.
մինչ հետք մահուն այլ չերե չին.
Օ ի որք ընդ այս վէմըս հար ցին.
ոպ փոշի լուծեալ փըշ րին.
Եւ յոյր վերայ անկանի ցիմ.
զայն հոսեացեմ նըման ջը րին.
Այն կամաւ ես թող տը չից.
չարչարանաց մահու կը րից.
զի զոր ինչ ես անձամբ ա ուից.
յամենեցունց անձանց բար ձից.
Եւ եալ ըզմա՞ն ըսպանե ցից.
Եւ ըզխայթոցըն փըշըե ցից.
զմահ դառնուէ քոյին թու նից.
Իբանսարկւին սիրտըն լը ցից.

Օ՛րվէ աշխարհս խաւարայ ին.
 որը բնակուեալն չար վիշա պին.
 սուրբքն մարմնով ՚ի սմա վա րին.
 բայց հետք մեղաց ոչ երե չին.
 Թէպէտ մարմին ունին զգա լի.
 մըտօք Թըռչին զերդ զարծը չի.
 միտք նոցա միշտ շը րջագայ ի.
 բայց հետ մեղաց գընալ չու նի.
 Թըռչունըն չար զերթ արծը չի.
 Թըռչի ՚ի տէ չի գիշեր րի.
 բայց պարզ հոգին նըման օ դի.
 զհետք չարուէն ոչ ընդու նի.
 Օ՛ այս երեք բանս որ ծանու ցի.
 ըստ իմաստնոյն սողումն նի.
 զօձն և ըզնաւն և զարծը չի.
 վէմն և ՚ի ծով միտքն որ ծը փի.
 Բայց դու էիր նախ իմաս տուն.
 օձ Թեաւոր զերդ հաւ Թըռչուն.
 եղեր զինչ ծով ալեօք ծը փուն.
 վէմ կարծրացել չար խըստա գոյն.
 Օ՛ ի՞նչ շահեցար ՚ի չար գործոյն.
 քան Թէ պատիժըս դառնա գոյն.

Բայց ոչ Թողից զքեզ յար ՚ի նոյն .
 այլ տամ քեզ յոյս յ յժ Բարեգոյն :
 Լ՛յժմ ինախնեցդ որք հողասցին .
 ՚ի կերակուր քեզ եղի ցին .
 այս քեզ մեծ փառքէ անք ըն նին .
 զի ճաշակես զնիւթ պատկե ըին .
 Լ՛ն զգաւազանն ըն մովսէ սի .
 յորմէ հըրաշք ըն կատա ըի .
 դարձնեմ ՚ի յօձ քեզ նրմա նի .
 օրքո անունդ փառաւո ըի :
 Լ՛ն յապագայ ժամանա կին .
 առնում զքեզ զէն յիմում ձեռ ին .
 որք մեղանչեն յանապա տին .
 դու հարկանես զմարմինս նո ցին :
 Լ՛ն ՚ի պատիւ քեզ վեհա գին .
 զտիպքո հանել տամ ՚ի ձո զին .
 որք հաւատով ՚ի քեզ հայ ին .
 յայլոց Թունից ոչ վընա սին :
 Լ՛ն այլ մեծ փառք քեզ անք ըննին .
 ես ՚ի քո տիպն օրինա կիմ .
 զինչ ձողով օձն յանապա տին .
 ես Բարձրանամ ՚ի ձող խա չին :
 Լ՛ն

ԼճԸ որպէս օձըն պըղըն ձին.
 ապրեցուսցէ զհարեալս օ ձին.
 և ես անճառ կեանս ՚ի խա շին.
 հերքեմ զխայթոց չար բանսրկին:
 ԼՂԼ և զանէծք անձին քոյ ին.
 զոր քեզ տընի մերձ ՚ի դրախ տին.
 տամ զայն հրէից տիրասպա նին.
 ծննդոց իժից օձից ազ գին:
 Չարն որ ՚ի քեզ եմուտ նախ կին.
 մըտցէ ՚ի սիրտ հրէից ազ գին.
 դու սպանեցեր զմարդն առաջին.
 նոքա՛ ըզ տըն ամենայ նին:
 Դու առելի ամենայ նի.
 որ կորուսեր զմարդըն նախ նի.
 նոքա նախատ յամէն ազ գի.
 գերեալ ցըրնին ՚ի մէջ երկ ըի:
 Օ ի բանսարկուն ՚ի քէն ե լաւ.
 և ՚ի նոսա բընակե ցաւ.
 ՚ի քեզ բազմաց մինըն մը տաւ.
 իսկ ՚ի նոսա եօթն այս գը տաւ:
 Յորժամ ՚ի քէն դէն ելա նէր.
 յայլն յանջըրդին տեղեա շըրջէր.
 Թա

Թափուր զհրէասըն գլտա նէր.
 եօթնապատկեալ անդ բընա կէր.
 Վու շատ անմեղ քան ըզնո սա.
 Բայց պատրեցեր յայլմէ զե ճա.
 քեզ յաճիտեան տանջանք չը կայ.
 Բայց նոցա հուրն ոչ զովա նայ.
 Վեզ ոչ տը՛նի պատճէրք Բա նի.
 Ըզ գուշանալ վասըն չա ըի.
 վասն այն եղեր չարին տե ղի.
 պատուհասեալ և ատե լի.
 Վոցա բազումըս ծանու ցի.
 և սքանչեւեօք քարոզե ցի.
 Ճհա՛ւատացին յամենայ նի.
 վասն այն տանջանքն ոչ խափա նի.
 Բայց դու հնազանդ ամենայ նի.
 պատճիրանին զոր քեզ ե դի.
 քեզ հող ուտել հրամայե ցի.
 և կաս ՚ի նոյն պատճիրա նի.
 Հողի չունիս դու բանա կան.
 որ քեզ մեծ փառք տաման վախճան.
 այլ զի մարմին ես նիւթա կան.
 այդ քեզ պատի՛ւ գերադրա կան.

Օ ի փրկելոց եմ ըզ նախնին.
 զայլմէ՝ պատրեալ անմեղ հո գին.
 այդ չափըդ քեզ մասն ընդ նը մին.
 որ հնազանդ կաս իմ հրամա նին.
 Եւ զի պատիժ առիք կըր կին.
 դու և նախնի մարդն առա ջին.
 ձեր պատիժն այն է զինչ ե կին.
 բայց կայ անանց այժմ յանցո ղին.
 Բռն չարն ՚ի յօձ կերպարա նի.
 ի խորամանկ Թռնաւո ըի.
 զի որ չարին հետեւեա ցի.
 նրմանակից նոցա լի նի.
 Եւ յսրմ գիմակ աստեւած հո գի.
 ՚ի յաղաւնի կերպարա նի.
 հեզ միամիտ քաղցր և բա ըի.
 զմարդիկ առնէ իւր նրմա նի.
 Եւ ամենայն ոք որ կա մի.
 մըտօք ՚ի նոյն կերպարա նի.
 եթէ ընդ չարն և թէ ընդ բա ըի.
 ըստ նոյն բարուցն եղաշըր ջի.
 Եւ վրկայէ՝ այսրմ բա նի.
 աւ ետարանըն քրիստոսի սի.
 ու

ով որ աչօք յարատ հայ ի.
 նա շուն դարձան յիւրումսրր տի.
 Ասան այն բարւոյն ցանկալ պիտի.
 որ մարդն յատուած կերպարա նի.
 իսկ որ չարեացըն հետե ճի.
 սատանայի նըման լի նի.
 Օ ի ցանկութիւն որ ի սրբ տին.
 զմիաբըն ներկէ յորակ ի րին.
 իսկ փոփոխել զգոյն որա կին.
 կամ ոչ լինի կամ դժժաւ րին.
 Օ ներկէն ի չարն կամ ի բա րին.
 փոփոխելն է յոյժ դժժաւ րին.
 բայց թէ երանգք հընոյն մա շին.
 ապա նոր գոյն առնու կըր կին.
 Պէս պէս որակք ի միա սին.
 չկարեն լինիլ ի մի մա սին.
 զի թէ յիրար խառնեալ լի նին.
 ապականեն զմիմեանս նս քին.
 Լյապէս որք կան ի դործ չա րին.
 և ի բարեաց մասն ինչ ու նին.
 առնուն անտի զքանքարըն մին.
 տան հընդեկի շահեցո ղին.
 Օ ի

Օ ի Թէ սակաւ է գործ բա րին.
 Հառաւել շատ մասքն չա րին.
 երբ հասանին յօր վախճա նին.
 յորս և գլուցին ՚ի նոյն դա տին.
 Ի ոյս և խաւար ՚ի միա սին.
 չկարեն լինիլ ամենեւ ին.
 այսպէս և չար գորքն և բա րին.
 ապականեալ ոչ հաստա տին.
 Պարտէ ջընջել զորակ չա րին.
 ապա երանգք բարեաց ներ կին.
 քաղեալ զորումն բանսարկ ին.
 ապա ցորեանքն բուսա նին.
 Իսկ Թէ արատ կայ ՚ի հո գին.
 և ոչ հանէ փութով նախ կին.
 սերմունք չարեացն բուսա նին.
 և նիւթք անշէջ հըրոյն լի նին.
 Թէ դու որակ ունիս կըր կին.
 զմինն ջընջեալ յանձնէ՛քոյ ին.
 զմուսն ներկեալ արեամբ կո ղին.
 քեզ զարդարանք առագաս տին.
 Եթէ ներեաց աստուած օ ձին.
 և մեր նախնեացն որք մեղու ցին.

որչափ ներէ մեզ յետ դար ձին.
յորժամ մեզայ ասեմք նը մին:

* Գլուխ 14:

* Ասան գովելոյ շարժութիւն և նախապէս
շինեանս նախապէս շինի:

* Տուն 61:

Յետքըննուէ բանից հարցման.
տրկուսեալ նախնիքն ող բան.
եթէ վասնէր հանդիպէ ցան.
այսքան չարեացըս փորձու թէ:

* Իբր Լ. եի. *

Լ. յն ինչ դըրախտէր լուսա փայլ.
որ զմեզ արար ուշիւ ըզ մայլ.
մըտօք կայաք մեք հիաց եալ.
և զպատճիրանըն մոռաց եալ:
Լ. յն ինչ ծառէր անուշա համ.
որոյ հոտքն ըզ միտս մեր տա բան.
և մեք ապշեալ իզարմաց ման.
ոչքըննեցաք զօձին ըզ բան:
Լ. յն ինչ պըտուղք անմահութե.
որ ինձ ուտել հրամայէ ցան.
և ես

և ես յիմար որպէս ան բան.
 չառի զմիոյ պըտղոյն ըզ համ:
 Լին ինչ ծաղկունք էր անթում.
 որ ՚ի դրախտին միջին բու սան.
 դոյնքըն փայլի տայր զանա զան.
 զերթ ճառագայթս արեգա կան:
 Լին ինչ բուրու մանուշա լի.
 որ ՚ի դրախտէն միշտ կու բու ըի.
 հոգիս բաղձայ միտքըս ցըն դի.
 յորժամ յիշեմ սիրտըս ճըմ լի:
 Եային ծաղկունք բաղձադի մակ.
 գունով փայլուն լուսատե սակ.
 ազգի ազգի անօրի նակ.
 պայծառ ատեն քան զարե դակ:
 Խառնեալ անուշ հոգին լի իրար.
 բըղխեալ բուրեն անմահա ըար.
 հոգիս զմայլեալ զընարձա նայր.
 մարմինս թըմէր և արբե նայր.
 Լէքըս ցընճըր ՚ի դոյնս ծղկանց.
 հոռն ՚ի հոգիս լինէր թա փանց.
 մարմինս անմահէր և ան անց.
 ծաղկափըթ իթ պայծառա լգանց:
Պէս

Պէսպէս ծաղկունք կայր անթմ.
 երանգ գունոցն զանա զան.
 այնպէս փայլեն յաչրս մարդ կան.
 մինչ զի տեսողք ոչ դիմա նան.
 հոտն անուշից նոցին բուր ման.
 նւաղէ ըզսիրտս որդւոց մրդկան.
 պէս պէս բուրէր յորդասո սան.
 որ տեսողաց միտքն գը նան.
 Որպէս ըզխունկ ՚ի մէջ հը ըին.
 յորդեալ ծըխայր հոտն նո ցին.
 խառնեալ ծըխոցն ՚ի միա սին.
 ծախէր ըզքիմս հոտոտ զին.
 Լն զանազան ծառք ՚ի դրախտին.
 լուսափրթիթ և ծաղկա ծին.
 անմահութեան պըտուղք ՚ի նմին.
 տերեւք նոցա ոչ թառա մին.
 Լն ինչ տեղիքէր հըրճւած լի.
 յոր խընդութէ միշտ ցընծայ ի.
 հոգիս զմայլէր խրախճանա լի.
 զքնութիւն մարմնոյս մոռանայ ի.
 Լն ինչ հրեշտակք պայծափայլ
 կային զինև միշտ պար առ եալ
 108
 նը

նըշուլք լուսոյ նոցին վառ եալ
 'ի յէջ դրախտին կայր կառուց եալ
 Տեսի ըզ փառս անճառե լոյ
 'ի զանազան որակ լու սոյ
 պէսպէս փայլմունք նոցին գունոյ
 զմայլէր ըզ սիրաս մասամբ ո գւոյ
 Լւյն ինչ նոր լոյս էր աննը ման
 որ 'ի դրախտի անդ փայլե ցան
 զի ճառագայթս արեգա կան
 ուն ճըրագ էր առ լոյսն այն
 Լւյն ինչ տեսիլ անճառա կան
 'ի յէջ լուսոյն զարմանա զան
 նըշուլ փառաց նոցին ծագ ման
 ճառագայթ էր զիմովս ան ճամբ
 Լւյն ինչ քրօքէքէր բազմա չեան
 Լ սերօքէքըն վեցթև եան
 աթոռք ահեղք չորեքկերպ եան
 առ որս հանգ չէր անմահ ար քայն
 Լւյն ինչ զէրթունքէր հրճւածայն
 քաղցրանլւագ օրհներգա բան
 որպէս ծաղկունքս զանա զան
 շուրջ զաթոռովըն փայլե ցան
 Լւյն

Լ. յն ինչ անճառ սէր անհա սին :
 որ ինձ արար անքրննե լին .
 առեալ ըզ հողս յիւրում ձեռն .
 ստեղծ ՚ի պատկերն անձայ ին :
 Լ. յն ինչ փրջումէր հըրճւանաց .
 որ ինձ շնորհեաց պարգև փառաց .
 շնորհս եօթնարփէն ինձ նըկարէց .
 աղագ իմց և զաւա կաց :
 Լ. յն ինչ բարբառէր աննը ման .
 որ յիս խօսէր միշտ քաղցրա ձայն .
 կէր յամենայն ծառոց որ կան .
 բաց ՚ի պըտղոյն չար գիտու թէ :
 Լ. յն ինչ մարմինէր լուսա փայլ .
 որ ի դրախտին միջին մեզ կայր .
 նըշոյլ փառաց յինէն ցո լայր .
 տրեգականըն հաւա սար :
 Լ. յնքան հըրաշք որ անդ կայ ին .
 անճառակերպ և անքրն նին .
 ով փոխարկեաց զայն ընդ չա ըին .
 որ ըզ գիմակն ունիմնո ցին :
 Լ. յն ինչ չար ծառէր մահա բեր .
 որ զմեզ արար հանց անհամ բեր .
 հա

Տատեալ է քուն յաջացրս մեր.
 և պատառեալ սըրտիցս աղ բեր:
 Լ՝յն ինչ պըտուղ էր ցաւա գին.
 որ մեղ էած չարիս կըր կին.
 դարձոյց ՚ի մահ զկենքն անքըննին.
 զլոյսն ՚ի խաւար աղջամըղ ջին:
 Լ՝յն ինչ արմատ էր դառնա գին.
 որ ետ պըտուղ մեղ մահա ծին.
 զի ոստք նորա բողբոջեց ին.
 մեղ ցաւ ևս ուգ և ողբ ուժ գին:
 Լ՝յն ինչ սև օր էր ինձ բօ թի.
 այն ինչ չար ժամ էր խաւար ըի.
 այն ինչ պահ էր ինձ ցաւա լի.
 որ հրով անշէջ զիս վառեց ջի:
 Լ՝յն ինչ չար ժամ էր ինձ հա սել.
 այս ինչ մատուց էր չորաց եալ.
 ընդ չար լեզուիս բերանս կարկեալ.
 և ատամունքս ՚ի հող փըշ բեալ:
 Լ՝յս ինչ բերան էր կարկա մեալ.
 այս ինչ լեզու էր կատաղ եալ.
 այս ինչ ատամն էր չորաց եալ.
 մահու թունից ծարաւեց եալ:
 Լ՝յս

Լ. Եւ ինչ գազանէր դըժնայ ին.
 Եւ որջապետալ չարն ինը մին.
 միով ձայնիւնն դառնա գին.
 յայնքան փառաց զիս զըրկե ցին.
 Լ. Եւ ինչ չար սիրտէր չարաց եալ.
 այս ինչ խորհուրդէ խաւար եալ.
 կամ ըս չարինէր հաւան եալ.
 Եւ զանկու թիս ընդ նա փառ եալ.
 Լ. Եւ ուստ եղև ճիշտ ահա գին.
 կամ զայս ինչ ուլ անտմեաց նախկին.
 Թէ դէմ փառացս իմ փայլա ծին.
 դառնայ ի հող մահու տուն երին.
 Լ. Եւ շատ ծառէր կայր զանազան.
 ի մէջ դրախտին անմահու թէ.
 ես յիմարեալ որպէս ան բան.
 առի զպըտու զըն չարու թէ.
 Ս ին անասունէր ինքն ան բան.
 սողուն ի դրախտն արքունա կան.
 առեալ տարաւ զմեզ ք ին քեան.
 ի խորխորատուն չարու թէ.
 Լ. Եւ մին պըտողովն որ զմեզ կըթեց.
 Եւ ի դրախտէն քարշեաց ի բաց.
 Է 7 112 արար

արար խորտիկս իւրոյն կա մաց
 անշէջ հըրովըն խորով եաց
 Լճքս և ականջս էր ինձ խո բող
 կամքս և խորհուրդքս հետե լող
 յօժարութիւնս ինձ հաւա նող
 զիս դարձուցին մահւամբ ի հող
 Չեռքս ընդ ոտացս էր մոլոր եալ
 և ատամունքքս ծարաւ եալ
 չար ցանկութիւնս իմ փափագ եալ
 զմահն ըմպեցի մաղձաժայթ եալ
 Կըրկին ցաւօք անձն իմ տան ջի
 եթէ վասնէր զայն գործե ջի
 փոշիմանեալ ոչ հասա նի
 այլ մոլորեալ կամ ի հո գի
 Պըտուղն էանց զոր ես տե սի
 համըն գընաց զոր ծամե ջի
 ում ցանկացայ նա ոչ հա սի
 բայց տարտարսն ինձ կու պա հի
 ()ձըն մեռաւ որ յիս խօ սէր
 ձայնըն կորեաւ որ զիս խա բէր
 զոր նա ասաց լինելոյ չէր
 բայց զայս չարեքքս գուշա կէր
 Ը 8 113 Լճքս

Լ՝յԺմ ուրէ գրախտն իմ ցանկի.
 ուրէ իմ լոյսն գերար փի.
 յորԺամ յիշեմ հոգիս մա շի.
 և գալարի սիրտս 'ի փո ըի:
 Ո՛վ լոյս անճառ իմ բաղձա լի.
 'ի.քո սիրոյդ միաբըս ցըն դի.
 հոգիս վառեալ մարմինս հա լի.
 ուշըս գնացեալ քեզ տագնա պի:
 Վեզ բաղձալով զպըտուղն առի.
 աստճածուէդ քոյ ցանկայ ի.
 Թէպէտ փառացն այն ո՛չ հա սի.
 բայց նոյն սիրովն հոգիս վա աի:
 Լ՝չք իմ հարեալ կայ յարտա սուս.
 սիրտ իմ գոչէ՛ հառաչա գոյնս.
 աղաղակէ՛ հոգւոյս մա սունս.
 առ ցանկալիդ իմ 'ի բար ձունս.
 Լ՝յԺմ ինչ առնեմ անճարաց եալս.
 յայնքան փառաց կաման զըրկեալս.
 փոշիմանիմ տարակուս եալս.
 կըսկըծամա հ աղէկիզ եալս:
 Լ՝յլ ազգ սիրով չըմիսիԹա ըիմ:
 զաղխարհս ոչինչըս համա ըիմ:

անոտի փառօք ես ոչ յա	գիմ:
ղի անճառ էր իմ ցանկա	լին:
Օ որ դառնուիս իմ ողբա	ցից:
կամ վասն որոց հառաչե	ցից:
վասըն փառացըն անճա	ռից:
Թէ պարակցմանն ընդ անմա	հից:
Լորբ մըտածեմ ըզ ցանկա	լին:
ըզ փառազարդըն զայն	ադին:
Թըշնառ աղէք իմ գալա	րին:
և յարտասուս աչքիմ շար	ժին:
Թէ խրախուծիք համայն ի	րաց:
կացցեն հանդէպ իմոց ա	չաց:
ըզ տըրտմութիւնս իմ իմը	տաց:
ոչ փարատել կարեն ի	բաց:

* Տէր տառապեալ ասի Շ արագրուիւն
հեղեղեալ որոնիցս:

Տեղիք հունիմ ես հանգըստ եան.
և ոչ պատճառ ինչ խընդու Թէ.
սիրտ իմ պահէ՛ զիս յերեր ման.
և յարտասուս հառաչա կան:

ԼԵԹԷ Թաքելմ'ի տան սըր տիս.
 ոչ հանդարտի առիս հո գիս.
 Եթէ յայտնեմ զխորհուրդն որ յիս.
 չտանի աշխարհս ըզձայն գութիս.
 Բամեալ մասամբ հոգեկա նիս.
 Լանդամօք բոլոր մարմ նիս.
 սկըսնուամ'ի յողբս հառաջա լիս.
 որ վայելէ' հանուրց ազ գիս.
 Լ. Զքիմ հեղուն զհոսանս գետոց.
 սիրտիմ բըղխէ զվըտակս ող բոց.
 մըտօք տանջիմ'ի խորհըր դոց.
 վառ իմ անձամբս ուն ըզ բոց.
 Ուսմիկ մասունքս իմ ցաւա դին.
 չարեաց պըտուղ ինձ քաղե ցին.
 Լատամուկս իմ դըժնայ ին.
 զմաղձըն մահու ճաշակե ցին.
 Լ'նձն իմ ինձ ամպ եղև չար եաց.
 զանձըն ցաւոց ինձ հեղեղ եաց.
 համարք ցողոյն որ ինձ հոս եաց.
 պէս պէս կըսկիծ տընօրին եաց.
 Բաղեալ ըզցաւըս զանա զան.
 փունջ կապեցի որպէս շու շան.
 116 զի փուշ

փուշ և տատասկ կըսկըծա կան,
 եղեն պըտուղք ինձ անվախ ճան,
 Լապայ խորհուրդս իմ անդա դար,
 զի հրով վառեալ կամ հաւա սար,
 զմիտս և զխորհուրդս անասնաբար,
 ինև գործել տընին ինձ չար:
 Լապայ ինձ տալ զփառս թէ հա նուր,
 ես ցանկացայ մըտօքս իմ կուր,
 ձեռօքս առի բնութիւնս հուր,
 ծըծումբ լեղի դառն և մը րուր:
 Լըռել սըրտիւ ոչ հանդար տիմ,
 լալով ցաւք իմ ոչ փարա տին,
 անցեալ փառացն ոչ հասա նիմ,
 իտանջանացս ոչ ազա տիմ:

* Գալու-ի 15:

* Ասան շշմամբ ոչբալոյ նախաօրն
 Լապայի:

* Տոան 30:

Այն ինչ չար Ժամէր ինձ պէճ-
 որօձն եկել ինձ բարբառէց:

այն ինչ ականջէր չար ՚ի Բաց.
յոր ստանայ զմաղձըն Թափ եաց:
Լայն ինչ չար միտքէր խաւա րած.
որ զթըշնամուոյն բանն ոչ քըննեց.
այն ինչ ատամն էր չորա ցած.
որ զբան լեզուի օձին ծամ եաց:
Լայն ինչ չար ոտքէր մոլո րած.
որ առ մահու ծառըն դը նաց.
այս ինչ չար ձեռքէր չորա ցած.
որ զայն պըտուղըն շոշափ եաց:
Այ իմ աչացս որ ես տե սայ.
զչարեաց պըտուղն և ցանկա ցայ.
վայ ականջացս որ ես լը լայ.
ըզ ձայն օձին և խաբե ցայ.
Այ իմ լեզուիս որ խօսե ցայ.
և ընդ օձին ընկերա ցայ.
վայ բերանոյս իմ որ կե րայ.
զծըծումբ հըրոյն և վառե ցայ.
Այ ըռնկացս իմ անըզ դայ.
որ յայն հոտոցն ես հեշտա ցայ.
վայ ստամոքացս իմ խաբե Բայ.
յոր զհամն առեալ անուշա ցայ.
Այ

Այ ատամանցս իմ դժբընդ եայ
 որ ծամելով զմահըն կը լայ
 սառնամանեօք սա կըրճը տայ
 որ փափագեաց ծառքելըլ նայ
 Այ իմ ոտացս որ ընթա ցայ
 հասնիլ չարեացս որ այժմ ինձ կայ
 'ի հուրն անշէջ սա ընթա նայ
 փոխան 'ի ծառն երթմանս սո րայ
 Այ իմ ձեռացս որ մերձե ցայ
 յայն չարութիւնն որ չկերջա նայ
 երբ տոչորի 'ի հուրըն սայ
 ծագիւ մատին ջուր ոչ տան սմայ
 Այ իմ մըտացս որ չխորհե ցայ
 վայ իմ խեղացս որ չիմա ցայ
 օձին խաբամաբըն կուրա ցայ
 իբրեւ անմիա մոլորե ցայ
 Այ իմ մըտացս որ իմա ցայ
 բան նորածին զինչ սատա նայ
 նըման նըմին և ես կոր եայ
 միեր խորհուրդն իմ և նո րայ
 Այ իմ սըրտիս որ խորհե ցայ
 զկորուստ անձին իմ չադա մայ
 զնա

զնա՛ խաբելով ոչ փըրկե	ցայ.
այլ մորմոք իմեա ընդ նը	մայ.
Ես յադամայ կողիցն ա	ռայ.
ղի օգնական եղէց նը	մայ.
զնա կորուսի և ես կոր	եայ.
Ենոր չարիս վաստակե	ցայ.
Ես որ սըտրուկս եմ եղե	լոց.
և վերջին մասն արարա	ծոց.
վասն այն ես մայր եղէ ցա	չոց.
չարչարանաց և դրժո	խոց.
Կամ Թէ տուրտինն եմ տարե րաց.	
դառնամըրուր Թուճոք լը	ցած.
վասն այն եղէ ըսկիզբ չար	եաց.
մորմոքանաց և արտաա	չաց.
Ես դայթակղէլ կամ ընդ ան ձին.	
ղի մատնեցայ սկըզբնաչա	րին.
գոնեայ ստեղծւած եմ արար	չին.
վասնէր չարիք զիս պատե	ցին.
Եղէլքս ամէն յիւրեանց կարգին.	
և ես միայն կամ լալա	գին.
իւրաքանչիւրք յիւր կայա	նին.
եւ տարագրեալ ամենե	նին.
108	Նա

Օհանին ծղկունք յոստըս ծառին.
 և այլ ծընունդք աւ ծընո ղին.
 այլ ես ցաւօք ծնանիմ զոր դին.
 խայտառակեալ յամենե սին.
 Ամ զինչ ոմանք ՚ի հրեշտա կաց.
 խոտանք եղեն դեք չարա ցած.
 և ես յազգէս հողեղի նաց.
 նոյնպէս գըտակ եղէ չար եաց.
 Բայց չեմ նըման անկեալ դիւաց.
 զի նոցա մին մասըն սղալ եաց.
 իսկ ես բոլորն եմ խաւա րած.
 սեռս անհատից և տեսա կաց.
 Օինչ արարից իմոյ ան ձին.
 որ հակառակէ արար չին.
 երթամ ՚ի հուրն յաւ իտե նին.
 զի խոց վերացըս խարա կին.
 Թէ դառնայի յոչ էու Թիւն.
 էր երանի և խընդու Թիւն.
 Բայց կայ յաւ էտ ինձ նեղու Թիւն.
 անանց տանջանք և դառնու Թիւն.
 Ադամ պատկեր էր արար չին.
 փըմամբ շնորհաց առեալ զհոգին.

խօսիլ չի շտեաց չարն ընդ նր	մին.
քանզի սարսէր յաճէ նո	րին.
Լս ջոկեցայ յանձնէ նո	րին.
չնորհաց զըրկեալ ամենե	ւին.
զիս գըտաւ նիւթ չարն առա	ջին.
ինև կորոյս զամենե	սին.
Բայց յոյս ունիմ ես առ	նծ.
ջթողու իսպառ զիս մոլոր	րած.
զիս որ ստեղծառ եղէ չար	եաց.
առնէ առիթ անճառ բար	եաց.
Լս ըզպատիժ իմոյ ան	ձին.
տայ թըշնամւոյն իմ յետ դարձին.	
և զոր խաբեաց յուսով բա	նին.
տեսցէ ՚ի փառս աստճածայ	ին.
Որ խաբողին թվէր անհը	նար.
տեսցէ զիս լեալ աստճածա	մայր.
և ծառ կենաց ինև տըն	կեալ.
պըտուղ նորա անմահա	րար.
Լս որ եղէ անճամբ նա	խատ.
առից անուն մեծ փառա	զարդ.
անեղն անտես էիցս ան	յայտ.
ինև յայտնի զերթ ճառա	գայթ.

Օ մեզ ազգակից առնէ ինք եան.
 տանիլ յերկնիցըն կայա րան.
 յորոյ ասէն երկինք դո ղան.
 իտեսու թիւն գայցէ մարդ կան.
Յայնժամ ցընծամք անձառ սիրով.
 յերկինս երկնից թըռչիլ ամ պով.
 բազմիլ յաթոռ ծաղկեալ լու սով.
 ընդ հրեշտակաց պարակցե լով:

* Գլ. 16:

* Ասան իշին ուր էլն պատճառ
 իւրանն:

* Տուն 22:

* Այժմ ընդունում վստէն ին
 թէ շինչ իւրհորդ ին ինչ
 թէպէտ ինգորդէ իւրիւ բա
 բայց այլ իւրհորդէ բայցայց

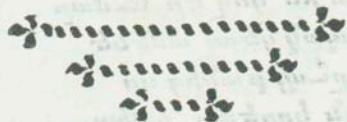
Այն ինչ սև կողեր յիսծ ծկծ.
 որ ինչ պատճառ եղև չարեց.
 յանձառ բաքեց նա զիս զըրկ եաց.
 իտարտարոսըն հրանիք եաց:

Լին ինչ սև օրէր ինձ պա հած.
 որ ընկեր չառի յայլ կենդան եաց.
 վասն այն զեւա յինէն ստեղծեաց.
 զի ինձ հաճոյ լիցի կա մաց.
 Լին ինչ սև պահէր ինձ Թըմրած.
 որ զկողն յինէն ա. ին. բաց.
 ընդ այնրո մարմին եղլ լը. յ.
 զիս աստուծոյ Էհան չաց.
 Կամ Թէ նա կողէր յիմ ձա խի.
 վասն այն գործեաց ձախողս. զի.
 զի ամենայն իր ըստ կար գի.
 ըստ իւր բնուէ գործոյն շար Ժի.
 Կամ Թէ ելաւ յիմոյս մի ջաց.
 վասն այն նա զիս ընդ մէջ կըտրեաց.
 որպէս ըզկոթ փայտահա ըաց.
 նովաւ զմորիսըն կոտոր եաց.
 Կամ որպէս նա ելաւ յի նէն.
 եհան և զիս յիմ արար չէն.
 ուստի բնութիւնս մեր հողե ղէն.
 մահւամբ իհողդարձաւ անդրէն.
 Կամ որպէս կողնէ ինքըն կեռ.
 վասն այն վարեաց նա ընդիս խեռ.

ասէ դու զիս ՚ի քէն հա ներ.
 մին օր ընդ քեզ ոչ պահեցեր.
 Եւ զի կողին մէջն է փուշ փուշ.
 Թոյլ և տրկար է և ան ուժ.
 առեալ զպրտուղն այն ան ըզդուշ.
 մեզ նոր կըսկիծ էաժ և գուժ.
 Եւ զի երկու երես կո զին.
 դուրս կոյսն ՚ի բաց ներսըն ծածկին.
 նա զկամքն եբաց ընդ դէմ չարին.
 յինէն ծածուկ ամենեւ ին.
 Եւ զի կողն է միագլուխ խի.
 զի այր և կինըն մի լի ցի.
 այսըմ դիմակ եւ ախոր ճի.
 ինքնագլուխ գոլ ՚ի մարմն նի.
 Եւ զի կողն է հաւաքաւ ըսր.
 զի մի՛ կորցցի իր ինչ ընդ վայր.
 վասն այն խորհուրդ թէ չարն արար.
 դադար ընկերէս իւր ծածկաւ բար.
 Եւ զի տեղ կողին դար տակ.
 նոյնպէս արար զեդեմ ան բնակ.
 և յամենայն տեղ նոյն գու նակ.
 չեկաց զկայանսն բովան դակ.
 Եւ

Ամ որպէս է անուանին	կող.
անկման մերոյ նըշանա	կող.
զմեզ ընկեցեալ դարձոյց ՚ի	հող.
յերկրի փոշի մեզ լուծա	նող.
Ամ զի կողնէ ՚ի ծածուկ	տեղ.
օձին նրման երկայնա	ձև.
յորժամ ետես զօձն իւր ըն	կեր.
բանի՛ն նորին զպըտուղն ե	կեր.
Ամ զի հազար ազգ կենդա	նեց.
ոչ ընտրեցի կըցորդ կե	նաց.
վասն այն յինէն զկողըն քարշ	եաց.
նինձ հակառակ զկինն օրին	եաց.
Ամ զի յինէն էր նա սկըս	եալ.
չհաճանեցա՛ն մէնակ կե	նալ.
կամէր ըսկիզբն լինե	նալ.
նոր խորհըրդոց ինչ հանդեր	ձեւ.
Ամ զի ծածուկ յինէն հա	նա՛ն.
վն այն զպըտուղն գաղտ կե	րա՛ն.
երբ մերկութիւնն յայտնե	ցա՛ն.
առ թըզենեա՛ն յինէն թաք	եա՛ն.
Ամ գողութի՛ն յինէն հա	նա՛ն.
վասն այն զպըտուղն գողա	ցա՛ն.
	նոյն

Նոյնպէս և զիս պատրուիւ կաւ.
 յիմարարչէն հանեալ տա րաւ.
 Կամ զի ստեղծւած էր նա յե տին.
 Վս այն սիրեաց զգործըն վեր ջին.
 Բայց նախամայրէր առա ջին.
 մահն ըսփռեցաւ յամենե սին.
 Կամ որպէս նախ էի թըմր եալ.
 այսպէս յետոյ մըտօք ապշ եալ.
 յորժմ լընայ զբանըն դիւթ եալ.
 հաւանեցայ մըտօք ցընդ եալ.
 Կամ յորժամ կողն յինէն հա նաւ.
 ինձ գիտութեամբ ոչ ազդե ցաւ.
 Ներք սէր պըտղոյն զմիտքըն տորաւ.
 ես չգիտացի մինչև կե րաւ.
 Կամ զօրութեան մասն որ ՚ի յիս.
 ելաւ յինէն ըզհետ կո ղիս.
 Վս այն լընեալ նըմա գե րիս.
 խաւարածի իմոյ ազ գիս.

* Պաշտօն 17 :

* Ասան ընդ որոշեալ արար իշխան պէս պէս
պահպանութիւն մարտոյն :

* Տառն 64 :

* Պարտեալ խորհուրդ վասն ինչ շին :
շոր յինքն ունի ծածոսի մին գին .
գործով էցոյց նա առ նախ նին .
և հասարակ յառնէ սին :

Նախ զի կողնէր առիս ծածակ .
եկրդ հանաւ յինէն գլտուկ .
երրորդ զի կին ստեղծաւ յատուկ .
չորրորդ ընկեր տըւաւ ինչ զոյգ :
Նախ ընդ օձին խօսէր ծա ծուկ .
երկրորդ զպտուղն եկեր դաղ տուկ .
երրորդ խաբեաց զիս հընար իւր .
չորրորդ արար դառն և տաղ տուկ :
Օ ի սա իմ կող էր և մար մին .
յիս կապակ ցեալ ամենեւնէ շին .
սիրով լըւայ բանից սո ըին .
վասն այն կորեաք ի միա սին :
Ը 8 128 Չարն

Չարն որ ուսան զկիներն խա	բել
առանց նմրա գործ ոչ առ	նել
դէւն զինչ չար կամի խոր	հել
կնոջ պատճառան տայ կատա	րել
Սա որ ելան յիմոյս անձ	նէ
յաստուծոյ կամքն կալու	չէ
յամենայն տեղ ուր և ի	ցէ
սրբոյ մըտօք չմիամը	տէ
Սա սկիզբն արար բաժանե	լս
առն և կընոջ եղբօր շորդ	ւոյ
Ջոկին հոգիք իւրեանց մարմ	նոյ
և ամենայն մարդ յաստո	ծոյ
Սորա լինին ես թըմրե	ցայ
և ի կողից պահասե	ցայ
որ ընդ կընոջ սիրոյն եր	թայ
խելքն և ապրանք իւր չի մը	նայ
Ես ըզ հազար աղգ կենդա	նին
թողեալ հաւան կացի նը	մն
որք կնոջ կամացն հետե	ւին
ի սիրելեաց չաղգէն զը	կին
Եւ զի անուանէ սորա	կին
թոյլ և կընանտէ ի բա	րին

որք ընդ կանանցն հետե	նին.
արիութիք հոգւոյն լու	ծին.
Կինս կէս մարմնոյ զիս բոլոր	եաց.
յանանց կենաց զիս կիսատ	եաց.
լաւ թէ կիսատ էի կա	ցած.
քան թէ բոլորս եղէ կո	րած.
Կինս կըցորդէր ինձ մարմ	նոյ.
բայց բաժանեաց զիս յաստու	ծոյ.
բաժի հոգիս իմ ՚ի մարմ	նոյ.
վասն կընոջս ունկըն դնե	լոյ.
Օ ի որպէս սո՛ յինէն ան	կաւ.
անկեալ դասին ընկերա	ցաւ.
ինոցանէ հընարք ու	սաւ.
և զիս խաբեաց պատըրվա	կաւ.
Ամ զի կոչի կինըն կը	րող.
չար և բարի իրաց տա	նող.
բայց զի չունէր սա միտ քըն	նող.
դարձ յց չարեաւն ըլմեզ ՚ի	հող.
Եւ էր սա կող իմում մարմ	նի.
եւեալ ստեղծաւ այլ կենդա	նի.
կինն ընդ մարդոյն չմիաբա	նի.
միտքն այլակերպ իրք ծընա	նի.
	Այա

Սա էր իմ կող և սիրե
 անպէս խոցեաց զին 'ի հո
 որ օտարին հետեւեա
 որչափ քան զայս չար լինի
 Լա՛ն կեանս կոչի անունս սո
 էմա՛հ և կեանք 'ի կնոջ ձե
 եւա մեզ մահ ծընա՛ն կրո
 իսկ մարիամ զկեանքն անքըն նին
 Լա՛ն զի կողնէ բնութի՛ք ե
 վասն այն չեկաց առ իւր մարդոյն
 Թէպէտ նըստի 'ի տան մարմնոյն
 բայց միտքն երթայ 'ի վնաս հոգւոյն
 Սողո այս չկարց կալ ընդ իս
 ելեալ ստեղծա՛ն մարմնով 'ի
 զտեառնն պատճէրն ասի սը
 առեալ զայն նիւթ արար չա
 Լա՛ն զի կինն ոտք է և մար
 չունի զխորհուրդ հոգւոյ գըլխին
 զոր ինչ խորհի մարդն 'ի հո
 չայտնէ կընծն ամենե
 Սողըն Թերի էր առան
 ելից մարմնով զնորա Թե

լի.
 գի.
 ցի.
 ցի.
 րին.
 ուին.
 կին.
 նին.
 լուն.
 դոյն.
 նոյն.
 հոգւոյն.
 մին.
 կին.
 մին.
 րին.
 մին.
 խին.
 գին.
 ին.
 ձին.
 րին.
 լնու

Եւ զպակաս մարմնոյ մա սին.
 կերպի՛ն զարդ ուց մարմնակա նին:
 Ամ Թէ կոչի կողըն զըր կող.
 զադամ զըրկեալ դարձոյց ՚ի հող.
 կինըն բնութեամբ է կողոպտող.
 այլ և աջաց մարդոյն գե րող.
 Եւ կողըն զայս նըշանա կէ.
 ինքըն չընչին զայլըս պար տէ'.
 և կինն աղքատ ՚ի բնութե յէ.
 զայլք տեսութիւն հարըստա ցնէ.
 Ամ կողըն կըրող բացա յայ տի.
 կրեաց ոմն ըզ չար ոմն ըզ բա րի.
 եւ ա կըրեաց զմահ ցաւա լի.
 իսկ մարիամ զկեանքըն բա րի:
 Դարձել զի կին ասեմք կո ղին.
 այս ՚ի խորհուրդ զանազա նին.
 զոր ասուցից սակաւ մին մին.
 զոր ինչ առնա բացա յայ տին:
 Եւ զի ծընաւ յառնէն նախ կին.
 տեսակ լանհատ իւրոյ սեռին.
 ապա ծնանին կարգաւ մին մին.
 յառնէ լէգէ դուստր և որ դին:
 Դար

1) Երձը ստեղծւած էր նա՛ կըր կին.
 ձեռամբ նսխնւոյ արարո շին.
 վասն այն ասեմք զանուներն կին.
 ցուցեալ զերկուսն ի միա սին.
 1) Երբ ձեալ ասեմք զանուներն կին.
 կեանք և կըցորդ և կէս մար մին.
 դարձեալ է՛ կող կերպըն նո ըին.
 կընատ և կարթ եղև մար դին.
 1) Կախուղ մարմին տըւա՛ կո շին.
 վասն այն կոչեաց ըզ կողմն կին.
 և կատարող կամաց մար դին.
 և կամք սիրոյ կացեալ ի մին.
 1) Երբ ձեալ զի կապ ասի մար դին.
 զի մի՛ առ այլ աղտեղաս ցին.
 այլ և նա՛ կամք է արար շին.
 զի ծնունդք մրդին նովա՛ ա ճին.
 1) Երբ ձեալ ասեմք զանուներն կին.
 զի դեքն ըզ չարս ինա ար կին.
 պէս պէս պատիժք նովա՛ ե կին.
 վասն այն կոչի անուներն կին.
 1) Երբ ձեալ թէ չէր խաբէլ օ ճին.
 այր և կին ոչ մեռանէ ին.
 Թէ

Թէպէտ մեռան մարմնով նո քին.
 անհատքըն կան ՚իտեսա կին.
 'Պարձեալ կոչի անուներն կին.
 կորուստ և կեանք նովաւ լի նին.
 եւա կորոյս զամենե սին.
 կենդանացոյց դուստրը նո րին.
 Լորդ կերպացաւ անուն կո ղին.
 քըսան կերպիւ անւանի կին.
 Թէպէտ բազմօք զանաղա նին.
 այս բաւական է դըլստ վին.
 Լորդ լըցաւ փրցմամբ շնորհին.
 բայց ընդ կողիւն էլից մարմին.
 չունէր զհանձար շնորհաց նորին.
 դատարկէր տուն եղև չա րին.
 Եւ զի կողն ոսկրէր և մարմին.
 պարտէր հոգի հեղուլնը մին.
 իսկնա էլից ընդ այլը մարմին.
 վասնայն չունէր զհանձար բանին.
 Եւ զի լըցաւ ՚ինա մարմին.
 առ ՚իխորհուրդ աճման աղ գին.
 Թէպէտ յառնէն նախ սերմա նին.
 բայց ՚ի կանանց մարմնով ծնա նին.

Տէրն որ ըստեղծ զմրդն ՚ի հողոյն.
 կենդանացոյց փրկմամբ շնոր հին.
 յորժամ մըխեաց զձեռն ՚ի կողին.
 ընդ նոյն կողին ելան հոգին.
 Յորժամ ըզկող մարդոյն հանեն.
 այլ դեղ չըկայ նորա ցաւին.
 քարշեցին ըզկողն ադամին.
 վասնայն մեռան խըղճուկ գերին.
 Չէ բարձրք մարդըն առանց կին.
 բայց ոչ կնոջ ով բարի լինին.
 զինչ արացուք յայս երկոսին.
 զի ոչ գոյ վարք առանց սոցին.
 Նրեշտակք միայն բարի մնացին.
 և դեք միայն չարեն յանձին.
 աքա պատճառք ասին բանին.
 որք պատճառելըն կամիցին.
 Լաւ է միայն կալ առանձին.
 քան թէ ընկեր դառնալ չարին.
 իսկ թէ երկուք բարի լինին.
 լաւ է երկուք բարի քան զմիայն.
 Լաւ է ինչաք բարիք էին.
 բայց չարացաւ կինն ընդ օձին.
 հա

Տակառակաւ բնուէ կար գին.
 չարիս ծնանի իւր տեսա կին.
 Լ՛գամ ասէ զայս ընդ ան ձին.
 Խանգարութք ընդ արար չին.
 զի որք արբեալ չարեօք մո լին.
 ոչ գիտենան զինչ բարբառ ռին.
 Օ կողն որ առին յիմոյ մարմնոյ.
 այն ինձ ոչէր նընա բարւոյ.
 կարծեմ նա չէր առիս կա լոյ.
 դի զայս վընասս էր գործե յոյ.
 Յորժամ ըլ մարդըն խիլայ են.
 յայլ ինչ իրաց պարգևք բաշխեն.
 քան զկողոպտելն այլ վընա սեն.
 որ յիւր անձնէն իրք հատա նեն.
 Թէ էր ստեղծեալ յիմոյս ոտաց.
 կամ ՚ի գըլնոյս մասն ինչ առած.
 սա ննազանդէր ինձ ՚ի սըր տաց.
 կամ ես սըմա ըստ օրի նաց.
 Լայց ՚ի կողիցս ինձ հաւա սար.
 ամբել չկարէր իշխանա բար.
 Թէ ննազանդէր կու դառնա նար.
 վասն այն կորեաք անկարգա բար.
 136 Թէ

Թէ սէր լինի՝ հաւասարին.
 Բարիք ծնանին ՚ի մէջ նոցին.
 սէր է աստուած անճառ բարին.
 որք սէր ունին տեառն նմանին.
 Լօրկու անձինք թէ սէր ունին.
 երրորդու թեանն նրմանին.
 մին անձն սէր՝ երկուք նոքին.
 նրման լինի մարդն արարչին.
 Բայց որ դարձնէ զսէրն ք չարին.
 կռապաշտութիւն բերէ յանձին.
 զի զտիպ սիրոյ տիրակա նին.
 ձեռակերպէաց ՚ի տիպ չարին.
 Սէրն աստուծոյ է նրմանած.
 իսկըզբանէ կայր ընդ աստուած.
 որ սէր ունի հետ ընկերաց.
 նա է՝ գոված յամէն դիհաց.
 Լ աստուծոյ անունն որ էն.
 այսպէս և սէրն յայն անհանէն.
 զի մի և նոյն է էրն և էն.
 որ ցուցանէ զիսկըզբանէն.

Սէրն և բարին միմեանց նմա նին.
 զի յաստո ծոյ են երկո քին.
 Տարկէ կապել զսէրն ընդ բա ըին.
 և ոչ ընդ չար ներհակ նո ըին:
 Օ ի աստճած սէրէ յարա կայ.
 իսկ չար նոյն ինքնէ սատա նայ.
 միաբանիլ նոցա չք կայ.
 քեզ այս բանիս պօղոս վը կայ:
 Իսկ թէ խառնի սէրն ընդ չա ըին.
 այլատեսակ իրք ծընա նին.
 ճապականեն զտեսակ սե ռին:
 որպէս նախնեացն և բանսարկ՛ ին,
 Լ յսպէս և որք միշտ փոփո խին.
 մի օր ընդ չար՝ մի ընդ բա ըին.
 'ի պօղոսէ՝ յանդիմա նին.
 ոչ խառնիլ լոյսն ընդ խաճա ըին:
 Օ այս և քրիստոս ասէ յայտ նի.
 ոչ խառնել զլոյսն ընդ խաճա ըի.
 թէ չգոյ 'ի քեզ մասն խաճա ըի.
 բոլորըն քո լոյս եղի ցի:

Լճ որք գործեն ՚ի խաճա րի.
 մըթին մըոք ծածուկ գաղտ նի.
 երբ անըստէր լոյսն ծա գի.
 գործ խաճարին յանդիմա նի.
 Լճ մաստ գործողքն չար ախտի.
 գործն ՚ի ծածուկ և ինքն յայտ նի.
 իսկ անդ գործողն մըթամբ ճծկի.
 և գործն յայտնեալ հրապարա կի.
 Լճ ձեզ խըրատ ազգ մարդկային.
 որ կայք վառեալ ՚ի սէր չա րին.
 լաճ է թէ աստ գործք ձեր յայտնին.
 քան թէ յաճուրն այն ահե ղին.
 Ոմանք ծրարեն բանիւ ղա րին.
 ՚ի ծուլութե վարչամա կին.
 և դնեն յայտնի զգործքն չա րին.
 ՚ի մեծ աթոռ բազմակա նին.
 Կէսք ըզբարին բանիւ ա սեն.
 գործով զդիմակ նուին առ նեն.
 թէ յայլս բարի գործք տեսա նեն.
 չար և կեղծ իկ զայն համբա ճեն.
 Լոյս և խաճար ՚ի միա սին.
 չկարեն լինիլ ամենեւ ճին.

Բայց մոլորեալ որդիք չա ըին.
 ունին յինքեանս զչարն և զբա ըին:
 Օ Բարին 'ի ծայր լեզուն ու նին.
 վասն փառաց զի գովես ցին.
 Բայց կամքն չար 'ի գործ չա ըին.
 զչարն 'ի ծած ուկ գործեն յան ձին:

* Պսլմ 18.

* Աս լի է բաշմ ինչոյս այժմ յոյցանէն
 շէն-լիւն ինչին:

* Տղմ 20:

* Պարթեալ և այս զաւր ինչ շին.
 այլ ազգ Կայանի իորհոյրդ նո ըին.
 այս նախարինք է եւս ցին.
 զոր ինչ գործեաց նա ընդ նախ նին:
 Եւրբ հանդիպին գոմ ճոր 'ի ին.
 շայնսն զի 'ի արդար նո ցին.
 որ հանարգեն ընդգոշ ու ըին.
 և բանսս եւրեն յաշայ նո ցին:

Օ ի այս գանկատե ադա մայ.
 որ նախատեաց շինն իւր շէ աւայ.
 Բայց այլ կանանցն Ռշէ չը կայ.
 շի ահէս չէն նըմաս չը մայ:

ամ զի կողն զսկրէ անըզ գայ.
 ինքն ըն ինքեն բան չիմանայ.
 վս այն կնոջն խելք չը կայ.
 զով տեսան է շուտ հաւատայ.
 Կամ զի կինն ոտքէ որ գը նայ.
 ուր և կամի միշտ ընթա նայ.
 վասն այն կընոջն ընտրեւ չը կայ.
 զով տեսան է ի հետն եր թայ.
 Կամ զի դատարկ է մէջ նո բայ.
 պարարտ ուղեղ ինմա չը կայ.
 և կինն իրօք ոչ լիա նայ.
 այլ զինչ տեսնու աչք՝ ցան կայ.
 Կողքն նըման է պինտ ոսկ րի.
 Բայց միջն փուճ չէջով ի լի.
 կինն այլ տեսօք լու կերեւ չի.
 Բայց տեսանօղն կու խաբ չի:

Կամ կողին ներսն է կոկ 'ի բաց.
 ծածկոթ չունի իւրն երե սաց.
 այսպէս կընծ միտքն է ցըն դած.
 միշտ կու խաբէի յամէն դի հաց.
 Կողին դուրս դիհն է 'ի ծա ծուկ.
 մորթով պատեալ կայ 'ի գաղ առկ.
 կանայք ըզգարչ դէմս հընարիւք.
 ծաղկեն դեղօք և ծարու ըիւք.
 Լճ զի կողն է աղեղնա ձև.
 կնոջ դէմքն նեւ իւր տեսըն թև.
 ով որ հայ 'ի կնոջ ըն դեղ.
 նորա ցա ին ոչ լինի դեղ.
 Կարձեալ կողն է նրման թը ըի.
 խոցեաց զագամ բանիւ լեզ ճի.
 կընծ լեզուն սուր երկսայ ըի.
 զով որ խոցէ դըժվար բու ժի.
 Լճ զի կողն է ան հաւա սար.
 մեկ կոյօըն փոս մեկ կոյսըն դար.
 այսպէս կընծ միտքն անդա դար.
 միշտ շըրջմըրջի 'ի վեր 'ի վայր.
 Կողն է պատեալ զմէջ կենդանւոյն.
 ճինքն 'ի դուրս կոյս անհոգագոյն.
կինն

կինըն ծրարէ զմիտուն մար	դոյն.
հինքն ումկամի երթայ առ	նոյն.
Լա՛ զի կողնէ ի կոյս կըշ	տին.
իւր մէջըն փուճէ և դըր	տին.
կինըն տըկարէ և չըն	չին.
կուշտ երևի ամենե	հին.
Աողըն ջոկեալ յիւր ընկե	րաց.
ջոկեաց զադամ յիւրըն տեղ	եաց.
կինըն հանէ՝ զմարդն ի խե	լաց.
պահէ՝ դեգեր տանց օտա	րաց.
Աողն որ ելա՛ ի յադա	մայ.
պակաս մընաց տեղըն նո	րա՛.
մարդն որ ի կինըն մերձե	նայ.
յոյժ պակասի բնութի՛ նո	րա՛.
Երբ կինըն միէր ի դրախ	տին.
այսպէս չարիք արար մար	դին.
այժմոր բազումք են նիւթք չարին.	
քանի քան զայս չարք լինի	ցին.
Լ՛զկողըն հարսն եկին տա	րան.
զարդարեցին հետուն ցա	դամ.
փութով դեղեաց նա ըզփե	տայն.
և սուգ էաժ տանն ամե	նայն.

Լ. Դամառեալէ 'ի հո	դոյ.
այլ կողն եւա 'ի կենդան	ւոյ.
Թէպէտ հնազանդէ առն իւ	րոյ.
ունի պատիւ մեծ քան մար	դոյ.
հողըն բուսցնէ զխոտըն ծաղկով	
բայց կողն անբոյսէ լոկ մոր	Թով.
մարդըն ծաղկի մորվաց մա	զով.
բայց կինըն լոկէ երե	սով.
հողըն ծնանի ըղ կենդա	նիք.
բայց կողն անծինէ առ մար	դիք.
յառնէ լինին դուստր և որ	դիք.
իսկ կինն յետոյ յղացման տե	ղիք.
կանայք յառնէն ծընեալ լի	նին.
վնայն սիրով ընդ նա կա	պին.
մարդն 'ի հողոյ ծընեալ նախ	կին.
վնայն յերկիր հայիւ պսր	տին.
Խակ որ հայի տարիմամբ 'ի	կին.
շատ չարութիւն կայ 'ի սրբ	տին.
և զըննելով զգեղ պատկե	րին.
տրգեղացնէ' զանեղծ հո	գին.

* ԳԼԽԻ 19:

* Այսին թէ ընդէր 'ի հոգոյ ստեղծած
մարդն եւ ոչ յայլ ինչ նիւթոյ:

* ՏԻՆԻ 17:

Իսկ թէ վստէր ստեղծ 'ի հոգոյ
եւ ոչ յայլ ինչ պայծառ նիւթոյ:
զի թէ պատկերէր աստուծոյ:
պարտէր առնել զնիւթն 'ի լուսոյ:
Եւ պատկերաւն ըզմեզ պատ ինչ:
եւ ոչ նիւթով սոսկ զարդար եաց:
Բայց 'ի հոգոյ զմարմնս կազմ եաց:
զի մի' լիցուք հըպարտացած:
Օ ի իլուսոյ հրեշտկք ստեղծան:
հըպարտացեալ յերկնից ան կան:
վասն այն հոգոյ արար զադամ:
զի մի' անկցի դիւանց նը ման:
Օ ի 'ի հոգոյ ծնանին ծաղկունք:
աղգի աղգի եւ բազմա գոյնք:
նոյնպէս արդարք լինին բազումք:
որպէս զաստեղս երկնից փայլունք:

Տողըն բռնացնէ՝ ըզկենդա նին.
 որ ՚ի հողոյ ծընեալ նախ կին.
 ՚ի հողն անկեալ ապակա նին.
 դարձել ընդ նոյն բռնել ծաղ կին:
 Լ. յսպէս բնուիրս մեր նախ կին.
 էր ՚ի հողոյ մարդն առա ջին.
 Թաղեալք ՚ինոյն հող լուծա նին.
 բռնեալ ծաղկին յօրն վեր ջին:
 Սաղկունքն ունին զտիպ արդւորոց.
 պէս պէս լուսով պըսակե լոց.
 կերպ զանազան սոցին գու նոց.
 զցեղ ցեղ երամս բարեց գոր ծոց:
 Սաղկունքն ամէն մի գունով չեն.
 այլ զանազան գոյնս ցուցա նեն:
 այսպէս արդարք յորժամ յառ նեն.
 պէս պէս պըսակ առեալ փայ լեն:
 Լ. զայս յայտնեալ մարգարէ ին.
 եթէ սոյնք այսպէս եղի ցին.
 զերդ խոտ երկրի ասէ ծաղ կին.
 ՚ի լուսեղէն սուրբ քաղա քին:
 Սաղկանց նըման զանազա նին.
 բայց ոչ որպէս ըզգոյն խո տին.
 146 պէս

Կէս Կէս փայլմունք դուռնոց նոցին.
 Ղերդ զարեդակն ասէ ծա գին.
 Պարձեալ վս այն ստեղծ ՚ի հո զո.
 քան զամենայն տարերս ներ քոյ.
 զի զնա հանցէ յարկսըն լու սոյ.
 հրեղէն դասուց դերի վե րոյ.
 Քանզի հրեշտակք յորժման կան.
 ՚ի ստոր երկրիս բընակե ցան.
 զասն այն հողոյ ըստեղծ զա դամ.
 շեհան ի վեր քան զամե նայն.
 Օ ի անկեւոց տեղնէր դա տարկ.
 չե թող ըղնա անքն անքն նակ.
 ըստեղծ զադամ լուսատե սակ.
 լընուլ զկայանա անու նակ.
 Պարձել վս այն ստեղծ ՚ի հո զոյ.
 զի նա անշարժ է ըստ տեղ ւոյ.
 Բայց շարժի ըստ բնութե իւ րոյ.
 ՚ի Կէս Կէս ծնունդս որ ՚ի հո զոյ.
 Պարձեալ վս այն ստեղծ ՚ի հո զէ.
 զի զղորու թիւնըն իւր ցուց ցէ.
 որ յայսպիսի անարդ նիւ թէ.
 յաստեւածային փառսըն հա նէ.

Դարձել յամօթ դիճաց գընդին.
 որ զփառս իւրեանց ոչ պահեցին.
 ստեղծ 'ի հողոյ զմարդն առաջին.
 'ի հրեղինաց հանել տեղին.
 Լճ զամենայն հրաշազարդ եաց.
 իր ոչ եթող առանց փառաց.
 զհողս այս անարգ նախատա նաց.
 էհան 'ի փառս անճառել եաց:

* Գլուխ 20.

* Աստիճապեաց. որք են մասանց
 Լեւրչին:

* Տուն 45:

* Տարերքս մառանք են արարչին.
 *** պէս ցոյ բարիս լըցելու նին.
 զոր ինչ կամի յառաջ բերին.
 քանզի իւր կամքն է բանալին.
 հողոյ յառաջ եբեր զնախ նին.
 Լ'ինմանէ զկողն որ 'ի կին.
 Լ'ի կնոջէն ծնանի որ դին.
 Լ'ի յորդւոյն տեսակ ազգին:

Ե ինեաց իւր տուն չորս անկիւնի.
 Ըզ չորս տարերս արար զգա լի.
 պէս պէս բարեօք լըցեալ ու նի.
 առատ բաշխէ ում և կա մի.
 Լթի կամիս դու առան ձին.
 մառանապան լինիլ նը մին.
 ան պահեալ դու զայն բանա լին.
 զի զոր կամիս քեզ լինի ցին.
 Տաւառն է նիւթ այն բանալ եաց.
 իսկ յոյսըն ձե որ զայն զուգ եաց.
 սէրըն կոտիտ որ զփակն ե բաց.
 սորաւն նիւթ ք տեառըն կա մաց.
 Լնովք սքօք ըզ դրախտն ե բաց.
 և ըզմահու դուռն փակ եաց.
 մեծն եղիա ընդ նոյն գը նաց.
 մեզ յորդորիչք և նախըն թաց.
 Սովսէս ըզ ծովն այսու ե բաց.
 և զփարաւօն իներս փակ եաց.
 այլ և զանդուռնդս երկրի ե բաց.
 և ըզ դադան իներս փափ եաց.
 Լորէք մանկունքն ի մէջ Տընո ցին.
 ըզ Տըոյ բերանըն փակե ցին.
 այլ

այլ և զբերան բոցոյն բա ցին.
 զանձրև ցօղոյն անտի հա նին.
 Լ՛՛՛ գանիէլ պէտըն նո սին.
 եբաց զերազ փակեալ բա նին.
 փակեաց զբերանըն գազա նին.
 զինչ սուրբ գրիգոր զօձ վիրապին:
 Եւ Եսայիայն զերկինս ե բաց.
 ետես զլիսսւս ընդ հօր բազ մած.
 և զտեսութիւն հրէից փակ եաց.
 զի մի տեսցեն զխաչեալն ան.
 Սուրբ ամենայն նրմանք սո ցին.
 որք պահեցին զայն բանա լին.
 միշտ բանային և փակէ լին.
 զամենեցունցն անհրնա րին.
 Տէրն Ը պետրոս ասաց զայս բան.
 առ ըզ փականս արքայու Թե.
 փակել բանալ որդւոց մարդ կան.
 յերկրէ յերկինս համանգ ա մայն.
 Օ որ կապիցէք առէ յերկ րի.
 կապեալ յերկինս նա եղի ցի.
 զոր արձակէք յայս աշխարհի.
 նա և յերկինս արձակես ցի:

Օ կամք իւր անձառ անձայ ին.
 ետ մեզ յաւանդ անքըններ լին.
 որ կատարէ զկամքս նո ըին.
 զինչ և կամի՝ միշտ եղի ցին.
 Թէ զմեզս Թողուն գիրըն ջըն ջին.
 որպէս բարսեղ ըզ պոռնը կին.
 և Թէ կապեն կապեալ լի նին.
 որպէս յօհան զեւդոքսի կին.
 Բայց որ Թողու զկամս արար չին.
 ՚ի խոր սըրտէ ամենե չին.
 զոր ինչ ասէ ոչ լինի ցին.
 զի ոչ ունի զկամքս նո ըին.
 Եւ զայս ՚ի ձառս անառա կին.
 յայտնի առնէ զեորհուրդ բանին.
 դա չէ զենօղ պարարա կին.
 գուք զենեցէք վասն դո ըին.
 Եւ Թէ ոմանք հակառա կին.
 ոչ հաւանեալ բանիս կար գին.
 Թէ ներգործ է՝ բանն արար չին.
 ՚ի ձեռս անարժան քահանայ ին.
 Ուր զայսպիսիօրն բարբառն.
 զտէր հակառակ ինքեանց ու նին.
 ՚ի կա

ի կաթառնայ անարժա	նին.
չկարաց առնել ինչ զօրու	թի.
Լճ թէ դարձեալ հակառա	կին.
ջեմք անհաւատք որպէս նո	քին.
տեառնէ առցեն զպատասխա	նին.
թէ զինչասէ առայնպի	սին.
Ոչ որ տրտր առիս գո	չէ.
յարքայութիւնն մըտա	նէ.
այլ որ ըզկամս իմ արատ	ցէ.
նըմա լինի զինչ որ	ասէ.
Բայց որ փըրկչին կամի լը	սել.
կամաց նորին աշակեր	տել.
թարց իմ ոչինչ կարէք առ	նել.
թէ ոչ ըզկամս իմ կատա	րել.
Օ ի նա կամօքն իւր ներդոր	ծէ.
առ որ ըզկամս նորին առ	նէ.
իսկ որ ըզկամս նորին չառ	նէ.
զիւրդ լինի զինչ և	ասէ.
Լճ այսէ կամք կենարա	րին.
հակառակիլ կամաց չա	րին.
իսկ ուր չար կամքըն կատա	րին.
զիւրդ գործ ի կամքն արար	չին.
152	Եւար

Ղարաձեալ և այս է կամք փրկի չին.
 ըսպանանել զմեղս 'ի մար մին.
 իսկ որ յարգէ՝ զմեղս 'ի հո դին.
 զինչ մասն ունի նա ընդ փրկ չին.
 Ղարաձեալ նա սբ է և ար դար.
 և դու պէս պէս մեղօք լը ցար.
 արդ նա լոյս է և դու խա ճար.
 միմեանց դիմակ ներհակա բար.
 Իշխանութիւն ասէ ու նիմ.
 զինչ և առնեմ միշտ կատա րին.
 Թէ և 'ի մեղս զառա ծիմ.
 յիշխանութեւ ոչ խափա նիմ.
 Իշխանութիւնքն աստ՝ ածայ ին.
 'ի սրբութեան վերայ հանդ չին.
 երբ ենթակայ քն լուծա նին.
 իշխանութիւնք ըն խափա նին.
 Որպէս սպիտակ որակ ձիւ նին.
 որ սառուցեալ կայ 'ի նը մին.
 յորժամ սառումքն լուծա նին.
 սպիտակութիւնքն խափա նին.
 Լճ որպէս կայծ վառեալ նիւթին.
 որքան ի վառ կայ լոյսն 'ի նմին.
 երբ

Երբ շիջանի կայծն 'ի նիւ	Թիւն.
այլ ջներգործ է ամենե	Հին:
Որքան 'ի վառ կաս արծարծ	Եա.
պօղոս ասէ զայս տիմօթ	Եա.
այսպէս և դու վառել փու	Թա.
զիշխանութիւն շնորհաց նո	րա:
Երբ զայս փրչումս էառ ա	դամ.
վառեալ եղև յիշխանութ	եան.
դու արծարծեա՛ զփրչումն	զայն.
որով լինիս տէր և իշ	խան:
Եւ յառաքեալսն մեռա	սան.
փրչեաց ըզնոյն 'ի վերնա	տան.
արար զնոսա տէր և իշ	խան.
յերկրէ յերկինս համանգա	մայն:
Եւ եր և դու զփրչումն	զայն.
սուրբ մեռնիւն օծելու	Թեան.
փութա՛ վառել զայդ անխա	փան.
ընդ առաքեալսն լինիլ իշ	խան:
Եւ որ մաքուրն է 'ի հո	գի.
լինիլ միջնորդ է արժա	նի.
իսկ որ կարօտն է միջնոր	դի.
այլոց միջնորդ զեւրդ լի	նի.
	Եւ

Եւ այսէ գործ քահանայ	ինս
զանձն օրինակ տալ ՚ի բա	րին
խակ որ ունի զլարն ՚ի յան	ձին
գայթակղեցնէ զամենէ	սին
Եւ այց որ քնաղանդնէ աստու	ծոյ
յորժամ սխալի մեղօք մարմ	նոյ
յեօթըն խորհուրդ եկեղեց	ւոյ
չունի հրաման մերձենա	լու
Անոնք ըն զայս օրինադ	րէ
Թէ մեղուցեալ որ ՚ի կար	դէ
տան երկու ամ ապաշխա	րէ
այլ ՚ի խորհուրդ մերձիկ չիշ	խէ
Թէ որք անարժան ճաշա	կեն
դատաստանըս անձին ու	տեն
որքան ապա պատու հա	սին
որք անարժան պատարա	դեն
Եւ որ մի առնէ ք զայս քնս անիոյթ	
որպէս նաբաթ և աբի	ուդ
որ ՚ի խընկեղ միայն է	մուտ
հրով այրեցան մեզ ՚ի խոր	հուրդ
Ասան որոյ պարտէ սոսա	նիլ
զիոք ըր սխալմունս մեծ համարիլ	քան

քանզի ահ մեծ է և սար սիւ
 յաստուծոյ սրոյն ձեռն անկանիւ
 Որք ՚ի խորհուրդն անախ
 մեռեալ հոգւով մեղօք մեր ձին
 ընդ անասպանսն կարգես ցին
 կայիափայ և աննայ ին
 Երէցն ունի զկարգ հրեշտա կի
 սղօլեալն ՚ի կարգ դիւանց դա սի
 Թէ ապաշխարէ աղա տի
 բայց այլ հրեշտակ ոչ անւա նի
 Իսկ Թէ ՚ի մեղսն յամա ուի
 և ան խըտիր ՚ի կարգ մեր ձի
 ոչ Թէ մարդկան հանգոյն տան ջի
 այլ և դիւանց ներքոյ դա սի
 Եւ յա բանականէ նիւթ բա նին
 որք յաստուծոյ ահէն սար սին
 Իսկ որք չունին զաճն ՚ի սրբ տին
 յանհաւատից կարգն են նո քին

~*~*~*~*~*~*~*~*~*

~*~*~*~*~*~*~*~*~*

~*~*~*~*~*~*~*~*~*

*ԳԼԽԻ 21:

*Այս Կոմիտասեան Սարգսն
ընդ աստուծոյ:

*Տունս 15:

Տեառնն նըման ասի հո գին.
լոյս և անմահ և անմար մին.
բանքն ծընունդ միտքն և հո գին.
տեառնն նըման երեք և մին:
Լ'նսք լանբանքն 'ի կենդան եաց.
նը հանութիւն չունին յաստ լած.
այսպէս ադամ ոչ հաւան եաց.
առնուլ ընկեր 'ի յանբան եաց.
Լ'դամ պատկեր էր աստու ծոյ.
որ ստեղծ անախտ զնա 'ի հո շոյ.
և նա ըզ կինն առանց աղ աոյ.
ծընաւ 'ի կոյս մարմնոյ իւ ըոյ.
Տէր զամենայն ծածուկ գիւ աէ.
և զլինելոցքն ճանա չէ.
ադամ ըզ կինն ոսկր իւր յայտ նէ.
և մայր կենաց զնա գուշա կէ.
157 Լ'սա

Ատուած զէակսրն սահմա նէր.
 Բնութի յատուկ կացուցա նէր.
 ադամ անանս կենդանեց դնէր.
 Բնութեան նոցին անուն կո շէր.
 Այսան և տր ասի ասա ճած.
 Իմանալեաց և զգալ եաց.
 Ի շխանութի նախնւոյն շնորհ եաց.
 առ ամենայն ազգ կենդան եաց.
 'Ալեց անուրս ան գործ եաց.
 որպէս և մեզ օրինադր եաց.
 նոյնն ադամայ գործել ա սաց.
 պահել ըղդրախտըն հըրճւանաց.
 Հրեշտակք որդիք լուսոյ է ին.
 կէսք չարացեալ դեք անւա նին.
 այսպէս 'ի ծնունդս ադամայ ին.
 կէսք մեղուցեալ նոցա նմա նին.
 'Աբանական սեռից մա սին.
 ըստեղծ նրման իւր ըզ նախ նին.
 ստեղծող արար զբնութի մար դին.
 զնրմանս իւրեանց միշտ ծընանին.
 Այլ զոր կըրեաց անձամբ նախնին.
 զնոյն և քրիստոս եբարձ յան ձին.
 258
 ահա

աստ Եղև ասէ ցնախ նին.
 զերդ մի ի մէնջ երրեակս ան ձին.
 Լա՛ն զի ծընա՛ն կինն ի մար դոյն.
 անբիծ անախտ ի սբ մարմ նոյն.
 ծնա՛ն ի կնոջէ՛ մարդ վե՛հա գոյն.
 անսերմն և սբ ի կոյս մարմ նոյն.
 Լա՛ն կինն ի կոյս մարդէ՛ ծը նա՛ն.
 և ծնող մարդոյ սահմանե ցա՛ն.
 և մարդն ի կոյս կնոջէ՛ ծը նա՛ն.
 այն որ արար զէակս կար գա՛ն.
 Լա՛րամ ծընա՛ն զմայր իւր որդւոյն.
 առ ի խորհուրդ մեզ բարձրագոյն.
 ստեղծ հայրն ան կոյս մաքրօցոյն.
 մայր և ծընող իւր սբ որդւոյն.
 Լա՛տես ե՛ւա զորդին սպան եալ.
 և մորմոքէր աղէկիզ եալ.
 և մարիամ զորդին խաչ եալ.
 տեսեալ ողբայր սըգա՛նոր եալ.
 Սարգըն ծընա՛ն կին առանց մօր.
 առ ի խորհուրդ մեզ ամտա նօր.
 կինըն ծընա՛ն մարդ առանց հօր.
 զաստ՛ւածն յիսուս մեծ և հը զօր.

* Ղաւո-ի 22:

* Աստի հոգեմարտութեան փոշին յածա
ծին փոշին:

* Տոմար 86:

* Ղարջեալ Խորհուրդ զասն փոշին
հոգեմարտալ յառաւածած նին
Եւ ագամայ նախաստեղ ծին
նորն ագամայ սուրբ միած նին:

Զ ծածկել խորհրդն անճառկան
հրեշտակ քեզէ քեզն չիմացն:

Թէ զոր ըստեղծ իւրըն նը ման
ածացնէ զնա ընդ ին քեան:

Բազում կողիցն առեալ ըզ մին
Ելից ընդ այնր յատուկ մար մին
նոյնպէս երից անձանցըն մին
ի նոյն կնոջէ՝ էառ մար մին:

Նոր ըստեղծ չած արար ըզ կին
ոչ ի հողոս ոչ երկնայ ին
զի ծնանիցի զայն կենդա նին
յորմէ ստեղծան երկիր չեք կին:

Ք

10

160

Բզ

Օ կողն որ հառ 'ի կենդանւ լոյ
 եբեր 'ի խոս ծածուկ տեղ լոյ
 զի ծնանիցի զմայրըն լու սոյ
 ծնանիլ ըզ կեանքն բնուե մե րոյ
 'ի ձեռն կնոջն որ 'ի դրախ տին
 աստեւած լինիլ ցանկանայ ին
 նոյնպէս 'ի ձեռն սբ կու սին
 անեղն աստեւած եղև մար մին
 Լա՛ն ու՛ կողն անախտ ծը նաւ
 և օգնական մարդոյն տը նաւ
 մայրըն կենաց կոյս պահե ցաւ
 զմեր օգնականն յղացել ծը նաւ
 Լա՛րամ ծընաւ նախ 'ի հո զոյ
 զկին իւր ծընաւ չար ըստ հոգ լոյ
 բայց կինն եւա 'ի կենդանւ լոյ
 ծընաւ ըզ կեանք հոգ լոյս մե րոյ
 Օ ի մարդըն կին ծընաւ մեզ չար
 որ եր բնութեւ մահու պատ ճառ
 կինըն ծնաւ մարդ անմահա րար
 որե՛ աստեւած հօր հաւա սար
 Սարդըն ծընաւ զկողըն ձա խի
 որ մեզ պատճառ եղև չա րի
 Դա ԻԿ ԻԵԿ կի

կինըն ծնաւ զաջըն հայրե նի.
 յաջ կողմանէն աստւած որ դի.
 Սարդըն ծընաւ զկինն առա ջին.
 որ զմեզ ՚ի հող դարձոյց կըր կին.
 կինըն ծընաւ զայն կենդա նին.
 որ զմեզ էհան յերկրէս յեր կին.
 Օ կողն որ առել ըստեղծ զեւա.
 անձառ խորհրդ ծածկիւր ՚ի նմա.
 ինքն ՚ի խաչին զկողըն բա նայ.
 Թէ էս առի զկողն ադա մայ.
 Օ ձեռըն մըխէց ՚ի կողն ադամայ.
 առ ՚ի խորհուրդ մեզ յապա դայ.
 Լնոյն անհասէ ցթով մայ.
 մըխեան ՚ի կողս և հաւա տայ.
 Լաւ զի ձեռօք ըստեղծ զեւա.
 մատամբ առեալ զկողն ադա մայ.
 արկ ըզմատուենսդ տսէ ցթօ մայ.
 տեղ բեւեռացն և հաւա տա.
 Յորժմ ՚ի կող նախնւոյն մըխ եաց.
 ապա ադամ յետոյ գի տաց.
 Թումաս երբ զտրըն շօշափ եաց.
 ապա ծանեաւ զխաչեալն ան.
 162 Նախ

Եւ յա թըմրեցոյց զադամըն Տին։
 ապա եբաց զկողըն նո րին։
 նընջեաց աստճած նոյն ի խա չին։
 զկողն իւր եբաց վասն նո րին։
 Օ կողն ադամայ ըստեղծ ի կին։
 զի ծնունդք մորդկաննովաւ լեցին։
 բացմամբ կողին զեկեղե ցին։
 յոր միշտ ծնան իմբ յաւազա նին։
 Եւ թըմրուե մարդն աւա ջին։
 յորժամ զարթեաւ ետես ըզ կինն։
 յետ յարութե մահու խա չին։
 երևեցաւ կանանց դա սին։
 Եւ նընջելոյ ադամըն Տին։
 ոչ իմազաւ զառնուլ կո ղին։
 Ե յեմանուս երթալ փըրկ չին։
 զինչ գործեցաւ հարցնէր նո ղին։
 Եւ ընջեաց ադամ միայն ինք նին։
 յորժամ զարթեաւ կինն ը նը մին։
 նընջեաց աստճած ի տապա նին։
 յարեաւ բազմօք միշտ կեդա նին։
 Եւ բ թըմրեցաւ մորմով նախ նին։
 կենդանութիւնն էր ի մարմ նին։
 163 նոյն

նոյնպէս նընջեաց Թորն 'ի խա չին.
 անմահ մարմնովն աստուածայ ին.
 'Նընջեաց ադամ իմէջ դրախ տին.
 նոյնպէս զարթեալ անմահ տե ղին.
 մեռաւ և Թորն 'ի պարտի զին.
 յարոյց զադամ 'ի նոյն տե ղին.
 Յորժամ նընջեաց մարմնովն ախնին.
 դործ էր ինմա ձեռք արար չին.
 ի երբ արարիչն էր 'ի խա չին.
 ձեռք հողեղէնք բեւեռե ջին.
 Յորժամ նընջեաց ադամըն Տին.
 էր պահապան աստուած նը մին.
 նընջեաց աստուած 'ի տապա նին.
 և հողեղէնքըն պահէ ին.
 Յորժամ նընջեց հայր մերն ախնին.
 ապա աճեաց ազդ մարդկայ ին.
 և յետ մահւան Թորն 'ի խա չին.
 մեռեալքս յառնեմք ամենե քին.
 'Ադամ նընջեաց 'ի յուրբա թին.
 և ծնալ ինքեմք զմին կենդանին.
 նընջեաց և Թորն 'ի նոյն ժա մին.
 կենդանացոյց զամենե սին.

Յորժմ յանցեալ մարդն առաջին.
 դատապարտեաց տրն զնո սին:
 և ինքն աստեալ յորդուոց նո ցին.
 դատապարտեալ կայր իխա չին:
 Լորամ յանցեալ պատեիրա նին.
 կայր Թաքուցեալ առ Թըզե նին.
 և տէր աստեալ յորդուոց նո րին.
 Թաքեալ յաւուր հինգ շաբաթին:
 Լորամ Թաքեալ առ Թըզե նին.
 ծածկիլ յաչաց իւր արար չին.
 և տրն եկեալ առ Թըզե նին.
 անէծ զծածկոյթ մեղսասի րին:
 Լաւ զայս խրհարդ յատնել փրկչին
 ընդ նաթանայէլ նախնւոյ որդին.
 մինչև կոչեալէր զքեզ ձայ նին.
 տեսի ըզքեզ առ Թըզե նին:
 Սարդն որ Թաքեալ առ Թըզենին.
 ծածկեալք ընդ նոյն ապաւի նին.
 նա չորացոյց ըզԹըզե նին.
 զի ամրաքս եկեալ խոստովա նին:
 Ստեղծան նախնիքն յառաւոր տին.
 և խաբեցան յերեք ժա մին.
Ի վեց

ի վեց ժամուն ճաշակե	ցին:
յինըն ժամուն արտաքս ե	լին:
Տրն ըմբռնեալ յառաւօ	տին:
վրձիռ հատեալ յերեք ժա	մին:
եւեալ իխաջ վեցերոր	դին:
յինըն ժամուն հանէ՝ զհո	դին:
Չորեք նիւթեայ բնութ նախ նին:	
ըստ անելւածոց հիւթոցն յանցին:	
և տրն ի փայտ քառաթե	ւին:
ջորս վերք էառ յոտն ընդ ձեռին:	
Լռամասնեայ հոգւով նախ նին:	
երրեակ անձանցըն մեղու	ցին:
յերեք ժամուն տրն իխա	ջին:
երեք բեւեռս էառ յան	ձին:
Լըբսնամեայ ստեղծաւ նախ նին:	
մահւամբ ի հող դարձաւ կըր կին:	
նոյնքան ժամ տրն ի տապա	նին:
յարուցանէր դարձեալ զնո	սին:
Լըբք իրօք նախնիքն յան	ցին:
հոգի մարմին և միտք նո	ցին:
երեքօրեայ թաղմամբ փըրկ	ջին:
երեք յանցանք նոցա ջըն	ջին:
	Լըւ

Լճ զի երկուքն մեղու ցին.
 ադամ է՛ ա՛ Տոգի մար մին.
 Տոգուլ մարմնով տրն ՚ի խա չին.
 չարչարանօք մահճամբ ան ձին.
 Լճ զի երեք էր նիւթ չա րին.
 պըտուղն և օձն և թըշնա մին.
 վասն այն երեք ժամ ՚ի խա չին.
 դեղն ետ ցա՛նին զպատասխա նին.
 Լճ եօթն յանցանք մրդկն աղգին.
 եօթն այլ յանցանքն է բանտրկնին.
 եօթըն բանի՛ն տրն ՚ի խա չին.
 մին մին առնէր զպատասխա նին.
 Նինգ զգայարնք մարդկն աղգին.
 ՚ի զանազան գործըս վա րին.
 Տինգ վերք էառ տրն ՚ի մարմնին.
 և խափանեաց զարկած ք չա րին.
 Ս եցիւք շարժմամբ մրդկ սղաղին.
 ՚ի վեց դարուց վաքեալք ՚ի նմին.
 վեց աղգ փորձանք թ տրն ան ցին.
 ՚ի վեցերորդ օր ուրբա թին.
 () ձրն պատճառ եղև նո ցին.
 գառնալ ՚ի Տոգ ուստի էին.

Վս այն աստճած բանն ՚ի խա ջին.
 օրինակիւր յօձ պըղըն ձին.
 Ուառն և պըտուղն էր նիւթ չարին.
 որով մեռաք ամենե քին.
 կենաց պըտուղն ՚ի ծառ խա ջին.
 կենաց ործեաց զամենե սին.
 Եւ խկին զանէծքն ետուր օ ձին.
 առ ՚ի խորհուրդ մեզ յապառ նին.
 զի յետ զըղջման մերոյ ան ձին.
 տացէ զպատիժն ՚ի գլուխ չա րին.
 Յետ մերկուէ զադամըն Տին.
 ծածկէր տերեւն ՚ի թըզե նին.
 յետ մերկութե տրն ՚ի խա ջին.
 լինէր ծածկեալ քողով ստճե րին.
 Յետ յանցանաց մարդն առա ջին.
 մատնէր ըզկին իւր՝ արար ջին.
 նոյն արարիչն յորդուոց նո ցին.
 եղև մատնեալ ՚ի մահ խա ջին.
 Լն ծանէր տրն ըզնախ նին.
 փուշ և տառասկ ՚ի քեզ բռա ցին.
 զնոյն արարիչն ՚ի ժամ խա ջին.
 փշով անիծեալ պըսակէ ին.

Սասըն միոյ յանցման պըտ զին.
 անանց պատժոց դիպան նո քին.
 վասն այն ասէր տրն 'ի խա չին.
 հայր թող սոցա զոր ինչ յան ցին.
 Զըդեաց ադամ զձեռն 'ի ծառին.
 տրն ըզբազուկն 'ի ծառ խա չին.
 եկեր ադամ զպըտուղ չա րին.
 տրն ըզլեղին ընդ քոցա խին.
 Օ անեղական փառս արար չին.
 խոկայր զգեհուլ մարդն առա ջին.
 վասն այն աստ՛ւած 'ի ժամ խա չին.
 կայր մերկացեալ ամենե չին.
 Օ հանդերձ փառացն անձայ ին.
 կամէր զգեցնել հանուրց ան ձին.
 Լյայս խորհուրդս 'ի ժամ խա չին.
 զհանդերձ նորա բաժանե ցին.
 Բայց որ յատուկնէ արար չին.
 շնորհէ որոց խաչակցի ցին.
 վիճակելոց զինուց դա սին.
 նըման անկար պատմուճա նին.
 Նախ քան զուտել մահու պըտղին.
 զլիմարութեան գինին ար քին.
 նախ

նախքան ըզ մահ տն 'ի խա չին.
 գինի զմըռսեալըս մատու ցին.
 Սմանք զբաժակ մահու փըրկ չին.
 կաման արբեալ սիրով Թըմ րին.
 յայս միտս 'ի ժամ մահու խա չին.
 գինի զմըռսեալ արբեալ նո րին.
 Ժըպըր հեցան մարդն առա ջին.
 այլ կենք ստանալ մեծ լանքըննին.
 վսայն անձառ կեանքն 'ի խա չին.
 մեռեալ կաման էհան զհո գին.
 Օ հանդերձ փոց պատմու ճանին.
 զգեցոյց նախնոյն հաստատ անձին.
 ծանոյց զմուսնն ք պատա նին.
 յոր պատեցան տեառըն մար մին.
 Նըպարտացան մըտօք նախ նին.
 Թըռչիլ մարմնով յերկրէ յեր կին.
 բարձրեալն աստուած հեզահոգին.
 իջան 'ի հող գերեզմա նին.
 Ս երայ ջրեղէնըն կամա րին.
 կամէր ճեմել մարդն առա ջին.
 վսայն բնակելն յերկինս երկ նին.
 ներքոյ եղև 'ի տապա նին.

Յետ յանցանացն որ ՚ի դրախտին.
 կընքեաց վըճիռ մահու նոցին.
 և նոյն ամ միշտ կենդա նին.
 կընքեալ մահւամբ ՚ի տապա նին.
 Լըրկին պատիժ ունէր նախ նին.
 մարմինն ՚ի հող տանջիւր հոգին.
 և զի բարձցէ զպատիժ նոցին.
 կըրկինէր վէժ գերեզմա նին.
 Յորժամ մեղօք մեռաւ նախ նին.
 հոգաց աստւած վասըն նոցին.
 նընջեաց աստւած ՚ի տապա նին.
 լային ողբով դըստերք նոցին.
 Լորք մերկացաւ մարդն առաջին.
 զգեցոյց ամ զմաշկ հանդեր ձին.
 զտըրն տեսեալ մերկ ՚ի խաչին.
 պատեաց յովսէփ փոխան նոցին.
 Օսուրն կենացէր փայտ խաչին.
 անմահ պըտուղն ամ ՚ի նմին.
 անդ որք կերին մեռանէ ին.
 որք այժմ ուտեն կենդանասցին.
 Լ. Եւստի սիրեաց ադամ ըզկինն.
 զմահ յանձն առնոյր վասըն նոցին.

քս սիրեաց զեկեղե ցին.
 եկեալ ՚ի մահ վասըն նո րին.
 Ր զճանապարհ կենաց ծա ուին.
 հրեղէն սրբովըն պահէ ին.
 ըզ ճանապարհ գերեզմա նին.
 պահէն սուսերբք դասք զին՝ որին:
 Ո՛ր ես ադամ ասէր ցնախ նին.
 ցուցել զնորհուրդ մեծ էա՜հին.
 դբստերբ նախնոյն զտն մար մին.
 լան և խընդրեն թէ ո՛ր ե դին:
 Ողբայր ե՛ւա հառաջա դին.
 յուսահատեալ վասըն պըտ զին.
 վասն այն հրեշտակ տն ՚ի վի մին:
 ասէր ընդէ՛ր ողբաս դու կին:
 Օ՛հ արփեն շնորհս անուշա լին.
 շնորհեաց նախնոյն օծումն անձին.
 և յօծանել զտեառըն մար մին.
 ըզ խուռնկս և զեւղս անոյշ բերին:
 Եւա եկեր զպըտուղ ծա ուին.
 զի մայր լիցի կենարա րին.
 վասն այն ասէր ՚ի պարտի զին.
 մի՛ լայր դու՛ ես եմ կենդա նին:
 Ո՛ր

Ո՛ր ես ադամ ասէր ցնախ նին.
 ուր ես հանգչիմ և դու ընդ իմ.
 յետ յառնելոյ կենարա ըին.
 երիտասարդն էր ընդ նը մին.
 Տընկեաց ըդ դրախտըն 'ի յա դին.
 շինքրն նընջեաց 'ի պարտի զին.
 զոր ծանուցեալ իւղաբե ըին.
 դու պարտիղպան ես պարտի զին.
 Որպէս մեռաւ կեանքն 'ի խա չին.
 անգիտանամք ամենե շին.
 զոր յարու թեամբն անայ ին.
 ծալու մն եգոյց վարշամա հին.
 Որակք մարմնոցն լը պատա նին.
 ոչ յարիցեն ընդ նոյն մար մին.
 որպէս յայտնեաց մարմին փըրկչին.
 թողեալ զգըմուռն լը պատա նին.
 Լը 'ի դրախտէն ադամըն հին.
 թողեալ զտերևն առ թըղե նին.
 յորժամ յարեաւ միշտ կենդանին.
 զպատանքն եթող 'ի տապա նին.
 Լորք խաբեցաւ մարդն առա ջին.
 դէք ժողովեալ ծափըս տայ ին.

Իսկ յարութեամբն անայ ին.
 Ընդ պահապանս դեքըն ցըր վին.
 Լն զայս պատմեալ մարդարէ ին.
 յարեալ ան միշտ կենդա նին.
 չար Թըշնամիք նորա ցըր նին.
 Լ ատելիքն յահէն փախ շին.
 Փրչեաց յադմ զշունչ կենդանին.
 տրպանորեաց զխորհուրդ վերջին.
 յեա յարութեանն անայ ին.
 փրչեաց յառաքեալսն ըղհո գին.
 Լ քկու անձինք պատրել նախնեց.
 զմահն ի բնութիւն տարած եաց.
 Երկու հրեշտկք սպիտակազդ եաց.
 տան զանետիս յարեալ աստ նած.
 Յորժամ պատրեալ եղև ե նա.
 խաւար ծածկեաց զանձըն նո րա.
 կանանց հրեշտակն անետիս տա.
 փայլակնաձև տեսիլ նո րա.
 Լ փա ըստեղծ տր զդրխաղն ադին.
 յետոյ եդեր զադամ ի նմին.
 սոմնաս փորեաց նախ ըղտե ղին.
 ապա յետոյ զքրիստոս ե դին.
 174 Թա

Թափուր մնաց տեղիք դրախ տին,
 յորժամ ելան ադամըն Տին.
 Թափուր մընաց տեղ տապա նին.
 յորժմ յարեան միշտ կենդա նին.
 Լ՛դամ պատկերէր արար չին.
 Շունէր ծածուկ զնրհարդ փրկչին.
 որ դործեցան անդ ՚ի դրախ տին.
 նոյնպէս ՚ի ծամ մահու խա չին.
 Լ՛կն ՚ի խնդիր իւր պատկե ըին.
 ըստ բընութեան ճանապար Տին.
 եգիտ ըզնա ՚ի տապա նին.
 յարոյց ը իւր փառս անքըն նին.
 Լ՛ն մեք թողցուք զպողոտայն Տին.
 գնասցուք ըզհետ կենարա ըին.
 որ զիս պաշտէ՛ գայ ըզհետ իմ.
 անդ եղիցի պաշտօնեայն իմ.
 Լ՛հա մեծ փառք և անքըն նին.
 զոր չէ տեսեալ ոք երկրա ծին.
 զի հողեղէն մարդիք սոռ ըին.
 բազմին ՚ի փառս անքայ ին.
 Տուք օրհնութի մեծի փրկի չին.
 այս քան հրաշից ներգործո զին.

որ զիւր ստեղծել գործը՝ ձեռին.
Եհան 'ի փառս իւր անբըն նին:

* Պատի 23:

* Մի քնեւոյ շգեբեղման յի քի

ոեանս Բերոյ:

* Տան 90:

Պարտեւ իւրհուրդ Բեռնեանս նին.

Ղան ինեւել գեբեղմանս նին.

յոր հիանմանս ամենս քին.

Ընդ որպէս ինիսն ամբողջ քան քին:

Խորհրդոս այս մեծ Լազանազան.
որ կընքեցին ըզգեբեղմանս.
զոր Լցուցից սակաւ ինչ բան.
ըստ իմոյս մըտաց տրկարու Թեանս.
Պաղկանց ծառոց որ 'ի հո ղէ.
նա կուսական ծընունդ շնոր հէ.
զի՞ զարմանաս դու զարար չէ.
Թէ նա յարեաւ 'ի կոյս վի մէ.
Հոտքն 'ի ծաղկանց յառջ բեբին.
առանց բեկման նիւթոյ ծաղ կին.

զՏօր ծաղկի հոտն 'ի առաջա նին.
 զի՞նչ արգելսր կընիք վի մին.
 Ոչ արգելին միտք մարդկայ ին.
 Թէ յերկաթի տըփում դը նին.
 զիմաստութիւնըն Տօր զոր դին.
 զիմարդ կընիքն արգելու ին.
 Տիպ մեր ծնանի 'ի հայե լին.
 առանց բեկման արտաքս բե ըին.
 զի՞ զարմանաս Տօր պատկե ըին.
 Թէ չխորտակեաց ըզ կնիք վի մին.
 'ի կոյս Տօրէ մայր մեր նախ նին.
 Շ'ի կոյս մօրէ ստեղծօղ նո ըին.
 Ե կոյս մնացեալ գերեզմա նին.
 յետ յարութեանն անձայ ին.
 Լստեա՛ծ 'ի կոյս մօրէ ծըն եալ.
 Շ'ի կոյս վիմէ՛ նոյն յարուց եալ.
 Ե վերնատան դրունքըն փակ եալ.
 եմուտ ինեքքս առանց բա նալ.
 Յետ յարութե կընքեալ վի մին.
 զգործն անմարմնոյ ցուցել նո ըին.
 Ե կզէոպանցն 'ի սեղա նին.
 աներևոյթ եղեալ նո ցին.
 ԴԲ 12 177 ՈՐ

Որ թէ կամէր 'ի ժամ խա չին.
 այսպէս առնէր հրէից աղ դին.
 այլ զի կաման էր մահ նո րին.
 այժմ ծանոյց զինքն անքըն նին:
 Յետ յարութե վէմըն կընք եալ
 ըզ կուսական ծընունդն յայտն էլ
 զի մի լիցիս տարակուս եալ.
 Թէ կուսուին անխախտ մնաց եալ:
 Յետ յարութե վէմըն կընք եալ
 զի ոչ քըննի 'ի նմայն եդ եալ.
 զգրեալսն պարտէ հաւա տալ.
 Լ ոչ քըննել թէ որպէս լեալ:
 Արնիքն անշարժ էր 'ի վի մին.
 զի քարոզէ բան նորա ծին.
 Թէ ճանապարհ անեղ բա նին.
 չէ ըստ կարգի եղակա նին.
 Արնիքն անշարժ էր 'ի վի մին.
 զի ոչ ինչ գոյ արգելք նո րին.
 այսպէս և ոչ ծածկոյթ բնա ըին.
 զոր ինչ գործէ ոք առան ձին.
 Արնիքն անշարժ էր 'ի վի մին.
 ցուցեալ զանբաւ կարողութի.
 178 զի

զի զոր կամի թէ եղի ցին
 ոչ ինչ լինի անհրա րին
 Արձեալ անշարժ էր ՚ի վի մին
 յետ յարութե զմահ լուծո զին
 թէպէտ լուծան անէծքն հին
 բայց կայ կրնքեալ այժմ յանդողին
 Վարձեալ անշարժ էր կնիք վի մին
 որ ցուցանէ զբանբս խո րին
 քանզի կապէց ըզգունդ չա րին
 կրնքեալ ՚ի խորս անեղ բա նին
 Վարձեալ անշարժ էր կնիք վի մին
 որ ցուցանէ խորհուրդ խո րին
 զի յարութեամբն այս քարո զին
 տանջանք և մահ փակեալ կրն լին
 Վարձեալ կրնիքն անշարժ մը նաց
 զի մեզ ցուցցէ բան նորի մաց
 թէ զամ զոր նա գոր ծեաց
 անքրննելի է ՚ի մը տաց
 Վարձեալ կրնիքն անշարժ մը նաց
 և հըրէիցն քարող ետգ
 խաչեալն տրէ և աստ չած
 առանց դըրանց ելեալ գը նադ
 Ըա

Տասն վճկայս այսօր յայտն եաց.
 Թէ ճըմարիտ յարեալ աստ չած.
 այսու զհրէայսն յանդիման եաց.
 Էմեզ հաւատըս հաստատ եաց.
 Նախ վարշտմակն որէ ծա լած.
 երկրորդ պատանկն եդեալ ի բաց.
 երրորդ կընիքն ըն մատան եաց.
 սոքա գոչեն յարեալ աստ չած.
 Չորս երևումըն հրեշտա կաց.
 հինգ զի տեղին Թափուր մը նաց.
 վեցնէ փախուստըն զինչո րաց.
 յանդիմանիչ հակառա կաց.
 Եօթնըն շարժումն արարա ծոց.
 ութ՝ յարութիւնըն մեռե լոց.
 ինըն՝ արծաթըն կաշա ուց.
 տասն՝ երեւումն եմաւո՛ւսացւոց.
 Տասն այս վճկայք հակառա կաց.
 զի ծանիցեն զխաջեալն ան.
 իսկ մեզ բազում վկայս յայտնեց.
 յիւղաբերից չաշակեր տաց.
 Նախ իւղաբերքն ըզնա տե սին.
 չերկոտասանքն ի միա սին.

Եթանասուներն ըզ Տետ նո ցին.

Լ Տինգ Տարիւրքն ամենե քին.

Վարձեալ կընքի խորհրդաբար.

Թէ վս էր եդաւ մատնէ Տար.

զի ոչ էր այն ընդ վայրա պար.

այլ զօրութի յայտնէ ան ճառ.

Վախ զի Թէ չէր վէմըն կըն քեալ.

կարէին ասել զնա գողա ցեալ.

բայց զի յարեաւ անձա բար.

կընէքն անշարժ էր անսը խալ.

Օ որ գործեցին ձեռօք նո քին.

ափի բերան արար զնո սին.

զոր ջատագով ինքեանց ե դին.

զտեառն յարութի Տաստատե ցին.

Վիր մատանւոյն որ կընքե ցին.

ընդ տիեզերս Տրատարա կին.

Եթէ յարեաւ միշտ կենդա նին.

կընէքն անշարժ էր ՚ի վի մին.

Օ ի այս ըզմեր կարծիս ե բարձ.

Լ Թումայիւ տեղն բեւեռ ապ.

զի նոյն մարմնովն յարեաւ ան.

մեք մի լիցուք տարակու սած.

Ռիբ մատանոյն անշարժ մը նայ.
 որ ցուցանէ բան նորի մաց.
 զի զօրէնս որ նախագըր եաց.
 աջժմ ոչ ելոյժ այլ հաստատ եաց:
 Ռիբ մատանոյ քահանայ ին.
 որ էն անուռնէր անե զին.
 յարձան վիմիմ այն դրոշմե ցին.
 տակ որ էն միշտ կենդա նին:
 Լնեղծ մընաց գիրն մատա նոյ.
 ի յօրինակ բնութեան մե ըոյ.
 մահէամբ փոշի դառնամք հո զոյ.
 դարձեալ յառնեմք ինոյն փո շոյ:
 Ռիբ մատանոյն զնա չարգել եաց.
 ոպ պօղոս մեկնեալ յայտն եաց.
 Թէպէտ յետոյ զօրէնս գըր եաց.
 դհարցն աւետիս ոչ խափան եաց.
 Լնփակ գըրով վէմըն կըն քի.
 որ վեկայէ Թէ չարգե լե.
 ճննդեմք չելոյժ զարդանդ կուսի.
 անփակ գըրով զիարդ փա կի:
 Լն որ անուռնէր անե զին.
 զայն պահապան եդին նը մին.
 փա

փառօք յարեալ անբընե լին.
 վրկայ զանունն եթող նո ցին.
 Լ. զգըն հրէից զայն խորհէ ին.
 մահւամբ ջընջել զանուն փրկչին.
 յորժամ յարեալ միշտ կենդանի.
 անունն անեղծ կայր ի վի մին.
 Օ. գործ հըրաշիցն որ իխա չին.
 տեսանելով զարհուրէ ին.
 հանգիստ հատեալ լինէր նո ցին.
 տարակուսեալ ամենեւին.
 հրէայքն մտօք զայն խորհէ ին.
 Թէ էն անունէ անեղծ զին.
 զայն պահապան դընեմք սը մին.
 որ տարակոյսք մեր լուծա նին.
 Թէ սա զանուն իւր խորտա կէ.
 նա հակառակ աստուծոյ է.
 եթէ անունն ըզնա փա կէ.
 պապ ուրեմլն սա նա չէ.
 Լ. յսպէս յարեալ փեսայն փա ուաց.
 որ նորահրաշ գործ կատար եաց.
 զի ոչնա զգիրըն խորտակ եաց.
 Լ. ոչ անունն ըզնա փակ եաց.
 Լ.

Լ՝ նպարագիր է լոյսն աստ ճաճ.
 մարմնով ըզնոյն գործ կատարեաց.
 Թէպէտ կընքեալ վիմով նընջեաց.
 նա արտաքոյ վիմին մը նաց.
 Պուք ասէիք Թէ ո՛վ սա նա.
 զիմորդ ասէք Թէ չէ սա նա.
 ո՛վ նախանձով ըն կուրա նայ.
 զիմաստուԹի հոգւոյն բառ նայ.
 Լ՝ յլ զինչ ունիք ասել հի մայ.
 ո՛վ կատաղեալ չոր և դրժն եայ.
 յորժամ յերկնից փառօք նա գայ.
 վայ և եղուկ ՚ի ձեր վե րայ.
 Բազում հըրաշա աջօք տե սին.
 նախքան ըզխաջն և առ խա չին.
 ամենեւին չհաւատա ցին.
 ըստ եսայեայ սըրբոյ ձայ նին.
 հաւատալոյ տեղէք չունէ ին.
 զի եր լըջեալ չարն ՚ի նո սին.
 զի որք տեղի չարեաց լի ցին.
 չկարեն ունիլ զաստճած հո գին.
 Ա՛յ մք խըստացեալք պարառե ին.
 և նոքա նոր խըստանայ ին.
 Ի՛հ հը

'ի հնոց մեռեալքն յառնէ Բն.
 նորա 'ի մահ նոր մատնե Ին.
 Սգգիր անձան հակա նին.
 եդին ծածկոյթ հացուց չին.
 մոլեալ հոգիքն ոչ գիտէ Ին.
 Թէ անուան յայտնէ զբնուի իրին:
 Օ ի գիրն ունի զբնուի բա նին.
 որէ ծածկեալ 'ի մէջ նո րին.
 բնուի առանձ եր զոք ե դին.
 ծածկեալ կրնքով 'ի տապա նին:
 'Ի կոյս մօրէ նա ծընա նի.
 և կոյս մարմնով յերկրի սնա նի.
 ակեանակոյս գըրով կըն քի.
 չ'ի կոյս վիմէ յարուցա նի:
 'Նախ յեօթներորդ օրն հանգ չի.
 յօթնումն եդան 'ի տապա նի.
 եօթնաթիւ գրով մատնա հարի.
 եօթանց դարուց տր քարո զի.
 Սատամբ գըրօղն 'ի սինայ Ի.
 գրով մատանոյն մատնահա րի.
 Թումայի մատամբն շօշա փի.
 համայն էից տէր քարո զի:

Լ՛յս փակ ճարգեւք էր ըզգա լին.
 զոր զգալապէս մարմնոյն ե գին.
 այլ այժմ իջցուք ՚ի խորս ներ գին.
 ՚ի ստորս երկրի անդընդայ ին.
 Յորժամ տեսին զտէրն ՚ի խա չին.
 չարատեսակ դասք խաճա ըին.
 սաստիկ ողբով հառաչէ ին.
 զիւրեանց կորուստն յաճխտ նին.
 Լ՛սեն եկայք ամենե քին.
 հընարեսցուք ըզպիտա նին.
 զեթէ հընար դըտցուք բա նին.
 ոչ ողբասցուք զանլուե լին.
 Պանձէ մեր բանտըս խաճա ըին.
 ուր ամենայն հոգիք տան ջին.
 տէրըն խաչեալ վասըն նո ցին.
 դայ ազատել զամենե սին.
 Լ՛ըթել պընգեմք զդուրըս բնտին.
 պէս պէս փակօք ան հընա ըին.
 զոր ինչ հընար ունիմք խո ըին.
 հընարեսցուք վասըն նո ըին.
 Վիցուք ըզդուռըն պըղըն ձին.
 Ե՛ի վերայ զնիգ երկա թին.

ոչ զըզդալիս տարրակա նին.
 այլ զկարծր և զխիստ զիմանա լին.
 Օ, գործըս մեղացըն զանա զան.
 որ յայդ հոգւոցըդ գործե ցան.
 պըղըն ձա հոտ ժանկանը ման.
 որպէս զերկաթ ալուծա կան.
 Օ սոսա արկցուք զամենեւ եան.
 շուրջանակի մեզ պահա պան.
 զի զայս հոգիքս որ այսրը կան.
 չարչարեսցուք 'ի յաւի տեան.
 Իսկ մինչ զհոգին տրն աւանդեաց.
 զերկիր հիմամբ սաստիկ շարժեաց.
 զսանդարամետըս պատառ եաց.
 և զդժոխոց դրունսրն փըշը եաց.
 Թընդիւն լինէր մեծ 'ի բան տին.
 և աղաղակ ան հընա ըին.
 զի դասք դիւացն ամենե քին.
 հառաչելով սասանե ին.
 'Ի լնաց ամ 'ի բանտն հոգւոց.
 շարժեաց զհիմունս արարա ծոց.
 հրով հալեցան դրունք դըժոխոց.
 և լոյս ծագեաց խաւարե լոց.

Յորժամ գոչեաց տր ՚ի խա չին.
 զէլի էլին չէհան զհո գին.
 երթալ դիւացն ՚ի բանտն ներքին.
 անգ ամրացան յիւրեանց տե ղին.
 Խսկ հետամուտ եղեալ նո ցա.
 ահեղ փառօք խաչեալն ար քայ.
 զբանտն աւերեալ կապեաց զնոսա.
 և ազատեաց զհոգիսն ՚ի նմա.
 Յորժամ ՚ի բանտն ներքին գընաց.
 Թծապէս ճառագայթ եաց.
 բանտեալ հոգւոցն քաթող եաց.
 ուն պետրոս վէմըն գըր եաց.
 հոգւով զհոգիսն անտի է հան.
 և ե՞ք մարմնով յար եան.
 ողբա ընդ տեառն վերա ցան.
 յաւուր մեծի սբ համբարձ ման.
 Սլըկին փականս տն ե գին.
 հրէայք շիրմին դւքըն բան տին.
 բանտին փըշրեալ շիրմին մնացին.
 յըսքանչացումն տեսո ղին.
 հրէայքն ըզգիրըն կնիք ե գին.
 և դւք Վանցանս գրոյ օրի նին.
 188 զման

զյանցանս ելոյծ գիրքն մնա ցին,
 զի որք պահեն կենդանաս ցին,
 Բստեղծ զադմ մատամբ և զկինն,
 և գրեաց մատամբ ի տախտա կին,
 գրով մատանւոյն կընքել վի մին,
 Թէ ես եմ փր նախ և վեր ջին,
 Օ որ ինչ գործ է մրդն առանձին,
 ի յայ գիրքն գըրին,
 յորժամ յառնեմք յօրքն վեր ջին,
 անջինջ կընքեալ յառաջ բերին,
 Օ ի մարդ պատկերէ արար ճին,
 զոր ինչ գործ է անջինջ պահին,
 մինչև ի գալ դատաստանին,
 որ նա քըննէ զամէն մին մին,
 Բազում մեռեալ կայր ի տառան,
 նոցին շիրիմքն ոչ կընքեցան,
 կընքի միայն փըրկ ճին տա պան,
 Թէ սա է գանձն անապա կան,
 Եւ և կընքի նա մատան եւ,
 Թէ սա է կընքեց զծովն աւա զաւ,
 և զամ ստեղծ ունա կար գաւ,
 Եւ սահմանեաց իւր հրամա նաւ,
 Թէ

Թէ զարմանաս դու քի ժրի չին.
 Թէ ույ յարեալ կընքեալ վի մին.
 Ըզ հատնըւանն որ ստեղծ մին մին.
 Իմէջ բոլոր իւր պատե նին.
 Եւ ուր կամի անդ երեւի.
 ամենեւին արգելք չու նի.
 Եւ ինս խընդրես անդէ յայտ նի.
 Եւ Թէ յանդունդս մերձ երեւի.
 Յերկինս երկնից նա բնակեալ է.
 Եւ իմէջ սըրտիդ զգործըդ քըն նէ.
 Զբանս որ իմիսս դեռ անցեալ չէ.
 անդ շըրջելով նա տեսա նէ.
 Դրձլ վասն այն վէմըն կըն քի.
 Թէ սաէ լոյսն անմատչե լի.
 որ ոք իսա մերձիլ կա մի.
 գործ անմարմնոյ ստանալ պի տի.
 Դրձլ գըրով վէմըն կըն քի.
 սկիզբն արարեալ նոր խորհըրդի.
 Թէ զոր գործեաց սա յաշխարհի.
 գըրով ընդ ոլորտըս տարա ծի.
 Դրձլ ըզ գիրըն մերձ երին.
 Թէ սա շնորհեաց զօրէնքն Տին.

յետ յարութեան ո՛չ խորտա կին,
 զի ո՛չ ելլած զգիրն օրի նին,
 Վրձլ գրով կընիք ե գին,
 զծածկեալ խրճէտ յայտեն նոքին,
 զոր մարգարէքըն գըրեցին,
 սա կատարեաց զամէն մին մին,
 Վրձլ եգին զգիրն ՚ի վի մին,
 Թէ սա գրեաց զտախտակ քաւին,
 սա է որ էնն և գրող քաւին,
 զիւրն ՚ի յիւրոցըն մատուցին,
 Վրձլ Թերիէր գիրըն հին,
 նըման Թափուր գերեզմաւ նին,
 էլ ցանձառ լոյսն ըզթեքին,
 ըրնով մարմնով զփորձած վի մին,
 Վիրն յետմահւան զվէմըն կըքէ,
 ցուցեալ Թէ գիրն ըսպանաւ նէ,
 հոգի գըրոյն քն յառ նէ,
 նոյն և ըզմեզ կեցուցաւ նէ,
 Որ էնըն կայր ՚ի տապաւ նին,
 և իւր անուանն վերայ վի մին,
 վէմն որ մինջնորմ էր երկոս սին,
 չկարաց պահել ջուկ ըզնոս սին,
 191 Երեք

Լորեքեր տորն պահապա	նրն.
վեմ և կընիք և զօրա	կան.
այս երեքեանս վըկայք ե	ղան.
հրատարակիչք սբ յարու	թե.
Վարձլ երեք վըկայք ներ	սին.
լուսատեսակ և երկնայ	ին.
երիտասարդն յաջմէ նո	րին.
ն երկու հրեշաակքն որ նըստէ ին.	
Վարձեղ երեք վըկայք փըրկչին.	
կանայքն որ զխուկն անոյշ բերին.	
և աշակերտքն ամենե	քին.
և կղէօպեանքն որ զնա տե	սին.
Յարեաւ ամ միշտ կենդա	նին.
յարոյց ընդ իւր զամենե	սին.
զբանաեալսն իխորս աղջամըղ ջին.	
էհան յանձառ լոյսըն վե	րին.
Լ. յժմ օրհնութի տամք արար	ջին.
փառաարութք զան զլըռե	լին.
այսքան հրաշից ներգործո	ղին.
որ նորոգեաց զմեզ վերըս	տին.

* 11. ասն հառնառեւոյ զառաջին արարչո-
ւին երկրորդ նորոգութեան:

* 12. Եւ արեւել ի նորհարդ ըստ այլ կերպի.
նշարհառեւսն ի մայր շի.
յարարչութեան ըստ ըստ նի.
նիւսն ի նորհարդ ըստ ըստ:

3 Երրորդութեան խորհրդա ծի.
ստեղծանել մարդ ընկերի.
ընդ աշակերտացն յս խոր շի.
վս յարութեան զազա ըն.
Ընդ ի ստեղծութեան մորոյն գայ.
առնել զադամ չորեք նիւ թեայ.
եկաւորեալ ի բեթան եայ.
յարոյց զազար չորեքոր եայ.
Յորժամ ըստեղծ տրն ըզնախնին.
դեք ժողովեալ չար խորհե ին.
յետ յարութե զազարո սին.
Տրեայք մահւան տեառն խորհին.
Դէ 13 193 Կող

Աղքն ադամայ երկտա	սան.
մինն պատճառ եղև անկ	ման.
առաքելոցն երկտա	սան.
մինն էր պատճառ տրն մահ	նան:
Լնը զգայ ոսկրն ադա	մայ.
պատճառ մահու լինէր նը	մա.
և անհաւատ գողն այն յու	դա.
մատնեաց իմահ զտրն ադա	մայ.
Աողն որ հանին գողանա	լով.
կորոյս զադամ գաղտուկ պըտ զով.	
և գողն յուդա գաղտուկ հնա րով.	
զած ի խաչ եհան մարմ	նուլ:
Լնա յօձէն խաբեալ նախ	կին.
ապա եկեալ խօսէր ցնախ	նին.
յուդա առեալ նախ զարծա	թին.
ապա համբոյր տայր արար	չին:
Ասըն միոյ դառն պըո	դին.
կորոյս ևա զփառըս դրախ	տին.
նոյնպէս յուդա վն արծա	թին.
կորոյս յանձնէ զփառս անքըննին:	
Լնա ստեղծեալ էր յադա	մայ.
որ մահացոյց խաբամաբ րզ	նա.
	յու

Երուսալեմ ստեղծուած ձեռին նորա
 որ ետ ՚ի խաչ հանել ըղ նա
 Վաւն անդ ՚ի օձըն մըտա նէր
 և ընդ նախնիսն բարբա ուէր
 Երուսալեմ հրէայսն բան կա պէր
 զփրկիչն ՚ի մահ խաչին մատ նէր
 Լաւ որպէս օձըն դըժնայ ին
 Եանձն իւր կրէր զչարն անմարմին
 զչարսն որք յերկնից անկանէ ին
 Երուսալեմ կրէր զամենե սին
 Վաւն ըղ նըմանն իւր ճանա չէր
 Եօձ նենգաւորըն մըտա նէր
 և սատանայ զԵրուսալեմ սի ըէր
 Եետ պատառոյն ՚ի նա մըտա նէր
 Լնդ սատանայ զադամ պատ ըէր
 Զար նախանձովըն զոր ու նէր
 օձն ի՞նչ դըտաւ որ բարբա ուէր
 զատ Եանիժ իցն այլ շահ չու նէր
 Տրէայքն ընդ տըն նախանձ եալ
 վս այն ըղ նա ՚ի խաչ հան եալ
 Երուսալեմ զինչ շահ աւել եալ
 քան Թէ կըրկին պատուհաս եալ
 Տըն

ՏՐՆ անդ զօձըն բանիւ պատժէր
 անանցական պատուհա սէր
 և աստ զյուդաս յանդիմա նէր
 և կորչստեան որդի ա սէր
 Վասքըն դիւաց խաւարայ ին
 վառեալ զևա ՚ի սէր պըտ ղին
 ամբօխ հրէիցն ՚ի գիշեր ըին
 Զահ վառեն յորս երթալ փըրկչին
 Լնդ բարբառէր օձն լնախ նին
 սէր նենգուէ ցուցեալ նը մին
 աստ օձն յուդա չարեօք ի լին
 համբուրելով մատնէր զոր դին
 Յետ խաբելոյն անդ ըզ նախ նին
 դեքն յանլոծ բանտն անկանէ ին
 չողան յետըս ամբօխք չա ըին
 լանկան սոքա նըման նո ցին
 Սեղաւորաց դասքն ամե նայն
 մահաւմբ փըրկչին ազատե ցան
 բայց գողն յուդս նախնոյն նըման
 եղև անձամբըն ինքնա սպան
 Լստ հատանի ունկ մաղքո սին
 որ անդ չլուաւ պատուիրա նին

և յօրինակ հրէից ազ Գին.
 որ ոչ լընան բանից փրրի չին.
 Տէրն ողջացոյց զուսկըն նո րին.
 շնորհեց մեզ ունկն ՚ի լուր բանին.
 այլ և նոցա իսրայէ լին.
 որք հաւատան յետոյ նե ուին.
 Լնդ կապեցաւ մեղօք նախ նին.
 չարչարանօք ՚ի մահս ան ձին.
 և արտ կապեալ կենարա րին.
 ՚ի չարչարանս մահու տա նին.
 Յետ յանցանացն որ ՚ի դրախ տին.
 մեծ ամօթով պատկառէ ին.
 ապտակ և թուք տան աստ փրրկչին.
 բառնալ զամօթ նախատեղ ծին.
 Օ որ ինչ և կամքն էր արար չին.
 հրէայքն ըզնոյն բարբառէ ին.
 զոր մարգարէքն գրրէ ցին.
 գործով ըզնոյն կատարէ ցին.
 Սարգարէեաց ասեն փրրի չին.
 եթէ բարձաւ նախատ նո ցին.
 և նա՛ չըտայր զպատասխա նին.
 զե այլ կամէր կըրել յան ձին.

Հարցմանցն յետոյ պատասխա նէ.
 երբ զչարչարանսն վրձա րէ.
 մերձ յաւանդելն հոգւոյն ա սէ,
 ամ ինչ կատարեալ է:
 Հողով ծածկել նախնացն մարմին.
 և չարչարեալ տանջիւր հո գին.
 ծածկեալ ըղդլուխ կենարա րին.
 և կռվելով չարչարէ ին.
 Եւ ժողովեալ հրէից աղ գին.
 դրձլ ըղնա հարցանէ ին.
 դու ես քս փրկիչն ո
 այսու ազատ եղև նախ նին.
 Պատասխանեալ կենարա րին.
 ես եմ քս նրստեալն յեր կին.
 բայց չարձակէք դուք զլս նախկին.
 մինչև մահճամբ մահըն լուծ ցին:
 Եւ բաղմուծի հրէից աղ գին.
 առեալ զփրկիչն տանէ ին.
 ու և դեք զնախնեաց հո գին.
 ՚ի չարչարանս արկանէ ին.
 Եւ ու անդ նախ ՚ի դրախտին.
 գընաց դատել նա ըղնախ նին.

Երբայ ի տուն դատան Դին.
 Լին զայս պատմէ մեծն ետայ Ին.
 Ինքնին ի դատ գալ արար չին.
 Ընդ ծերակոյտ ժողով ըր Դին.
 Լին ի շխանս հրէից աղ Գին.
 Լին ի մագեալ պիղատո սի.
 Թէ սա փրկիչն է աշխարհի Տի.
 Լին աղաչէր զորն յատե նի.
 Գինն զործէր ով հրաշա Լին.
 Դու թագաւոր հրէից աղ Գին.
 Դեր քո ծառայք ստեղծել ձեռն.
 Գինն զարարէր դու առնախ նին.
 Դու մեռանիս վարն նո ցին.
 Դերն ոչ առնէր զպատասխա նին.
 Դին չիմանայր զպատճառ բա նին.
 Դանգի դեռ չէր իջեալ հո Գին.
 Դու զայս յայտնէր յամենե սին.
 Դրձլ ասէր նա ըդ փրկի չին.
 Դաննէր չետուր պատասխա նին.
 Դինն զար Գործեալ է քեզ անձնիմ.
 Դու կատարիչ դրեր զիս չա Դին.
 Դու

Պատասխանեալ մըտաց նո	րին.
ես թագաւոր եմ երկնաց	ին.
'ի դոյն ծընեալ ամենև	ին.
է'ի դոյն եկեալ զի կատա	րին.
Քեզ մեղք չըկայ ամենև	ին.
զի այս իմ կամքն էր որ լի	նին.
բայց որ մատնեց զիս քեզ նախ կին.	
նրմա մեծ մեղքէ անքըն	նին.
Լաւ՛ ժողովս հրէից ազ	գին.
և նախատեաց զամենե	սին.
սա մնաս չունի ամենև	ին.
չէ պարտական մահու բնա	ւին.
Իսկ բնակրանքն դիւաց գըն	դին.
ոչ կամեցան լըսել նո	րին.
նախ ըստ չարեաց իւրենց սըր	տին.
ապա զի կամք փրկչին լի	ցին.
Լա՛ զաղաղակ բարձեալ նո	ցին.
դա՛ մահապարտ է ըստ օրի	նին.
ասաց որդի եմ անե	ղին.
դորա մահ՛ւամբն այլքն աղա	տին.
Պրճլ եհարց զտրն առան	ձին.
ուստի՛ ես դու ո՛վ ահա	գին.

և Թորն չետուր զպատասխա նին.
 զի մի խափան լիցի խա չին.
 Լաւոր տանել առ հերով դէս.
 զինքն ազատել այս վրտան դէս.
 իսկ նա ցանկայր սիրով պէս պէս.
 տեսնուլ ըզ հրաշքն անծա պէս.
 Ուրախացաւ ընդ տես նո ըին.
 որում ցանկան զօրքն երկնա ին.
 հարցաքըննէր ողորդա գին.
 տեսնուլ նըշան ինչ երկնայ ին.
 Տըրն շըրջեաց ըզ միտս նո ըին.
 զի մի խափան լիցի խա չին.
 և իմացեալ զկամըս փրոկ չին.
 Թէ նախատինք խնդրէ ան ձին.
 Օ ի գուշակէր բնութի նո ըա.
 Թէ ազատիչն է ադա մայ.
 Եպիտակ հանդերձ զգեցոյցնը մա.
 Թէ աշխարհի լոյս կուտայ սա.
 Լա պիղատոս դարձոյց ըզ նա.
 քղամիթ կարմիր զգեցոյցնը մա.
 որ զտրտմութի բնութս բառ նա.
 Եւ հաշտարար արիւն նո ըա.
 Գայ

Պայ պիղատոս յատեանս նո ցին.
 դատապարտէ զազգն չա ըին.
 ես փասս մահու չգտայ դը մին.
 ինչ հերովդէս ամենե ին.
 Ատաղեցան ազգն չա ըին.
 ու ըզ շուք լըբեալք յան ձին.
 որք շուրջ գալով զողանջէ ին.
 սրբով լըցեալ շըրթունք նո ցին.
 Թէ մահպարտ չէր դա բնա ին.
 ոչ մատնէաք ամենե ին.
 դա՛հ ստեղծեալ զմարդն առա ջին.
 վըճիռ մահու եդեալ նը մին.
 Լսաց որդիեմ անե ղին.
 ուրեմն տըւող պատուիրա նին.
 դա՛որ պատժեց մահ՛ամբ զնախնին.
 անձամբ բարձցէ զմահն առա ջին.
 Եւ ջուր առեալ պիղատո սի.
 լըւաց ըզ ձեռն ՚ի յատե նի.
 անպարտեմ ես այդըմ բա նի.
 դուք տայք դըմա պատասխա նի.
 Լայց է օրէնք ձեր ըստ տօ նի.
 լմինն արձակել յերկուց աս տի.

Եւ անպարտէ արձա Կի,
 Եւ բարաբայն մահու մատ նի,
 Ըղաղակեալ ամբողջ չա րին,
 Ըզ բարաբայն տալ խնդրէ ին,
 Դ Եւ ի խաջ հան ասէ ին,
 Դի մեռանի փոխան դը մին,
 Ըարաբայն տիպէր ադա մայ,
 Ըեալ մահապարտ նըման նը մա,
 Եւ խաջի վասըն նո քա,
 Դի աղաթին նմանք նո ցա,
 Յայնժմ ի ձեռն տընեալ նա ցին,
 Եորոյ ահէն լերինք հա լին,
 Ըուծաւ վըճիռն որ ի դըրախտին,
 Ընդ վըճըռոյ կենսաբաշ խին,
 Ըսկ երկնաւոր սուրբ փեսայ ին,
 Կարմիր հանդերձ ըզ գեցու ցին,
 Երկըրպագեալ ծուր ածէ ին,
 արքայ Եւ տը դաւանէ ին,
 Ըղէգն եդեալ յաջոյ ձեռն,
 Ըընջել ըզ գիր նախաստեղ ծին,
 այլ Եւ զանուս հըէից աղ գին,
 Գըել ի տանջանան յաւ խեռ նին,
 Ըսկ

Իսկ որ զգեցան քղամիթ կար միր.
 Թէ զմեզ արեամբ նորոգեցեր.
 Լ փշոց պըսակ գըլխոյդ ար կեր.
 Թէ զփուշ մեղացնախնւոյն բորձեր:
 Յետ մերկուե նախաստեղ ծին.
 զգեցոյց հանդերձ մաշկեղի նին.
 աստ մերկացեալ նոյն տրար չին.
 արկան զիւրեան ըզ ծիրա նին:
 Յետ վիճելոյ օձն ընդ նախ նին.
 'ի ծառ մահուն ուղարկէ ին.
 յետ վիճելոյ դատախա զին.
 առեալ 'ի խաչ ըն տանէ ին:
 Լ'նդ Թըմրեցոյց մըտօք զնախ նին.
 ոչ ինչ խոկալ վասըն պըտ զին.
 աստ Թըմրութե դինի տը չին.
 զիմի զգայցէ զկըսկիծ խա չին:
 Լ'նդ յետ ձգելոյ զձեռն ք ծուին.
 ապա կերան զպըտուղ չա ըին.
 յետ տարածման զձեռն 'ի խաչին.
 ապա էառ զգառն և զլե զին:
 Լ'նդ երկու բան էր նիւթ չա ըին.
 ձաշակ պըտղոյն և ձայն օ ձին.
 և

և աստ համբոյրըն մատըն	չին.
և բանսարկելն ընդ թըշնա	մին.
Լ'նդ էն երեք անձինք պատժ	եալ.
ադամ և ա օձն անիծ	եալ.
և աստ երեք անձըն խաջ	եալ.
մինն օձատիպ չհաւատաց	եալ.
Լ'նդ ուրացաւ նախնին ըզ	տէր.
և 'ի դրախտէն տըն արտաք	սէր.
աստ աւազակըն դաւա	նէր.
և 'ի դրախտըն մըտա	նէր.
Լ'նդ 'ի կողէն կին ստեղծա	նէր.
և ըզ բնութիս 'ի մահ մատ	նէր.
աստ 'ի խաչին զկողըն բա	նայր.
և զմահացեալն կենագոր	ծէր.
Լ'ն ժողովեալ հրէից ազ	դին.
դասուց զօրաց լեզէօ	նին.
զգերանս իւրեանց յերկինս եդին.	
բանս առ բարձրեալն խօսէ	ին.
Ա' ահ որ քակէիր զտաճարըն	հին.
և նոր շինէիր առանց ձե	ռին.
էջ 'ի խաչէդ կամաւ քոյ.	ին.
զի հաւատամք ամենե	քին.

Լ յաբարբն ջմուհրէր բանսրկէին
 որ ոչ կամէր զմահն ՚ի խա ջին
 շի մի գնասցէ ՚ի բանտ ներ քին
 և ազատէ զամենե սին
 Օ ալլա ապրեցոյց զորս կամե նայ
 օպ զենովք և զե զիա
 գաէ տընօղ կենաց նո ցա
 գայ եղիա փըրկել ըզ դա
 Սահն ըզ նախնին ըսպանա ներ
 և ըզ ծնընդոց հոգին հա ներ
 արն մեր մահուն մահըն լի ներ
 մահունամբ ըզ մահ մեռուցա ներ
 Կողն որ պատճառ եղև մա հուն
 դըրտին և կարծր և խըստա գոյն
 աստ ՚ի կողէն ջուր և ա բիւն
 պարզէր և լոյծ և քաղցրա գոյն
 Ս ըովըն լունայ զմեղ ըսնախնւոյն
 ՚ի ժանկոտեալ թունից հո տոյն
 արեմբ ներկէ զէարթ կըմբագոյն
 և ճաշակումըն տայ հոգ ւոյն
 Օ ծարաւ կախնեցն որ ՚ի բնաին
 կարօտ ջըրոյ ծագիւ մա տին

Զուրն 'ի կողէն յարբումն նո ցին.
 արիւնն մեզ յուխտ պատարագ ին.
 Օ ի Զուրն ունէր զխնդ մահուն.
 մահացելոյն դեղ և նոյն.
 իսկ սբ արիւնն 'ի կենդանւոյն.
 մեզ կենդանեաց ճաշակ հոգւոյն.
 Բանալ կողից նախաստեղ ծին.
 մահըն բուրեաց յամեւե սին.
 իսկ 'ի կողից կենարա րին.
 անմահո՞ւք տարածա նին.
 Պուսկիանոս զկողըն խոց եաց.
 Զուր և արիւն յորդահոս եաց.
 Զուրըն մահո՞ւնըն վրկայ եաց.
 արիւնն անմահ զնա քարոզ եաց.
 Լորկիրս հիմամբքըն շարժեցաւ.
 և իսպառնալ հրէից յար եաւ.
 և զարթուցեալ ըզգաստա ցաւ.
 եթէ այսօր զինչ գործեցաւ ցաւ.
 Օ ի հայր առնէր սուգ սիրելոյն.
 դասուք վերնոցըն իւրստա գոյն.
 վսայն շարժէր երկիրս ընդ նոյն.
 խաւար առնէր ամենե ցուն.
 Եւ այս

Օ այս հայր ասաց յառաջ գոյն.
 մարգարէիւն ամովսած նոյն.
 Թէ արարից սուգ սիրել ւոյն.
 իմ միածնի մահո՛ւան որդ ւոյն.
 Լրարածովքս ՚ի սուգ շարժ եալ.
 վէմք խըստագոյն ըս պատառ եալ.
 ըզ լուսա՛ւորսըն խա՛ւար եալ.
 ոպ ՚ի սուգ սեւա զգեց եալ.
 Լն բան տարերքս իմանայ ին.
 Թէ սարսեցան դասքն երկնայ ին.
 համաձայնեալ լինէր նո ցին.
 ՚ի սուգ շարժիլ օն արար չին.
 Շարժէր զերկիրս զի իմաս ցին.
 ՚ի նըշանացն որ լինէ ին.
 Թէ զգաստացէք ամենե քին.
 զի արարիչն է ՚ի խա չին.
 Լ յլ և բնակջօք ՚ի սուգ շարժ եալ.
 և զլուսա՛ւորսըն խա՛ւար եալ.
 վս որոյ վէմքն պատառ եալ.
 և վարագոյրն ընդ մէջ հերձ եալ.
 Խսկ փոփոխումն էր շարժեց եալ.
 և գերեզմանս շարժէր բա նալ.
 ԴԴ 13 208 մար

մարմինք բազմացրն յարուց եալ
 զի մահն 'ի կեանք էր փոխար կել
 Լ. Եւ զբնակիչս իւր զարհուրել
 յերկրէ յերկինս շարժէր գը նալ
 զհին լուսանորսն խանար եալ
 մեզ նոր պայծառ լոյս տարած եալ
 Արպէս խօսէրն ընդ մովսէ սի
 շարժամբ միգով 'ի սի նայի
 նոյն խանարամբ երկիր շար ժի
 զի նոյն անէր 'ի խա չի
 Յոր ժամ նախնին մեղօք մե աւ
 երկիր շարժեալ 'ի սուգ դար ձան
 Լ յորժամ նա ազատեցան
 ապա երկիրս խաղաղա զան
 Արմնով 'ի հող դարձան նախնին
 հողովն 'ի բանտն խանա րին
 մինչ հինգ հազար տարի ան ցին
 անդ չարչարիւր նախնեց հո դին
 Տըն 'ի խընդիր եկեալ նո ցին
 չարչարանօք 'ի մահ խա չին
 մարմնով 'ի հողն երթ առ նո սին
 հողովն 'ի բանտն ուր տանջե ին
 Դէ 14 209 Բե

Բերեալ զհոգիսն եդ 'ի մարմինս
 բազմօք յարոյց զմարմինս նո ցին.
 որ 'ի քաղաքն սուրբ մը տին.
 և յայտնեցան բազմաց նո ցին.
 Եւ որք յարեան ամենե քին.
 Թէով հինգ հարիւր ասի նո քին.
 զի խորհրդով յարեան նո քին.
 ի հինգ հազարս անցած ւ մին.
 հինգ հազար ամ 'ի տապա նին.
 'ի հազարէն հարիւքն ե կին.
 առ հաւատչեայ են մեզ նո քին.
 մինչև յառնեմք ամենե քին.
 Ի հազարէն հարիւրքն ե կին.
 'ի տասնէն մին տեառն բա ժին.
 իսկ յարութեան օրըն վեր ջին.
 համանգամայն տեառն եղի ցին.
 Օ ի զգայարանք մեր հընգե քին.
 նոցին յուսով հաստատեօ ցին.
 զի ե հարիւրքն յերկինս ե լին.
 ըստ իմաստնոց հընգից կու սին.
 Ի ուծաւ միջնորմն մեր լարար չին.
 ընդ պատառիլ վարագու ըին.
 նո

նորքա մարմնով յերկինս ե լին.
 քնդ համբառնալն երկնաւո ըին.
 Օ ի որք խաչէն յառջ յար եան.
 մահ չեր լուծեալ դրձլ մե աան.
 որք յետ մահուան փրօլ չին յարէն.
 մահ խափանեալէր ոչ մե աան.
 Պատառեցաւ մեր Թշնա մին.
 քնդ պատառեալ փրշրեալ վի մին.
 լաւ Թէ չէաք խափեալ զնախ նին.
 քան Թէ մարմնով յերկինս ե լին.
 Ընդ խաւարիլ լուսաւո րաց.
 խաւարծածկէց զդասքնն դիւաց.
 զի մարդացեալ տեսին զւծ.
 և վասըն մեր զայս արա րած.
 Եւ ՚ի շարժիլ երկրիս հի ման.
 դեքն ՚ի կըսկիծ շարժել ող բան.
 մարդիկք միայն յերկինս չե լան.
 այլ ՚ի սեղանըն հայրա կան.
 Ընդ մեռելոց որք յառնէ ին.
 հոգիք դիւացըն քաղէ ին.
 զի ազգ մարդկան հողեղի նին.
 դօտի ածեալ տեառնէ՛ պաշ տին.
 211 Բայց

Բայց ՚ի խորհուրդ մերոյ անձինս
 այս գործեցան ՚ի Ժամ խա չինս
 բերցուք ՚ի մեզ զառակ բա նինս
 առցուք ՚ի միտ ըզ պիտա նինս
 Բնդ գերեզմանս որ բանայ ինս
 բացցուք զաչըս մըտաց սըր տինս
 ընդ մեռելոցն որք յառնէ ինս
 ելցուք զըններ զփառսն անբըննինս
 Եւ ընդ շարժիլ երկրի ստո ըինս
 շարժեալ գնացցուք յանձառե լինս
 ընդ պատառիլ կարծըր զի մինս
 սիրտք խըստուէ մեր պատառ ըինս
 Եւ ընդ ցելու վարագու ըինս
 մեր վարագոյր մըտաց լուծ ցինս
 անմիջաբար դիտել զբա ըինս
 առանց ժըժմաց մարմնակա նինս
 Բնդ խաւարման լուռան ըաց
 ծածկին ՚ի մէնջ տեսակք չար եաց
 լոյսն որ խաւար ածէ մը տաց
 խաւարեացի յոգւոյս յար կաց
 Եւ ընդ մահուան տն ՚ի խա չինս
 անդամք մարմնոց մերոց մեռ ցինս

և ընդ Թաղու մն անծայ ին.
 Թաղի մք ՚ի սէր մահուան նորին:
 Լճ ընդ յառնել կենարա ըին.
 մասունք բարեց հոգւոց զարթ չին.
 և ընդ ցըրո՛ւիլ դի՛ւաց դա սին.
 խոր հուրդք չարեց մեր ցըր՛ւեցին:
 Ընդ լոյս ծագել հոգւոց բանտին.
 զեղջին յանդ՛մքս փայլմուք դլսին.
 ընդ խա՛ւարի դժոխոց բան տին.
 տանջանարանք մեր խափա նին:
 Ընդ հմբառնալ առ հայր փըրկ չին.
 միշտ վերանալ մըտք յեր կին.
 զի գալըստեան յօրն ահա գին.
 Թռիցուք ամպով ընդ անջնորին:
 Լճ ընդ սըրբոցն որք պըսա կին.
 զդեցցուք և մեք զանճառե լին.
 տալ օրհնութիւն երբեակ ան ձին.
 յանցեալ ներկայս և յապառ նին:

* ԴԼԻ 25:

* Այս Բաճարն է յարուբեան քեան
'ի Բշ հաճեալութեան:

* ՏԻՆ 20:

ԴՅԼ խորհրդ այլ զանազան.
մահու փրկիչին և յարուբե.

զի որ ինչ անդ կատարե	ցան.
բերին 'ի մեզ խորհրդա	կան.
Պարանկեցաւ ւորն 'ի խա	չին.
նոքա զէղի ըմպել տայ	ին.
այժմ է ծարաւ 'ի սէր քոյ	ին.
դու լեղի մի' դառնար նը	մին:
Այսքն մեղաց նախաստեղ	ծին.
մեռաւ ամբ բանն 'ի խա	չին.
դու մի' խորհիւ մահ արար	չին.
գործել ըզնոյն մեղքս կըր	կին:
Ղուկիանոս որ նախ խոց	եաց.
փոշիմանեալ յետոյ պաշտ	եաց.
բայց դու յառջն ասես աստ	ւած.
յետոյ խոցես տիգաւ մե	ղաց:

Օ ին՛ւորք ըզ տրըն պահէ ին.
 Վս յարուէ կարծեաց նո ըին.
 յետ գթելոյ մեր ՚ի մար մին.
 չարքըն պահեն թէ չկանգնի ցին:
 Օ նա պահէին այս պատճառաւ.
 Թէ չգողանան շատեն յար եաւ.
 իսկ դեք կրծեօք շնորհին ապշեալ.
 ըզ մեզ պահեն ըզ գուշաց եալ:
 Յորժամ յարէ՛ն միշտ կենդանին.
 չար պահապանքըն փախչէ ին.
 յորժամ կանգնի գլորեալ հոգին.
 արկածք չարեացըն հալա ծին:
 Սին լուսափայլ հրեշտակ տեսին.
 դասք զին՛ւորացն փախչէ ին.
 մեզ մին ազգմունք լուսոյ յայտնին.
 դեքն յայն լուսոյն յոյժ հալա ծին:
 Անուայքն եկին նըստան ՚ի լալ.
 տեսին ըզ տէրըն յարուց եալ.
 յորժամ նըստիս զհոգիդ ող բալ.
 զքեզ տեսանես կենդանաց եալ.
 հրեշտակն ըզ մէմըն Թաւալ եաց.
 ինքն ոպ լոյս ճառագայթ եաց:

շըրջեա՛ն և դու զբեռնն մե զաց.
 զի լուսատու լիցիս բազ մաց.
 Լըրկու հրեշտակ սպիտակա փայլ.
 մէջ գիշերին կանանցն յայտն եալ.
 հոգւով մարմնով լեր սպիտակեալ.
 մէջ խորհրդոց քոց խաւար եալ.
 'Ի գիշերի կանայքն ե կին.
 զիւզս անուշից և խունկ բե րին.
 'ի յօծանել զտեառն մար մին.
 խորհրդաբար մեզ ուսու ցին.
 Ղայ խաւարեալ մասամբք հո գին.
 զիւզս արտսւաց և զխունկ բա նին.
 օծցէ զմարմինն 'ի տիպ փրրկ չին.
 որէ՛ անդամք մարմնոյ նո րին.
 Լըրիացեալ կանայքն ե կին.
 'ի զինճորաց չերկընչէ ին.
 զմաճն յանձն առել վնըն փրրկ չին.
 քզմաճն 'ի կեանք փոխեալ տե սին.
 Լըրիասցուք հեղգս 'ի բա րին.
 Է չարս որ զինեալ կան 'ի մար մին.
 մօհացնելով զանդամք սո րին.
 կենդանասցուք մեք 'ի նո սին.
 Լը

Լ՝ արտասու՛ն ելով Տառաճէ ին.
 փասըն մահ՛ւան անմահ քա նին.
 Ըլսափայլեալ Տրեշտակ տե սին.
 Լ յարուցեալ զա՛ծ որ դին.
 Լ՝ արտասու՛ն եսցուք մեք զմեր հոգին.
 որէ մեզօք մեռեալ կըր կին.
 զի մեզ փայլեն ազդմունք շնորհին.
 մտօք տեսանէլ զանճառե լին.
 Լ՝ նդ լուսափայլ Տրեշտակք իջին.
 Լ զպահապանսըն փախու ցին.
 ազդմունք շնորհցն ՚ի մեզ յայտնին.
 չար պահապանքըն հալա ծին.
 Տրեշտակ լուսոյ անդ իջա նէ.
 զդասք զին՛ որաց մեռուցա նէ.
 հոգին շնորհաց ՚ի մեզ փայ լէ.
 զմեր մարտակիցն ըսպանա նէ.
 Արով ընդ հօր Լ ընդ հոգ Լոյն.
 տամք օրհնուի փառաց որդ Լոյն.
 որ ըզխորհուրդըս բարձրա գոյն.
 հրաշագործէց յորդիս նախնւոյն.

* Գլուխ 26:

Այն էրկոթասան օրանլէկեացն, որ էշէն յա
ռաբ խաչէլուեն չի. Լաւն խաչին չի.

* Տունի 28:

Գործք արարչին համանգմայն.
Էն սքանչելիք ամենեք եան.
զոր նախ արար յարարչու ԹԷ.
Լ Երկրորդիս նորոգու ԹԷ.
Լաւ 'ի խորհուրդըս միու ԹԷ.
նոյն Լ նորոյս արարչու ԹԷ.
միաւորեաց աստ ղերկոս եան.
զի ինքնէ տր համանգա մայն.
Այց օր հընոյն արարչու ԹԷ.
վեց օր նորոյս նորոգու ԹԷ.
զայս մի' եցոյց գործով յինք եան.
ըսքանչելեօքն երկոտա սան.
Յաւուր մեծի հընոյ զատ կին.
զենման նորոյ պատարա գին.
եցոյց քն գործով մին մին.
զերկոտասան ըսքանչե լին.
Օ ի

Օ ի վեցըն թիւ է կատար եալ
 կըրկնէց ըզնոյն տրն մարդացեալ
 զի նախ ըստեղծ զէակս կոր գաւ.
 Հաստ կատարեաց Տըզորա բար.
 Լաւ զի չեթող թնչ անկա տար.
 զգործ փըրկուէ մեր զոր ա բար.
 վսայն ի խաչըն բարբառ եալ.
 Թէ է համայն ինչ կատար եալ.
 Բայց զառաջինըն զոր ա բար.
 յետ վեց աւուրն ասէ հանգեաւ.
 ոչ թէ անդ ինչ աշխատե ցաւ.
 բայց գործ վերին նախկին գրեցւ.
 Լստ աշխատեալ չարչարե ցաւ.
 ի գերեզման եդեալ հանգեաւ.
 զգծոխս աւերել մըմնով յարեաւ.
 փառօք յերկինըս համբար ձաւ.
 Օ ի յաստուծոյ են երկո քին.
 նախկին ստեղծումն և երկրորդին.
 զոր աստ կըրեաց մարմնով յանձին.
 անդ գըրեցաւ խորհուրդ բանին.
 Լաւ գայ կամաւ ի չարչա բանս.
 առ առաքեալս երկոտա սանս.

մինչն կորէն զինչ գեւք յանկմանս.
 այլքն մնացին յիւրէնց կայ անս.
 Դ փրօկութե մեր գիշեր րին.
 սկըսան ինոր ըսքանչե լին.
 յորժամ ամբոխք հրէից ե կին.
 զարկոյց զգետնի զամենե սին.
 Եւ զհատեալ ունկրն մաղքո սին.
 ստեղծագործեց յիւրում տե զին.
 զայս երկոսեանս ի գիշեր րին.
 զայլս իտնւնջէն գործեց մին մին.
 Որ բարձրացան տրն ի խա չին.
 նոյն ժամայն վեմք պատառե ին.
 ի երկիր շարժեալ սառանե ին.
 չարչարակից լինիլ նը մին.
 Եւ գերեզմանք բացան ինք նին.
 ապա մեռեալքն յառնէ ին.
 և լուսանորք խանարե ին.
 սուգ առնելով առ սիրե լին.
 Բարձրո գոչեաց զէլի է լին.
 ոչ ձայն նընազ մահու ժա մին.
 այլ և փութով էհան զո գին.
 է մահ և կեանք յիւրում ձեռին.
 Եւ

Լ՛՛՛ն պատառեալ վարագու ըին.
 սուգ արար հարսն ընդ փեսայ ին.
 իսկ ջուր չարիւն ՚ի միա սին.
 մահճամբս այս կենք տարածանին.
 Ղուկիանոսն որ զնա խոց եալ.
 նր մին աչքն էր կուրաց եալ.
 ջուրն և արիւնն զկոյր աչքն եբաց.
 և դաճանեաց Խոր և աստ ճած.
 Լ՛յս սքանչելիքս երկոտա սան.
 յաճուր խաչին կառարե ցան.
 Խոր քարոզել զյս ար քայն.
 երկնի չեքրի համանդա մայն.
 Լ՛՛ն չորեքին Թեքըն խա չին.
 գործըս հրաշից մեղ ծանուցին.
 նախ Թէ չորս կողմ երկրի փըրկին.
 չապա՛յ յատուկ գործըս մին մին.
 Ղըլու խ խաչին զերկինս ե բաց.
 պատուանդանն ըզդ ժոխս քակեաց.
 ձախ Թեւն ըզդ դեւսըն հալած եաց.
 և աջ Թեւոյն ըզմեղ փըրկ եաց.
 Քառաթեան խաչըն կանգ նած.
 ՚ի չորս չարէ՛ ըզմեղ փըրկ եաց.
 221 ՚ի խա

'ի խաճարէ՛ յանքուն որ դանց.
 յանշէջ հըրոյ սառնաման եաց.
 Քառաթւեան խաջըն կանդնած.
 չորս թըշնամեաց ըզմեզ զերծեաց.
 'ի մահճանէ՛ և՛ ի մե դաց.
 յապականմանց և տանջա նաց.
 Քառաթւեան էր ձև խա չին.
 զի չորս կողմունք երկրի փըր կին.
 չորեքնիւթեայ բնութի մար դին.
 և որք յօրէնսըն չորս յան ցին.
 Լ՝յլ և չորս ազգէր փայտ խա չին.
 նոճ և կիպար ընդ արմա ճին.
 և լուսաբերըն ձիթե նին.
 յոր զոյսն աստճած բւեռե ցին.
 Լ՝յլ և չորս ազգէր 'ի խա չին.
 փայտն և բւեռքն որ լի փըրկ չին.
 փըշոց պըսակն ընդ գեղար դին.
 որովք խոցեաց ըզթըշնա մին.
 Լ՝յլ և չորս էր գուշակ խա չին.
 տապանն՝ և ցուպըն մոզսէ սին.
 խորովեալ գառն 'ի սեղա նին.
 և ձողով օձն յանապա տին.

Չորեք կերպեան էր ձև խա չին.
 և չորս զինւորք զտրն խաչե ցին.
 չորս վերք էառ յոտն ք ձեռն.
 նըստեալն յաթոռ չորեք կերպին:
 Փառք տէրութեն քրիստոսի.
 և օրհնութիւն անլըռե լի.
 ընդ հօր և հոգւոյն իւր էակ ցի.
 այժմ և յանկէտն յաւիտե նի:

* Աւել-բանդիւն աւարտման շարագրո-
 լեան գրքիս: Լա-բանք յորդորակն
 առ ընկերցօղսն:

* Տոն 33:

Բանս որ սկսաւ վս ադա մայ.
 աւարտեցաւ իդէմն նո ըայ.
 փառք տէրութեն երեքանձ նեայ.
 յանցեալն ներկայս և յապա դայ:
 Խորհուրդ ունի սա զանա զան.
 զոր հանձարեղքն իմա նան.
 բաղդատութիք համանգա մայն.
 իսկըզբանէ մինչ ի վախ ճան:
 223 իյա

Դ յադամայ տռեալ պատ մէ' .
 և ՚ի քս համեմա տէ' .
 Թէ որ մըտօք մանրր քընն է' .
 շատ պիտանի բան գըտա նէ' :
 Աըրկին անգամ զադամ հարցնէ' .
 կըրկին դիմօք պատասխա նէ :
 ստեղծումն նախնեցն ՚ի խաջն յնդէ
 և կըրկնակի համեմա տէ' :
 Տէր առսքել նո՛ւաստ ո գի .
 զոտանա՛ւորս շարադրե ցի .
 վանն ադամայ և ե՛ւայ ի .
 և ՚ի քս համեմա տի :
 Եւ ՚ի մըտացս իմ ժանկա լի .
 ուն քուրվառ ինչ պըղըն ձի .
 տեառն օրջնու-թիւն վերաբու ըի .
 որ արծարծէ՛ զկայծըն բա նի :
 Լ յլ յետ սղլմանց նախստեղծին .
 և փըրկելոյ զմեզ արար չին .
 մեզ պատճիրան տայ քաղցրա գին .
 զի մի՛ պատժիմք որպէս նո քին :
 Յորժամ տեսեր զպատիժ նո ցին .
 վսըն միոյ յանցման պըտ ղին .
 ԺԴ 14 224 կըշ

Կըշուեա՛ւ և դու զյանցանս քոյ ին.
 հայեաց ՚ի քեզ և ՚ի նո սին.
 Սիրոյ բանի՛ւ քեզ հրամայ եաց.
 ասէ թէ յանձըն քո հայ եաց.
 չափեա՛ւ զյանցանս քո և նախ նեաց.
 որ յետ տեառըն չարչարա նաց.
 Լ՛ծ խաչեալ վսրն քոյ ին.
 և դու անդարձ կաս ՚ի չա րին.
 սակս մին պտղոյ տանջէր զնախ նին.
 բայց քո տանջանքն ոչ խափա նին.
 Լ՛սէ հայեաց յանձըն քոյ ին.
 Կըշուեա՛ւ զյանցանս քո և նո ցին.
 նց միայն պատ՛էրք բա նին.
 իսկ վսրն քո տրն ՚ի խա չին.
 Նոքա միով պըտղով յան ցին.
 և վեց հազար ամ տանջէ ին.
 քեզ որ անթիւ է մեղքդ ան ձին.
 քանի՛ քան զայն տանջանք լի ցին.
 ՚Ի յօրինաց բանէն առ եալ.
 զոր մովսիսիւ մեզ հրամայ եալ.
 հայեաց ՚ի քեզ ո՛վ տառապ եալ.
 եթէ քեզ զինչ կայ պատրաստ եալ.
 ԴԵ 15 225 ՏԵՆ

ՏՐԸՆ սիրով քեզ հրամայ է.
 հայեաց 'ի յանձըն քո ա սէ.
 քըննեալ ըզ քեզ և ճանա չէ.
 ոչ ինչ ունիս 'ի բնու Թէ.
 ԼԵՐ դու հող ճանարդ յերկ ըի.
 առեալ ստեղծի զքեզ կենդա նի.
 ետու մարմին միտք և հո գի.
 և յիմ պատկերս յօրինե ցի.
 Բամեալ զմասունք հոգւոյ քոյին.
 և զգայարանքդ որ 'ի մար մին.
 հորհրդաբար տընի մին մին.
 առ 'ի յօգուտ անձին քոյ ին.
 ԼՆՃԱՌ կենաց լեր ցանկա ցող.
 երկիրս այս սուտէ ճանցա ճոր.
 Թէ դու չգիտես քըննել 'ի խոր.
 միտք ըդ յինէն քեզ գատա ճոր.
 Ուամիկ զմարմին քո մահա ցու.
 մի պահեր հեղգ ծոյլ և քը նու.
 հայեաց յերկինս առիս գա լու.
 աչքըդ յինէն քեզ լուսա տու.
 ԼԾՈԼԹԵԱՆՍ լեր փափա դող.
 արքայու Թէս իմ ժառանգ դող.
 226 պատ

պատճիրանաց ունկըն դը	նօղ.
անկանջդ յինէն քեզ լըսե	ցօղ.
Բըննեա՛ զմահւան օրն որ է	գօղ.
և զդատատանն իմ զահա	ւոր.
աղաղակեա՛ սըրտի՛ն բո	լոր.
լեզուդ յինէն քեզ հառա	ջօղ.
Եկ դու ըզհետ իմ անխա	փան.
բարեաց գործովքըն զանա	ղան.
յառս և իտուրըս շահե	կան.
ձեռքըդ յինէն քեզ գործա	րան.
Լէր դու բարեաց ըշտեմա	րան.
պէս պէս գանձուց մառանա	պան.
ջանա՛ զի գանձք քո շատա	նան.
սիրտըդ յինէն քեզ գանձա	րան.
Արսալ փուլթա՛ զայլս ՚ի բա	րին.
զանձդ օրինակ տալով նո	ցին.
կամքըդ յինէն քեզ նիւթ բա	նին.
զի քեզ պըսակք զանաղա	նին.
Յիշեա զխաչիլըն քո փըրկ	չին.
որ է՛ աստճած և արա	րիչ.
՚ի մահւանէ՛ դքեզ աղա	տիչ.
հաւատդ յինէն քեզ հաստա	տիչ.
	Եկ

Լօկեալ 'ի միտըս դու քըն նէ՝
 զի՞նչ տանելոցես յաշխարհ ճէ՝
 մարմինդ ընդ քեզ ճեա գալոյ չէ՝
 խելքըդ յինէն զքեզ խըրոս տէ՝
 Լկանջ ունիս բանիս լը սէ՝
 մի կալ անհոգ թէ թող ա սէ՝
 աչօքըդ լաց սըրտի՛ն գո չէ՝
 յանկարգ ութեց ըզքեզ փո խէ՝
 Սարսեա՛ մարմնովդ 'ի մահ՛նա նէ՝
 այլ և յահեղ դատաստա նէ՝
 որ ըզծած ուկս հրապարա կէ՝
 և տանջանաց հըրոյ մատ նէ՝
 Յայն օրըն լաս և մորմո քիս՝
 փոշիմանեալ՝ ոչ ինչ օգ տիս՝
 գործք քո յայտնել՝ խայտառակիս՝
 յանշէջ գեճեանըն տոչո րիս՝
 Յածո՛ զհոգիդ տեառըն բա նին՝
 և միշտ հայեաց յանձըն քոյ ին՝
 տես թէ յորոցես արժա նի՝
 անշէջ հըրոյն թէ պըսա կին՝
 Լօրթաս 'ի յարկըս տապա նին՝
 տարակուսիս ամենե չին՝
 տան

Ժանջի մարմինդ 'ի մէջ հօ ղին.
 այլ և հոգիդ 'ի կայա նին.
 Լսէ հայեաց յանձըն քոյ ին.
 մինչ դեռ հոգիդ է 'ի մար մին.
 Զանա՛ բախել զդուռն փըրկ չին.
 զի զոր կամիս քեզ լինի ցին.
 Լուսով վառեա՛ զլապտեր քոյ ին.
 Ել ընդ առաջ սբ փեսայ ին.
 զի յառագաստ հարսնարա նին.
 մըտցես փառօք յանճառե լին.
 Ալբաի մըտօք օրհնեմք զհո գին.
 փառաւորեմք մարմնով զոր դին.
 որ հրաւիրեաց զազգ մարդկային.
 'ի յառագաստ հարսնարա նին.
 ❖ ~~~~~ ❖

* Յիշատիւրան:

* Տունս 21:

Ի յութ հարիւր հայոց Թվականի.
 յիսուսն երկու մըտէլնոր ամ.
 խորհրդաբար բանքըս գրեցան.
 'ի խրախուծի սըլաից մարդ կան:

գիրք քսան և չորս ունի ծաղկու նս.
 եկեղեցւոյ եդեալ ակու նս.
 Օ կաթուղիկոս հայոց ազ գիւս.
 զտէր կարապետ օրհնեալ հո գիւս.
 յիշէք յաղօթըս ձեր բա ըրս.
 և ընդ նրմին զթըշնառ հո գիւս.
 Լ յւ և զիշխանն մեծ սըմ բատ.
 զպուրթէլ եղբայրն իւր հարգատ.
 զաւակ նց ծննդեամբ ա ըրդ.
 յազգէս հայոց լինիլ ան հատ.
 Օ որս յիշեցաք առհասա ըրակ.
 յիշէք և դուք մըտօք յըս տակ.
 պահել զնոսա հոգւով սպի տակ.
 տալ անթառամ փառաց պը սակ.
 Լ ը որ յիշէ զմեզ անմո ռաց.
 յիշեալ լիցի ինքն առ ան.
 որ թողութիւն խընդրէ մե զաց.
 թողցի և իւրըն զոր գործ եաց.
 Յիշխանութեանն թամու ըր.
 որ նա տիրէր շատ աշխար հի.
 տեառն ձեռին բաժակ ոս կի.
 արբուցանէ ում որ կա մի.
 Ոտա

Օ ձեզ աղաչեմ սբ ընթերցողք
 և աննախանձ օրինա կողք
 զհայրն իմ դաւիթ յիշէք մը թօք
 իսբ յաղօթս ձեր արտաս իօք
Լ և և զեղբայրն իմ ըզբար սեղ
 սբ քահանայն և հանձա ըեղ
 որ վախճանեալէր նա ան մեղ
 յիշէք յաղօթս արտասուա հեղ
Լ և ըզմայրն իմ ըզմէ լիք
 և զմարիամ հանն իմ բա ըիք
 ըզնընջեցեալսն և զկենդա նիք
 յիշէք յաղօթս ձեր նազե լիք
Օ մեծ վարդապետն իմ դաս ասաց
 գրիգոր անուռն պատճառ բարեաց
 յիշէք յաղօթս ձեր առ աստ իած
 աղգօք իարեամբ մերձաւո ըաց
Պ այծառամիտ և հանձա ըեղ
 պահօղ հըսկօղ և արտաս իեղ
 հոգւով մաքուր բնութիւն ան մեղ
 մեծ հըռեաոր բանիւ հա մեղ
 Լանս յարմարեաց անձառագոյնս
 քըննեաց զբոլոր էից մա առնս
 230
 Գիւրք

Ատանաւորքս այս միտ գոյն.
 Տաղար հարիւր է և ութ սուռն.
 որք ընթեռնուռն մըտօք ըզ սոյն.
 գտանեն շատ բանս պիտանա գոյն:
 () րճնեմք հոգւով զամ հո գին.
 գովեմք մըտօք զհայրն անքըն նին.
 բարեբանեմք մարմնով զոր գին.
 որ ազատեաց ազգօք զնախ նին:
 Աւնի խորհուրդ սա զանա զան.
 որ ՚ի գըրոց սըրբոց առն.
 զընթերցողին միտքըն բա նան.
 տան խմանալ զոր ՚ի սմա կան:
 Բայց ըստ ճառից է սա նոր բուն.
 այլ ուրուրեք չերևա նան.
 սա կերակուր մըտաց մարդ կան.
 ճաշակողաց ըզ կեանքս տան:
 Որք բաղձանօք ըզ սա կար դան.
 ըզ լըսելիս հոգւոյն բա նան.
 այլև մըտաց ըզ լոյսըն ասան.
 քըննել զխորինս որ ՚ի սմա կան:
 Բայց թէ իդէ ոք ձանձրա միտ.
 պարսաւադէտ բանից ան կիրթ.
 նա

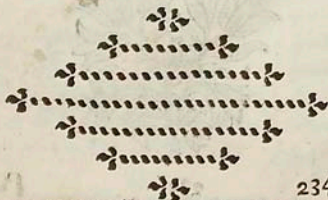
նա ոչ առնու զճաշակ բա նիդ.
 այլ մեղադրէ բանից կար գիդ.
 իայց որ կրդայ զսա աննա խանձ.
 գըտցէ իմաստ պայծառա սքանչ.
 փայլմունքս որ կան իսմաթափանց.
 ոչ են յինէն այլ ի բար ձանց.
 Լա որդն և հողեմ և փո շն.
 Լարհամարհանք ամենայ նի.
 բայց օրհնութի տեառնն շնոր հի.
 որ իտըկարսըն ներգոր ծի.
 Թէ ոք ունի բան ինչ ոռ կի.
 ոչ անարգէ զնիւթ արծա թի.
 զի երկոքեանն են պիտա նի.
 առ իւրաքանչիւր պատշա ճի.

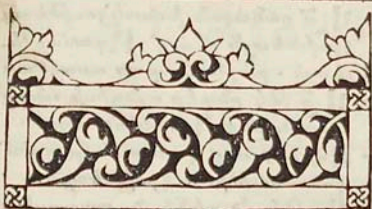
ԲՆՆԻ ՀԱՐԿԼ ԽՈՐԻ.

Եւ պատմութիւն Տոգեզըւարճք,
վասն նախնեացն մերոց, Լ. դամայ
և Եւայի, բարառնաբար ասա
ցեալ:

Եւ այլ զանազան ասացնածք՝ Պի
տանիք և օգտա կարք: Շարադը
բեցեալ ՚ի նոյնոյ Տէր Լ. աքել
Արդապետէ Սիւնեաց Լալիս
կոպոսէ: Եւ է բաժանեալ
՚ի գլուխս տանն:

- 1: Այս զանազան խօսակցութեան
'Նախնեացն մերոց' Աշամայ և
Լճայի: Բարառնաբար ասացեալ:
- 2: Այս թէ ընդէր այնպիսի անցք
անցին ընդ 'Նախնիսն մեր:
- 3: Ոպ թէ մէք պարսաւեմք այժմ
զանաւորութիւն 'Նախնեացն:
- 4: Ոպ թէ 'Նախնիքն պատասխա
նելով բանից մերոց' յանդի
մանեն զմեզ և խրատեն:
- 5: Այս աղէկիզեալ սրգով ողբա
լոյ զինքէնս 'Նախաստեղծիցն:
- 6: Իսկ նախատանաց առ օձն և
առ բանսարկուն:
- 7: Ոպ թէ դեք պատասխանեն մեզ
և անմեղադրելի առնեն զինքեանս:
- 8: Իսկ վասն զգալի օձին, և ան
մարմին գազանին:
- 9: Այս արարչունն այ և համեմա
տութե արարածոցս առ անձ:
- 10: Այս պատրանաց 'Նախաստեղ
ծիցն' ի բանսարկունէն ի ձեռն
օձին:

* Գալ-ի 1 :

* Ասան շանաղան իօսախցուլեան նախ
նեայն Ռբոց Լճամայ և Լաւոյի :

Բարտաւաբար առայեալ :

* Տոհմ 30 :

* Լճամ գանջի իւր առէ : *

Նդ բւնսրկէ ին յոյժ զարմցայ .
Թէնա վսէր այս քան մախայ .
Ոչ հանդերտի ոչ զովանայ .
այլ մորմոքի և կըսկը
ծայ :

* Լ՝ Դամ Եօճն ասէ: *

Պատառեցար ՚ի ծառի ՚ի վեր.
զկինդ արարեր չարեացդ ըն կեր.
յանձառ փառաց ըզդա հա ներ.
Ե քեզ անշէջ հուր վառե ցեր:
Չայնի՛ն խօսիս յականջն ի ներս.
յանմահ կենացն ըզդա զըր կես.
դա աղատի զոր դու խա բես.
բայց դու զանէծքն ժառանգես:

* Լ՝ Դամ Եօճն իւր ասէ: *

Աստըն սիրոյ ասաց թէ մի.
կըթեր զպըտուղ մահաբե ըի.
յիմարո թեամբ ես չլլես ցի.
յա՛ն իտենից կենացն ե լի:

* Լ՝ Դամ Եօճն ասէ: *

Լ՝ րեան արբու ասեղ գա զան.
զիս խոցեցեր մինչ ՚ի վախ ճան.
ասիր լինիլ աստ՛ւածա նման.
ասա՛ դըժոխք ինձ կու մը նան.

* Լ՝ Դամ ասէ: *

Օ երդ զարեգակն էի մարմ նով.
ճառագայթեալ պայծառ լու սով:

աստճածատիպ ծաղկեալ դու նով.
ընդ հրեշտակաց պարակցե լու:

* Աստուծոյ անունով: *

Աս որպէս հարսըն զարդար եալ.
և առագաստ լուսոյ կազմ եալ.
որպէս դըշտոյ փառօք ճեմ եալ.
նորանըջ ճառագայթ եալ:

* Աստուծոյ անունով: *

Օ ինչ գործեցեր կին դու եւ ճա.
յինէն ծընար ինձ սատա նայ.
զպրտուղն ետուր որ ես կե ըայ.
յանձառ փառացն իմ զըրկե ցայ:

* Աստուծոյ անունով: *

Պըտուղս այս քաղցր եր և սիրուն.
առ ինքն ունէր զմահըն թաքուն.
բայց ինձ չասաց պըղծալե զուն.
զիս մերկացոյց յանձառ լու սոյն:

* Աստուծոյ անունով: *

Լա՛ւ թէ չէի տեսեալ ըզ քեզ.
զի՛ նոր չարիք ծընար դու մեզ.
ով որ լըսող լինի այլ քեզ.
ընդ նա շատ չար անցուցա նես:

* Լաւա առ Լաւա մահ: *

Ինձ վայելէ զոր դու ա ոես.
 պատճառ չարեաց եղէ ես քեզ.
 բայց դու ականջ դիր որ լը սես.
 զիս հանց խաբեաց զինչ ես ըղմեզ.

* Լաւա առ Լաւա մահ: *

Լաւ 'ի սիրոյ քոյ յաղթե ցայ.
 վասն այն 'ի քէն հանց խաբե ցայ.
 ով որ կընծն այլ հաւա մայ.
 այսպէս չարիք լինին նը մայ:

* Լաւա առ Լաւա մահ: *

Լաւ վասըն քո չար չկամե ցայ.
 վս այլ փառաց զայն խորհե ցայ.
 քոյ ինձ լըսելն ես չահե ցայ.
 այլ զքեզ քան զիս առակ տե մայ:

* Լաւա առ Լաւա մահ: *

Լաւ թէ չէիր ծընեալ յի նէն.
 քան թէ հաներ զիս յարար չէն.
 ծընցի 'ի քէն որդին կայ էն.
 չարեացս առցէ քեզ փախա քէն:

* Առաջին Լուսնի աստի: *

Ինչ լըսեցեր վասըն փա	աաց.
հանդիպեցար անարգա	նաց.
համբերեցողք չարհարա	նաց.
քանզի կերաք հետ իրե	րաց:

* Լուսնի աստի: *

Օ մեզ ի փնց դրախտին հաներ,
 չի հող մահու դարձեալ ա ծեր.
 վայ բերանոյդ քոյ մահա բեր.
 որ զմահն յաշխարհս տարածեցեր:

* Առաջին Լուսնի աստի: *

Ինչ լըսեցեր վասըն սի	րոյ.
և մերկացար յանձառ լու	սոյ.
պարտէր լըսել քեզ աստու	ծոյ.
քան թէ կընողս ափ մի հո	ղոյ:

* Լուսնի աստի: *

Ըզքեզ խաբեաց չար թըշնա մին.	
որ հակառակէ արար	չին.
իսկ դու ըզ կենակից քոյ	ին.
մահացողք բոլորո	վին:

* Աստ աստ Արամ աստ: *

Նախ ի նմանէ ես խաբե	ցայ:
աստեաժ լինիլ համարե	ցայ:
վասն այն և քեզ ղայն խորհե	ցայ:
թէ վտարն քոյ չմերժէ ղես	նայ:

* Արամ աստ: *

Ահա քանամ զբերանս ցա	նօք:
աղաղակեմ հառաչա	նօք:
սաստիկ գոչեմ դառն արտաս	նօք:
քանզի ի հոռն անկայ ազ	գօք:

* Աստ աստ: *

Սորմոքեցա՛ն առիս հո	դիս:
ընդ բարբառիլ թունանո	րիս:
կըսկըծեցա՛ն սիրտս ի փո	րիս:
ընդ ճաշակել դառըն պըտ	ղիս:

* Արամ աստ: *

Հառաչելով զանձնիմ բա	խեմ:
գոչմամբ ըզսիրտըս պատա	ռեմ:
ճիչ բառնալով աղաղա	կեմ:
մինչև ի հող դարձեալ նիր	հեմ:

* Առաւ ասէ: *

Բռունըս հատեալէ յիմ ա չաց.
 'ի սաստկագին հառաջա նաց.
 երկունք մահու զիս պաշար եաց.
 զի ինձ անշէջ հուրն է վառած:

* Արամ ասէ: *

Լալով իմ սիրտս ոչ հանդարտի.
 որ քան որբամ հոգիս մաշի.
 հեղձամբ զձուկ լինիմ յերկրի.
 յետոյ 'ի հուրն անշիջէ լի:

* Առաւ ասէ: *

Ինձ հուր վառեալ կայ 'ի սըրտիս.
 և մորմոքէ միշտ ըզհոգիս.
 ծուխ և ծրծումք այս մըրըր կիս.
 չթողու հնգ չիլ յայսմ աշխարհիս:

* Արամ ասէ: *

Ես ոպ մոմ հալեալ դոռամ.
 հառաջանօք զանձն իմ որբամ.
 Թէ որ մատնիմ 'ի դատաստան.
 աստուծոյ զինչ տամ պատած խան:

* Առաջին ասի: *

Պառ որ յինէն եղեր խաբած.
այդ քան ողբաս տարակուսած.
ինձ որ պատճառ եղէ չարեաց.
տես թէ քանի հոռ կայ վառած:

* Երկրորդ ասի: *

Թէ օձըն չէր ստեղծել նմ ծառ.
և կամ պըտուղըն մահաբար.
չէաք խաբեալ մեք անպատճառ.
այլ մընայաք ի փառս անճառ:
Բայց դու օձին լըւար չես քեզ.
ոչ գիտելով զչարն որ ի ներս.
Թողաք ըզտըն որ ստեղծ ըզմեզ.
ծառն յունցաք թէ փառք տայ մեզ:
Թէ չէր եղեալ մեզ պատճի բան.
կամ թողեալ ի կամս ապաստան.
չէաք խաբեալ որպէս անբան.
և մերկացեալ զփառս անվախ ճան:

* Վերո-ի 2:

* Ս ասի թէ ընդէր - քաղիսի տնց տնցին
ընդ Է-իսիսն Ռր:

* Տունս 7:

Փառք անճառին անճու թէ.
որ զհողն ըստեղծ մրդ բնկն.
արար պատկեր իւր և նը ման.
Թողլով ի կամս իւր անձն իշ խան.
Բայց պատճիրան եդ և պայ ման.
Ճըպիլ ի ծառն գիտու թեան.
այս ծառայիէ անկ չար ժան.
և ոչ բնաւ սիրոյ նը շան.
Լթէ արար տր և իշ խան.
վասնէր հարկիւ եդ պատճի րան.
իսկ թէ պատկեր իւր և նը ման.
ընդէր վըճիռ ծառայա կան.
Օ այս դըժվարին է մեզ գի տել.
վասնն մըտաց անգիտու թեան.
այլ անհասին է գիտե լի.
զի այս նըմա է սեպհա կան.
Լ. յԼ

Լ՝յլ և թէ սէր ունէր ան ճառ.
 վասնէր ըստեղծ զպըտուղըն չար.
 իսկ թէ խորհուրդ լա՛ն ինձա կայր.
 վասնէր ասաց մի՛ մերձե նար:
 Լ՝յո՛ և ոչ միմեանց ներ հակ.
 այս քըննութեանցէ յոյժ դիմակ.
 անեղ արքայն լինիլ ծա ռայ.
 այս և յէակսէ անտեղ եակ.
 Յետոյ ՚ի խաչ գալ արար չին.
 այս խորհըրդոցէ դըժպա հակ.
 այլ այս նըմաէ գիտե լի.
 որէ բնութեամբ անեղ գոյ ալ:

* Գլուխ 3:

* Որպէս լի Թէ պարստանմէ այժմ շահնը
 որո-լիան նախնեայն:

* Տղան 23:

ՄԵղադիր մի՛ լինիք այ լոյ.
 դուք որ տանջիք ՚ի խորհըրդոց
 թէ չվառէիք ձեռօք ըղ բոց.
 չանկանէիք անձամբ ՚ի հնոց:
 245 Եւս

Եւ յախ պատրաստիլ պիտէր բա նին.
 Եւ շատ խորհիլ վասըն նո ըին.
 զի որք անհոգ կան ՚ի բա նին.
 յետոյ անդարձ փոշիմա նին.
 Յորժմ դու զայս բանա խմա ցար.
 կենալ պիտէր ժամանա կաւ.
 զի քեզ յայտնէր բանըն կար դաւ.
 որ ինչ քեզ շահէր և յար մար.
 Խակ դու փութով բռնել սկըսար.
 ոպ ՚ի ջուր ոք ծարաւ եալ.
 մըտեր ՚ի ծով դու անհաւ ճար.
 և ՚ի յըմպելն խեղդե ցար.
 Լորդ մեծ փառց դու ցանկացար.
 այդ քեզ անհասէր շանհը նար.
 բայց թէ ժուժկալէիր յեր կար.
 յայնժամ երթայր բանդ ՚ի կատար.
 Խաբամաբ օձին զպըտուղն ուտէք.
 ի ամօթոյ զմերկըն ծած կէք.
 բանից օձին հաւատա ցիք.
 վս այն զանէծքըն ժառանգէք.
 Դուք գողացայք զպըտուղ ծառին
 գաղտ յեդողէն զձեզ ՚ի յա դին.

վս այն առիք զպատիժ գո ղին.
 մերի թաքուցեալ առ թըղէ նին.
 Հնազանդեցայք ձայնի օ ձին.
 և ոչ բանից ձեր արար չին.
 վասն այն ի հող դարձայք կըրկին.
 և կերակուր եղէք դը մին.
 Վառք ցանկացայք փառց ինչ նոր.
 վս այն իջիք յանդունդըս խոր.
 մեր հնազանդեալ սըրտին բո լոր.
 ելցուք ի փառսն գահա լոր.
 Պըտուղդ այդ խակ է և ան հաս.
 և տարածամ դու մերձե նաս.
 վս այն չառեր որում բաղ ձաս.
 այլ դառնամահ միշտ կըսկը ծաս.
 Բնկերացար դու ընդ օ ձին.
 քեալ թունաւոր նըման նը մին.
 վս այն առնուս զպատիժ նո բին.
 աստ և ի հուրն յաւ իտե նին.
 Վմշ դրոխտին շհանդարտե յիւ.
 վասն այն իստոր երկիոս ի ջիւ.
 շատ հառաչմամբ աղէկի ջիւ.
 այնմ որ էանց ոչ հասա նիւ.
 11տ

Ոտիւք ՚ի ծառն արշաւեցեր.
 մեծ փափագմամբ զպըտուղն առեր
 զոր կարծէիր զայն ոչ տեսեր.
 այլ ըզներհակ նորին գըտեր.
 Օ բոլոր դըրախտըն ետնա ձեզ.
 Թէ հընազանդ լեալ ժառանգես.
 զանմըտութիդ որ կայր ՚ի քեզ.
 Լ ոչ յանբանսըն գըտանես.
 Թէպէտ դու մին պըտուղ կերար.
 բայց զանազան չար ՚ինմա կայր.
 մահ և դըժոխք որպէս տեսար.
 լաց և կըսկիծ զոր ընկալար.
 Օ պտուղն առիք դուք ան խորհուրդ.
 և ցանկուք կերայք յա գուրդ.
 զմեզ յազդէ յիզդ մէջ այդ հուրդ.
 յոր յաւիտեան տանջիմք ան գութ.
 Օ պահն ՚ի դրախտին ոչ պահեցիք.
 այլ զգողութիւն ևս յաւելք.
 օրկրամոլեալք դուք և մոլեք.
 անհուն չարեօք միշտ եղկեցիք.
 Վուրք ամ բնութեցնեց հակք.
 քան զայլ ստեղծւածս այլ հեղափոխք.

Թող Թէ զպլտուղ մահուն կերայք.
 և ոչ ասիք տեառն՝ մե զաք.
 Ո՛վ դու անմիտ մայր մեր ե չա.
 տեսնի Թէ զինչ արար քեզ դա.
 կարծէիր Թէ նոր փառք կու տա.
 արդ մերկացոյց զեղեալն օ հա.
 Վախ՛ի փառաց դրախտին է հան.
 երկրորդ պահէ՛ ՚ի սատան ման.
 երրորդ դժոխք ձեզ կու մը նան.
 և չարչարանքն անվախ ճան.
 Օ խիղճ բընուես որք մեռա նին.
 արդ վըճարէք դուք երկո քին.
 և ժառանգէք զբոց գեհէ նին.
 ուր մեղուցեալքն տոչո րին.
 Պէս պէս ողբոց և կակա նի.
 և կըսկըծման որ ՚իմարմ նի.
 դուք էք պատճառ ամենայ նի.
 որ լըսեցիք օձին ձայ նի.
 Փառք տէրուէն երեքանձն եայ.
 որ զմարդն արար քառանիւթ եայ.
 անտես արար զյանցանս նո րայ.
 և վերըստին փըրկեաց ըզ նայ.
 249 Վե

* Գլուխ 4 :

* Որպէս ըէ Նախնիսն պատասխանելով
Բանից Թրոյ՝ յա գ Բանեն շնչ
և խրատեն :

* Տուն 12 :

Սեղադիր մի՛ լինիք դուք մեզ
զմեզ հանց խաբեաց ուն ձեզ
և օրինակ ոչ կայր անդ մեզ
որպէս եղաք մեք այժմ ձեզ :
Օ մեզ մինպըտդ և չարքն խաբէց
և վեց հազար ամ չարչար եաց
ձեզ որ հազար չարիս ջամբ եաց
տես թէ քանի՞ չար կայ պա հաճ :
Տեսանելով զիս խայտառակ
դուք մի՛ լինիք սոյնպէս առակ
ես ձեզ նըշան և օրի նակ
որ չը լինիք տեառն ներ հակ :
Եկեալ ի միտս իմ մորմոքիմ
և տոչորեալ բոցակի զիմ
թե ընդէր ներհակ իմ արար չին :
Առեալ կերայ զպըտուղ ծառին :
Բա

Բամեալ ծընունդք իմ միա բան,
 ցաւակցաբար ձեզ խըրատ տամ,
 եթէ զաշխարհս ամէն ձեզ տան,
 մի՛ մեղանջէք որպէս ան բան,
 Լ՛հա ես տիպ ձեզ և նը շան,
 կըսկըծամահ և փոշի ման,
 տանջին անձինք մեր անխա բան,
 վասըն միոյ պըտղոյն յանց ման,
 Բամիկ խորհուրդս անմիտու նակ,
 և ցանկութիւնս բաղմադի մակ,
 օձն և պըտուղն ինձ հակա ռակ,
 խլեցին զիմ փառս լուսատե սակ,
 Լ՛ռեալ զպըտուղն ցաւա գին,
 ճաշակեցի կամք չա ըին,
 ահա տանջիմ ողորմա գին,
 յանցեալն ներկայս և յապառ նին,
 Բակտէլըզ սիրտս ՚ի խորհըրդոյ,
 սպասեմ հըաշից ծագման լու ոյ,
 զի այն որ ստեղծ զիս ՚ի հո զոյ,
 փըրկէ մահնամբ մարմնոյն իւ ըոյ,
 Լըթեալ առի զպըտուղն չար,
 եղէ բնուէս մահնան պատ ճառ,
 251
 ինև

Ինև փրոկիլն է ան հը նար.
 այլ իմ ստեղծողն առնէ ինձ ճար.
 Լստ՛աժ լինիլ ես ցանկա ցայ.
 քանզի բնուիս բար՛ոյն բաղ ձայ.
 յետոյ եկեալ նա մարմնա նայ.
 յորոյ պատկերն նախկին ստեղծայ.
 Լընդ զփափագն իմոյ բաղձ ման.
 որդի կուսին աստ՛աժ ըն բան.
 լինիմ ես մայր անհաս բնու ԹԷ.
 և միշտ ցընծամ յարքայու Թեանն.

* ԴԵՒԻ 5.

Ա՛յ տէկիշեալ «ըգ՛ւ յշբալ» շինեանս
 նախաստեղծիցն.

* ՏՆԿ 15.

Տարփամ փառացն իմ առա ջին.
 այն որ կայր ինձ ՚ի դրախ տին.
 վասըն միոյ դառըն պըռ ղին.
 այժմ ըզ գիմակն ունիմ նո ըրին.
 Լեաք ծաղկեալ որպէս շու շան.
 դէմք մեր փայլէր անժա նման.

ահա՛ եղաք որպէս զան	բան:
սատանայի գօլ բնակա	բան:
Բամեալ շարիք իմիս	սին:
սատիկ գոչմամբ ողորմա	գին:
ասեմք մեղայ քեզ անգըն	նին:
եկեալ հաշտեաց լմեղ կըր	կին:
Լ՛յլ ես ինձէն փոշիման	եալ:
մարմնով մըտօք հոգիս շարժ	եալ:
նոր հա՛նչմամբ առ քեզ գիմ	եալ:
նոր նորոգման ակընկալ	եալ:
Ուամիկ մըտօք ես խաբե	ցայ:
ունի՛նդրու թեամբ օձին կորեայ:	
պըտղոյ ծառոյն ես ցանկա	ցայ:
մեծ տանջանօք անձնիմ ող	բայ:
Լ՛յլ ես աջօքըս ծովա	ցայ:
հիւ՛ծել սըրտիւ հոգիս ող	բայ:
տարակուսեալ անձնիմ դո	ղայ:
եկեալ ՚ի միտս ասեմ մե	ղայ:
Վակտեալ նեղիմ ՚ի խորհըր դոց:	
երկունք կալան զիս ՚ի ցա	հոց:
զալաւեցայ յիմոց գոր	ծոց:
զօղեալ մաշիմ անձամբս ՚ի բոց:	

Լքեալ էս մերձ եղէ ծառին.
 հիւծեալ 'ի դէմ մահաբեր րին.
 որպէս խընփոյ մահն որ 'ի նմին.
 այրեաց զբնութիւնս բոլորս վին
 Լսաց աստճած ուրեստ արամ.
 ասի կ'ամ մերկ 'ի Թաքըստ եան.
 յայնժամ ասաց ինձ քաղցրաձայն.
 յորմէ՞ ծանեար զմերկըդ բնութե.
 Լալով լըցայ էս ցաճառ գին.
 ոչ գիտելով զպատասխանին.
 նա հարցանէր վասըն դարձին.
 այլ էս չետու մեղա նը մին.
 Թէ հանդիպի քեզ սատա նայ.
 մարմնատեսիլ որպէս և նա.
 մի 'ի բազմաց զնա համար եա.
 որք մարտընջին միշտ յարա կայ.
 Փորձիչն բո՞վէ աշխարհի հի.
 մաքրիչ ժանկոյն որ յարծաթի.
 Թէ դու մաքուր լինիս անտի.
 փորձիչն քեզ այլ բան չու նի.
 Յերից իրաց հոգիս տաղտ կայ.
 որք մարտընջին միշտ ընդ նը մա.
 մար

254

մարմինս աշխարհ և սատա նա,
 յորոց սարսեալ անձնիմ դո զայ:
 Լյս թըշնամիքս որ բըռնա նան,
 ընդդէմ անձինս և զօրա նան,
 սարսիմ սրբաիւ սարսափա կան,
 և կամահիւ միշտ ՚ի դող ման:
 Ու ճառագայթ երեք լուս եան,
 և զօրութիւն անհապա կան,
 տուր զօրութիւն մեզ փրկական,
 և ազատեա՛ զամենես եան:

* Վերի 6:

* Բանք նախադասեաց առ օջն և առ բան
 սարկուն:

* Տղանք 23:

Լյս թողեալ զբանսնոց ին,
 բարառնաբար ասեմք օ ձին,
 որ խօսելով ընդ կողակցին,
 թունօք ելից զամենես սին:
 Պատերք երեքեն տըղը կի,
 ըստ իմաստնոյն սողմա նի:
 255 եր

երիցս եղեալեն եղկե լե.
և նիւթք չսրեաց ամենայ նի:

* Լ - Բանարիւն ասեմս: *

Ի յարարէն դու հալած եալ
մտեր ի գազանդ այդ անիծ եալ
կըրկին թունօք մաղձաժայթ եալ
զմահն ի բնութիւնըս տարած եալ:
Լըրտեսք չարեաց մահաբե ըին.
կըրկին գազանքդ ի միա սին.
բարբառելով ձեր ընդ նախ նին.
յաւար առիք զամենե սին:
Խաւար մածեալ ի յանդըն դոց.
չարդ հըրդեհեալ ի խորհըր դոց.
միշտ տոչորիս անձամբդ ի հնոց.
և ոչ վառիս լուսովն ի բոց:
Ռարեալ ունիս զչարն ի սըր տի.
որպէս ըզ հուր վառեալ հնօ ցի.
սպասես դիպօղ ժամանա կի.
առնել հըրկէզ զամէն հո դի:
Սատաղեցար որպէս գա զան.
դու մըտաւորդ ոպ զան բան.
Ժ 16 256 հե

Տեղեր ըզ մաղձ քո Թունա կան.
 և մեռուցեր զամենես եան.
 Հատեալ է քունն 'ի քո ա չաց.
 և մոռացար կամօք զաստ լած.
 որպէս հընոց չարեօք վա ուծ.
 ջանաս այրել զհոգիս բազ մաց.
 Չայն քո մեղմէիս է և քրծ նու.
 սուր երկսայրի լեզուդ ազ դու.
 Թոյն քո լըցեալ մալձօք մա հու.
 Ժայթքես յոգիս ամէն մար դու.
 Ղօղեալ սարսիմ 'ի քոյդ ձայ նէ.
 զի որպէս հուր զհոգիս վա ուէ'.
 ոչ շիջանի ոչ հանդար տէ.
 այլ հըրդեհեալ բոցակի զէ'.
 Ճիչ բառնալով 'ի քէն փախ չիմ.
 և 'ի գործոց քոց հրաժար իմ.
 սիրով զաստլածն իմ դաւա նիմ.
 այն որ ըսպան զքէզ 'ի խա չին.
 Չըհանդարտիս 'ի խորհըր դոց.
 չարեօք վառեալ որպէս ըզ բոց
 'ի կատարեալ կամացըդ քոց.
 անձամբ մաշիս յանշէջըն չնոց.
 Ժէ 17 257 Պատ

Պատճառ եղեր մահու մարդ կան.
 ընդ կողակցին խօսակցու թեան.
 Բայց ՚ի յաճուրն այցելու թեան.
 մատնիս ՚ի հուրն առանց մահճան:
 Սանաս հանել զմեզ ՚ի կե նաց.
 զըրկել կամա՛ն յանձառ փառաց.
 դա աղատի յիւրն յանցա նաց.
 Բայց քեզ անշէջ հուրն է վառած:
 Ո՛վ բանսարկու պիղծ սատա նա.
 քեզ ինչ մեղա՛ն մայրն իմ ե ճա.
 որ քան ՚ի մեղս յաճախէ՛ դա.
 հուր գեհենին քեզ բազմա նա:
 Պառ խա՛նարեալես ՚ի սի րոյ.
 և սե՛նացեալ ՚ի յատե լոյ.
 ծուխ ելանէ՛ որպէս ՚ի հրոյ.
 ՚ի յըւընկաց քոյին հո գւոյ:
 Պառ մախացար ընդ աստու ծոյ.
 ըստ չարութեան կամացըդ քոյ.
 և ընդ պատկեր նորրին գե ղոյ:
 կատարեցեր ըզ կամըս քոյ:
 Օ՛ անձ ՚ի խաչ ածեր մարմ նով.
 որ համբերեաց վասն իմ սի րով.
 258 Բայց

Բայց դու առցես ըզնոյն փու Թով.
 զոր հնարեցար չար խորհրդո դով:
 'Ի հուրն անկեալ դու պապա կիս.
 և տոչորեալ բոցակի զիս.
 կըսկըծամաս լեալ մորմո քիս.
 և յաճիտեան ոչ ազա տիս:
 Օ մայրն առաջին մահացու ցեր.
 և 'ի փառացն զըրկե ցեր.
 ով քեզ լինի գործով ըն կեր.
 անքուն որդանցն լինի կեր:
 Օ մարդն որ խաբել դու ջանացր.
 մի թէ անձինդ իրք շահե ցար.
 զնա մեռուցեր և դու մեռար.
 կըրկին մահճամբ 'ի բոցն ան մար.
 Այ այս գըրեալ 'ի սաղմո սին.
 ըզդու շութիւն հանուրց անձին.
 թէ որոգայթքն որ պատրաս տին.
 գործողքն 'ինոյն անկանի ցին:
 Ահա փըրկիչն անմահա ըար.
 զ'ի քէն պատրեալն անտես չարար.
 իսկ քոյ անձինդ որ չարա ցար.
 կայ պատրաստեալ հուրն անդադր:

* Որպէս թէ քեզ պարտաւորանեն միշտ և ան
 ժշարդէլի առնեն շինքեանս :

Մի՛ վայրագար զիս նախատէք .
 և մի՛ պատճառ չարէց առէք .
 զի դուք ձեզէն ինձ վրկայ էք .
 Թէ ձեր կամաւ զչարուն գործէք :
 Թախ ես պատճառ եղէ նո ըստ .
 իմ պատճառն ովէր դու առտա .
 որ որ անհուն փառագոյն կա .
 անհուն չարիք լինին նր մա :
 Իմ փառքն մեծէր քան ըզ նա .
 և ես երէց քան ըզ նո առտա .
 տարածերծեալ յերկնից անկա .
 առանց պըտողոյ որպէս ե ճա :
 Լսա եղկելի եմ քան ըզ նայ .
 զի փրկուածեան հընար չը կայ .
 նա ել ՚ի փառսն գերա կայ .
 և ինձ տանջանքն կու մը նայ :
 260 Լսա

Լըս մի'անգամ համա՛ն մե զայ.
 որպէս և մայրըն ձեր ե ճայ.
 նա փրկեցա՛ն և ես կոր եայ.
 գի թողութեան չարժանա ցայ.
 Ս'եծ երանի ձեզ թէ գի տէք.
 որ մեղուցեալ զիս նախա տէք.
 հարիւր ամենն զչարըն գ"ր ծէք.
 միով բանի՛ն զամենն ջըն Զէք.
 Խսկ ես եղէ յոյժ եղկե լի.
 որ յաստուծոյ աչացն ե լի.
 հանգիտ չունիմ յայսմ աշխարհի.
 և հուրն անշէջ ինձ կու պահի.
 Սա՛ծուկ օրէնք գոյր հրեշտակաց.
 լինիլ հնազանդ լուսոյն կե նաց.
 երբ չգընացին ըստ նոյն կա մայ.
 հանեալ յերկնից անկան 'ի բաց.
 Լա՛ն նախանձովն որ ընդ ա դամ.
 չար հընարիւք դրախտէն է հան.
 յոյժ յաստուծոյ աչացն ե լան.
 տանջին 'ի հուրն անշիջա կան.
 Ստեղծեալ երկուքն 'ի միա սին.
 հրեշտկք նախ կին մըդըն վերջին.

փառաց զըրկեալ տարակու	սին:
ոչ գիտելով զկամքն անքըն	նին:
Ս'իոյն պըտուղն եղև պատ	ճառ:
և միւսոյն կամքն ինքնայո	ժար:
բայց որ անհասէ և ան	ճառ:
նա՛ զամենայն քըննէ յեր	կար:

* Գլուխ 8:

* Բանք վասն շգաւի օջին, և անմարմին
գաղանին:

* Տունք II:

ձին սաեմք դըժնեայ չարին.
որ արբանեկէր բանսրկին.
Հիւժեց ըզմիտս նախաստեղ ծին.
Ծածուկ յուսովն որ 'ի պըտ ղին.
Չայնին խախտեց զգեղն խատպին
և ձայն գուժի' հասոյց նո ցին.
նա՛ խաբելով բանին զնախ նին.
յոյժ խաբեցա՛ն ընդ խաբե լին.
() ձն որպէս սևէր ի ըսպի տակ.
իւր կըրկնակի միմեանց ներ հակ.
բնու

բնութիւն բարի կամք չարութեան
 քան զայլ զհռութեան չարատե սակ
 չիւսեալ գազանքդ ի միա սին
 մի ոմն անհիւթ մինն մար մին
 ոմն խոցեաց մահաւմբ զնախնին
 ոմն ըզհոգիս գերեաց նո ցին
 Ձէ սիրելոյ եցոյց նո ցա
 շարժեալ ըզտունն իւր սատա նա
 խաբխաբելով կայր ընդ նո սա
 ջանայր նենգել բնութեան նոցա
 Չայնիւ զմիմիսն ի հող դարձոյց
 բանիւ զհոգիսն մահա ցոյց
 զմարմինսն ի հող մահու կա ցոյց
 զհոգիսն ի դժոխս էարկ ան լոյծ
 Նախ ի գեհեան հուրն անկանին
 երկրորդ անքուն որդամբք տանջին
 երրորդ խաւարն է արտա քին
 չորրորդ սարսուռն սառնամա նին
 Եւ յիս բունեալ վիշապն չար
 ջանայ խաբել միշտ անդա դար
 ըզտիպ մեղաց բազմանը կար
 միշտ ցուցանէ մլտացս ան կար

Յարեալ 'ի միտս անմարմնա կան,
 Ղպատկեր մեղացն զանա զան,
 Ղերդ հայելի դէմ յանդի ման,
 Երեալ ցուցնէ մըտաց մարդ կան:
 Լ՝ յլ որ ունի միտ լուսա ճոր,
 յատուած հըպեալ անձամբ բոլոր,
 Ղնա ոչ յաղթէ աստ Թունա ճոր,
 Լ ոչ խայթել կարէ 'ի խոր:
 Բաբուն երկնից անդ յի սուս,
 ստեղծող հոգւոյս մեր և մարմնոյս,
 յայսքան ճնարից չար Թընա մոյս,
 փրկեալ Ղերծ ո' Ղորդիքս նախնոյս:

* Գլուխ 9:

* Լ ասն արարչութեն ան, և հաճմարդե
 արարածոյս աս աստուած:

* Տոհմ 20:

 Սհաս բնութիւն անայ ին,
 անոր զհիւլէննիւթան մըմին
 ի նրմանէ՝ զկենդանու Թիւն,
 յատկացուցեալ հանուրց դոյ ին:

Տայր գոյացոյց զէակս նախ կին
 այլ զբաժանումն արար որ դին
 իսկ զարդարող յատուկ նո ցին.
 Է հրաշագործ աստուած հո գին.
 Օ այս մեզ յայտնեալ մարգրէին.
 բանինն երկինք շէրկիր հաս տին.
 իսկ զօրութիւն զարդուց նո ցին.
 աստուած հոգւովն կատա րին.
 Տայր յօրինեաց զմարդն առաջին.
 որդին փրկեաց ի յերկրոր դին.
 իսկ յարութե օրն վեր ցին.
 նորոգեացէ աստուած հո գին.
 Նոյնպէս ծանեք ըզհայր նախ կին.
 և մարմնացեալ տեսաք զոր դին.
 յետ համբարձմանն անայ ին.
 իջաւ առ մեզ ան հո գին.
 Երրորդութիւնս այս անքըն նին.
 անձամբն յատուկ բնութիւն մին.
 կամք և խորհուրդ և զօրութիւ.
 երրորդութեն ի միա սին.
 Որպէս մարմին միաք և հո գին.
 բնութեամբ ի մի մարդ հաւաքին.

վս այն պատկեր եմք անհա	սին.
երեք անձանցըն միա	կին.
Լճ յօրինակ մի երրա	կին.
արար զեղեալքս նրման նը	մին.
զի ամենայն գոյք ըստ մտ	սին.
յիրս եռակի տարորո	շին.
Վրձլ նմանին եղեալքս նը	մին.
արարչագործ բնութիւնք սո	ցին.
զի ամենայն իր ըստ կար	գին.
զնրմանս իւրեանց միշտ ծընա	նին.
Վարձեալ կերպիւ գաղափա	րին.
իրօք յատուկ իրօք ինչ	մին.
զի իւրաքանչիւրքն անհա	տին.
ի նոյն տեսակ զանազա	նին.
Լճ այս բնութե՛կ արար	չին.
առատ բաշխել յամենե	սին.
որպէս զորդին իւր միա	ծին.
երեստ ՚ի խաչ վասըն մար	դին.
Պէս պէս պարգեւքն անծայ	ին.
բաշխեալ բնութե՛ք գոյեղի	նին.
իր զանազան յոյժ հրաշա	գին.
տըպաւորեալք ՚ի միա	սին.

Սեռք ալլ և ալլ ինոյն գոյ ին.
 բազում տեսակք ինոյն սեռ ռին.
 անթիւ անհատք ի տեսա. կին.
 իւրաքանչիւր սեռից մա սին.
 Սիմեանց աննման տեսիլք նոքին.
 ալլ և ինմանս ոչ նրմա նին.
 անհաւասար ձև քանա. կին.
 և ալլակերպ որակք դի մին.
 Օ անաղան ձայնք արտաբեր ըին.
 բարք և խորհրդք դիմակք նոքին.
 ալլ և շնորհօք զանազա նին.
 բախտք և դիպւածք առանձնակին.
 Օ այս ամ սլարդ ևք մա սին.
 շնորհեաց ամ հանուրց ան ձին.
 զայլոցն ալլոց ոչ տայ կըր. կին.
 ալլ նոր յատուկ տայ առան ձին.
 Օ ի իւր բարիքն ամենե. շին.
 որքան և տայ ոչ ըսպա. ռին.
 վսայն ոչ տայ ալլում զայ լին.
 ալլ ի գանձէն իւր երկնայ ին.
 Նայնքան առանտէ իւր բա ըին.
 և յորդահոս սլարդ ևք նո ըին.

Բինչ զի եղեալքս ամենե քին.
 բարեաց նորին հաղորդակ ցին:
 Որպէս փրկիչ ըն մեր ա սաց.
 Ղհօր գըթութիւնն քարո ղեաց.
 Թէ զարեգակն իւր փա ռաց.
 Ժագէ բարեացն և անբար եաց:
 Լորդ օրհնութի հօր և որդւոյ.
 և շնորհաբաշխ հոգւոյն սըր բոյ.
 անլուելի ձայնիւ եր գոյ.
 այժմ և յանկէտն յարաձգե լոյ:

* Գլխի 10:

* Ս ան պարտանայ նախարեղծիցն իբան
 ուրիշէն ի յեան օջին, պարտաւոր

հանդերձ:

* Տուն 60:

Ս ալտաբըղէտ և անա ռակ.
 քանզայլ դուզանսն այլ խայտնկ
 ուն բնութի մարմնոյդ է խայտ.
 նոյնքան չարիքդ այլագու նակ:
 Լուեր ըղ միտս նախաստեղ ծին.
 խայտագրեցեր ձեռով քոյ ին.
 268 կերպ

կերպ զանազան գունով չա րին.
 ունի և այժմ յամենե ւին.
Ու երանկաց չար խորհրդ Դոց.
 որ ի չորից կազմեալ հիւ Թոց.
 ի չորս տարերցն աւելո՞ւն Ժոց.
 ի չորս մասանց բարեաց գոր Ժոց.
Տիպ քո յոլով և զանա զան.
 սպիտակ և սև ըստ խորհրդ Դեան.
 լոյս ցուցանես զկա՛քըդ մարդկան.
 խաւար գործով չար զանա զան.
 () ձրն գոչեաց յոյժ սաստկաձայն.
 ի եկն առ և ա մեծ շառաջ մամբ.
 նա ի յահէն լեալ սասան ման.
 և մոռացեալ զտունն հրա ման.
 հիւծեազ ըզ միտոն խաստեղծին.
 տարփմամբ բաղձալ առ ցանկալին.
 պատրեալ ի գեղ գունոյ պըտղին.
 զիւրը կորոյս զգեղ պատկե րին.
Ձանձրախորհուրդ և անու շիմ.
 և անհանձար ամենե ւին.
 երբ զքեղ խաբէր օձն ի ծառին.
 չասի էր դու կեր ուր ես ուսն իմ.

Հէղձամըղձուկ իմ Թըշնա մի.
 զինչ շահեցար յայդըմբա նի.
 դու որ հաներ զադաման տի.
 քեզ ով տացէ զդրախտըն տե զի:
 Արեմացոյց զմիտըս նախն ւոյն.
 իծագմանէ անձառ լու սոյն.
 և յոյժ խաւար էարկ հոգ ւոյն.
 զի խաբեսցէ դիւրաւ ըլ նոյն.
 Արթ և հայեաց ասէ ի ծառն.
 և առ զպըտուղն անհոգա բար.
 կէր ցանկութիւն ու զ ւար
 զի լինիցիս աստեւածա մայր:
 Հիւթ առ զպըտուղն իւրայ բանին.
 զի պատրեսցէ դիւրաւ զնախ նին.
 և ի հայելն առ ցանկա լին.
 եթող զանձ յայնըմ վայ ըին:
 Պառն որ տընկեալ կայր իդրխտին
 էր ճիւղն երկուս և բուռն ըն մին.
 մինըն կենաց պըտուղն բա ըին.
 և միւսըն չար մահաբե ըին:
 ()ձն էր ի ծառըն պատա տած.
 ծածկելէր զճիւղ ծառոյն կե նաց.
 270 իսկ

իսկ ըզմահուն եդեալ ՚ի	բաց.
զի երևի նախնւոյն ա	չաց.
Ուամիկ մըտօք ձեր ցաւա	գին.
յամեցուցիք զօձն ՚ի ծա	ռին.
զի խօսելով ձեր ընդ նը	մին.
յաղթօղ առնէր զպատասխա	նին.
Վըստան ՚ի ծառն ուր ըզ	դէտ.
հայել ՚ի չորս կողմն անլը	րէպ.
միտքն էր ՚ի բանըս ձեր ան	գէպ.
կամք Լխորհրդ թոյլ զոր ունէքդ.	
Լատես նա թոյլ զբնուիս ձեր կոյս.	
վըստահացաւ անտարա	կոյս.
առնէր դասուց իւրոց խրա	խոյս.
Լխայտալով մեծաւ խըն	ճոյս.
Րամեալ զօրօք իւր միա	բան.
անդ ժողովէր համարնգա	մայն.
զի հարցանէր առանձնա	կան.
թէ ուր չար գըտցէ անկ	ման.
Վըստեալ ՚ի ծառ դիտարա	նին.
համարս առնէր զօրաց չա	րին.
գունդ գունդ կը մէրզդասս իւրային	
ընդ դէմ մեծ ի ախոյա	նին.
	Ուն

Որն և նախանձնէր նիւթ բանին.
 և չար մախանքն ընդ պատկե ըին.
 Տէնք յարմարէր ընդ դէմնո ըին.
 յաշխարհօրէն պատերազ մին.
 Յընծայր զօրօքն իւր միա բան.
 Կոխել ը վայր զքնուին մարդ կան.
 զի մէխիթար լիցի այն քան.
 որով ինքեանք յերկնից ան կան.
 Լսաց զօրացն անդընդայ ին.
 մին մին բերէք զարկածք չա ըին.
 զտիպ զանազան մեղաց ի ըին.
 արկեալ ի պտուղ մահու ծա ոին.
 Յայնժամ մըտացն անմարմնա կան.
 ցուցեալ ըզմեղըս զանա զան.
 զերդ Տայելի դէմ յանդի ման.
 պէս պէս մեղացըն կերպա րան.
 Չար խորամանկ իմ թըշնա մին.
 չար հակառակ և դըժնայ ին.
 նախ խարբալեաց մըտօք զնախ նին.
 Ըապա եղոյց զպըտուղ ծա ոին.
 Չար հիւր և չար ասպընջա կան.
 չար սիրելի յոյժ միա կամ.
 ԴԷ 17 272 ՏԻԼ

Տիւրդ որ երեկ առ ձեզ ՚ի բան.
 զձեզ ՚ի դրախտէն արտաքս է՛հան.
 Լսաց թէ զի՞ է քեզ է չայ.
 զի՞ կաս դատարկ Տեզդ չանիմայ.
 ահա քեզ ծառ արի փու թայ.
 զոր ոք ուտէ աստճածա նայ.
 Բամեալ մասամբք խոհակա նին.
 զընէր ըզբանս չար գազա նին.
 զի խաճարեալէր միտք նո ըին.
 չետուր ուղիղ զպատասխա նին.
 Լակեալ առ ծառըն կախարդ եալ.
 ետես աչօքըն խաճար եալ.
 Լցանկացեալ աչօք շաց եալ.
 կըթեաց ձեռօքըն չորաց եալ.
 Տիւծեալ ըզմիտս նորին ճըմ լէր.
 որ ցանկուք չարին հա լէր.
 մեծւն բաղձմամբ յոյժ փափագէր.
 մեռեալ հոգին բան չիմա նէր.
 Տիւծեալք ՚իկողմըն բանսրկ չին.
 հնազանդեցան չար գազա նին.
 Լըզ բերանս մըաց բա ցին.
 կլանել ըզթոյնք վիշապօ ձին.
 Դը 18 273 Յան

Յանկանալով նա ճաշա կեր.
 զմահըն բնուես առեալ ծառքեր.
 զմաղձըն մահու առեալ ծըծեր.
 զլեղին զերդ մեղքը լող մեր.
 Եւ յետ պըտղուն ճաշակե լոյ.
 սպասէր մեծի փառաց նո ըոյ.
 լինիլ ամ գեր ՚ի վե ըոյ.
 այնմ որ բտեղծ զինքն ՚ի հո զոյ.
 Եւ յոյնժամ լինէր ՚ի հիաց ման.
 յեղաշըրջեալ փառքն իւրա կան.
 և զտեսեղէնըն պատմու ճան.
 փոխեալ խաւար զիւրով անձամբ.
 Կայր կըսկըծմամբ ՚ի տագնա պի.
 և հառաչէր մորմոքա լի.
 այնպէս գոչէր արտասուա լի.
 որ չէ եղեալ և ոչ լի նի.
 Ո՛վ անժուժկալ և անհամ բեր.
 քեզ ասացաւ Թէ մի ու տեր.
 լըրբութիւն որ ոչ լըսե ցեր.
 զամ ՚ի խաչ բերեալ հա ներ.
 Ո՞ւ սգաւոր եկն առա դամ.
 լալով ասաց զպատճառն յանց ման.

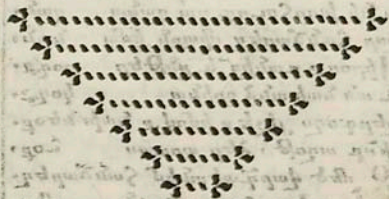
ո՛հ միտք անբան ճանասնա կան.
 յառաջ պիտէր ասել զայդ բան.
 Նիւթ կերակրոյն էր զւարթ գեղ.
 և ցանկալի չըքնաղա ցեղ.
 քաղցրաճաշակ էր և հա մեղ.
 վս այն պատրեաց զբնութիւն անմեղ.
 Թառլացուցեալ զադամըն հին.
 զկիներն խաբօղ նըման օ ձին.
 ասէ դու տիպ ես արար շին.
 քոյդ ուտելով ի մըն ծած կին.
 Խսկ նա առեալ զպառուղըն չար.
 ոչ խորհեցաւ հանձարա բար.
 Թէ ես մընամ սբ և ար դար.
 յայնժամ չիշէ զոր կինս ա ըրար.
 Նիւծեալ իսէր իւր կողակ ցին.
 մեծ ճառաւել քան զառա ջին.
 եթող զպատուէրքն անձայ ին.
 լըւաւ կընոջն իւր խաբօ զին.
 Նիւսեաց ըլ միտս ք բանս օ ձին.
 հարկիւ լըսել կամէր նը մին.
 իսկ ըզ հրամանս իւր արար շին.
 ոչինչ հաշուէր ամենեւ ձին.

Երբ լի փառացն որ ՚ի նմա կայր.
 ՚ի Թանձրամած խաւար դառնայր.
 Ե ծաղկազարդ դէմքն որ ջընծայր.
 Թաղձեալ ՚ի սուգ մահու ողբայր:
 Ե որ բանսարկու և մահա ծին.
 Թոյն քո ասեղէ քան զօ ձին.
 զինա խաբեաց զտրդէտըն կին.
 Իսկ դու զնախնի մարդն առաջին.
 Աստի հարցեալ սիրով աստ լած.
 Ուր ես ադամ մերկ Թաքու ցած.
 ասէ Թէ կինս այս քո ստեղծած.
 սա նոյն պըտղովըն զիս խաբեաց:
 Առ ողորմիս քո կողակ ջին.
 այլ մատնեցեր զդա արար չին.
 զպատճառն ՚ինա հաներ բա նին.
 զգերին պատժեալ տեսեր կըրկին:
 Բամեալ չարիքն ՚ի միա սին.
 ադամ և կինն իւր ընդ օ ձին.
 փոխան լալս հառաչա գին.
 զպատճառ չարեացն յանձ հա նին:
 Իսկ նա վըճռաւ դատաստա նին.
 հատուցանէր նոցա կըր կին.
 276 ադամ

արամ ըզ հացըն քըրտնայ ին.
 և ա ցա՛նգ Ժնանիլ զոր դին.
 'Եր գուժ և մահ յ՞մ մը տին.
 նոր հառաչանք յոյժ ցա՛ն գին.
 մարմինն 'ի հոգ դառնայր կըր կին.
 հոգին 'ի գուբ մահու ստո՛ւ երին.
 Ս'երժե՛լ եհան անդ 'ի դրախ տէն.
 մերկ խայտոռակ անասնո րէն.
 զգեցոյց հանդերձս մաշկե ղէն.
 մինչև 'ի հոգ դարձցի անգ րէն.
 Լ'դամ կացեալ ամբս բա զում.
 ինըն հարիւր և երե սուն.
 դուստր և որդիք ծընա՛ վաթսուն.
 բայց ոչ յիշ՛ ին ան՛ւանք նո ցուն.
 Յետ յաղթու՛թէ իշխանըն չար.
 դունդ-դունդ զօրօքիւրով քխայտայր
 ծափըս հարեալ զը՛ւարձա նայր.
 և ոտնահարեալ մըումը ուայր.
 Սաղմէր սեղան ախորժ ինք եան.
 պէս պէս ըզ մեղըս զանա զան.
 զորոյ ճաշակն առեալ մարդ կան.
 մնացին ան յագ 'ի նոյն բաղձ մուն.
 Լ'յն

Լ՝յնպիսի գործ ցուցեալ նո ցին.
 զի փափագ մամբ միշտ նազանդին.
 և գործակալ մի մի ան ձին.
 զիւրաքանչիւր արկածք չա ըին.
 Յայնքան դարուց ժամանա կին.
 ոչ յագեցան բնութիս յախ տին.
 այլ ոպ խողք յագարա կին.
 միշտ սովամահ կայր ՚ինո տին.
 Բամեալ չարիք ըս զանա զան.
 կայր ՚ի պըտուղն համանգա մայն.
 և ընդ նախնեաց ըն ճաշակ ման.
 բնութիս աճեաց չարն ամե նայն.
 Բամեալ ծ ընուծդս ադամայ ին.
 փրկեալք մահնամբ տն ՚ի իսա չին.
 տուք օրնութի երրեակ ան ձին.
 որ նորոգեաց զմեզ վերըս տին.
 Որտուղն երեք չարիս գործ եաց.
 նախ զմեր բնութիս իմահ հած.
 երկրորդ զած եբեր ՚ի խաչ.
 երրորդ ըզդէս անանց տանջ եաց.
 Լ՝ն ամ չարեաց դի պած.
 երեք իրաց լինին ե կած.
 կամ

կամ 'ի խելաց կամ 'ի մե ղաց.
 կամ 'ի դիւացըն փորձա նայ.
 Ս ի պըտուղն էր ի չորս Տիւթոյ.
 'ի տարերաց չորից գո լոյ.
 եցոյց և զգործ բնութիւ իւ րոյ.
 յատուկ յատուկ ազգիս մե րոյ.
 Ըստ հողոյն հող դարձոյց զադամ.
 և ըստ ջրոյն ետ հեղեղ մարդ կան.
 հողմն աշտարակն էր բարձրու թիւ.
 հուրն բորբոքեց զսողոմ յայրման.
 Ըստ հողոյն տայ մեզ ծուլ նալ.
 և ըստ ջրոյն չարեաց ցան կալ.
 ըստ հողմոյն տայ հըպարտա նալ.
 և ընդ հըրոյն յոյժ բարկա նալ.

* Յեշատակարան խորարժան շարժ,
բոլե Գարսիս:

* Տուն 8:

Ի յուր Տարիւր Տայոց Թվական.
Լ յիսներորդ մըտէլ նոր ամ.
ոտանաւոր բանքըս գրեցան.
Տարցաբանուամ Լ պատասխան.
Տէր առաքել նըճատո գի.
շնորհաց Թափուր յամենայնի.
զոտանաւորս շարադրեցի.
վասն ադամայ Լ եւայի.
Բանս որ պատմի Տամանգա մայն.
է տուն երկու Տարիւր քըսան.
ունի խորհուրդ սա զանտ զան.
զոր Տանձարեղ միտքն իմա նան.
Սիրողք բանից Լ ընթերցողք.
Լ ան նախանձ օրինա կողք.
զերգօղս յիշէք իմուք նախ նեօք.
Ինք աղօթս ձեր արտասուօք.
Օ մեծ վարդպետնիմ Տանձարեղ.
գլխիդ որինոս հոգւովն անմեղ.
բա

Բազում իմաստս յայտնեաց համեղ.
 յիշէք յաղօթս ձեր արտաս ինչ.
 Յորժամ փառօք յերկնից գայցես.
 և զարարածս նորոգես ցես.
 զբարսեղ եղբայրն իմ որ պա քեզ.
 անձառ լուսով պլսակես ցես.
 Լ'անձառ լուսոյն անքըննե լի.
 երբեակ անձանցըն միա կի.
 հոգւով մըտօք բանիւ լեղ ի.
 տացուք միշտ փառս անլուե լի.
 Օ հայր և զորդի և զսբ հո գին.
 փառաւորեմք ընդ իննեկ դա սին.
 յանցեալն այժմոյս ինչապայ ին.
 և յաւիտեանս յաւիտե նին.

* Գիտեի՛նք աստ, զի վերջինս այս
 որէ՛ տասն գլխով՝ երկու ամաւ յա
 ռաջէ ասացեալ քան զառջինն որէ՛
 26 գլխով. բայց վս համառօտուէն՝
 ի վերջն դասեցեալէ.
 Եւ քի յուսոյն մերոյ փառք յաւի
 տեանս յաւիտենից. Լ'Մն.

դնու թիւ և շնորհիւ մեծին
այ՝ յանկեւեալ աւարտեցաւ
տպեցումն Վրբիս: Ի թվին հայոց

1170: Ի քանիս մայիս ամսոյն:

Ի վեհապետութե հանուրց հայոց,
Տեառն Աճատրոյ Լըրանաշնորհ
և Սրբազան Սաթողիկոսի:

Եւ ի հայրապետութե սքն Լըրու
աղէմի, Տեառն Վրիգորի շնոր
հազարդ եպիսկոպոսի: Եւ յառաջ
նորդութե Սոստանդնու պօլսոյ,
Տեառն Յօհաննիսի Աճաբան վար
դապետի: Յորում ամի էր նըլիրակ
սքն դահին էջմիածնի իկոստանդը
նու պօլիս, Պետրոս դերապատիւ
Լպիսկոպոսն աստապատոցի:

Եւ տպեցաւ ի հպարանի կարապե
տի որդի մեղաւոր և անպիտան աստ
ճածատուրի: Ի մայրքաղաքին կոս
տանդնուպօլիս: Հրամանաւ նորին

վերադիտողի վերոյիշեցելոյ, առա-
 տաբան քարոզչի: Լ'ըդեամբ և գոյ
 իւք քանիմի բարեւեր անձանց: Ի
 փառս մեծութեան միոյն այ, և յօ
 գուտ բարեմասնութե Լ'Բասէր եղ
 բարց: Լ'ըդ' որք հանդիպիք այսմ
 վայելուչ և գեղեցկալարմար Լ'ըր
 քուկիս՝ յիշեսցիք ի տէր՝ մաքուր
 աղօթիւք զաշխատաւոր ծառայքս
 ձերոյդ պատեհականութե, զվերո
 յիշեցեալ հող ոտիցդ ամենեցուն և
 բազմօք մեզօք վարակեալ զաստեա
 ծատուր ծառայս ձեր զապօղ սորին:
 Եւ զճնօղսն իմ հանգուցեալ ըղ
 կարապետն և զմարիամն: Լ'յլ և
 ըղդեռահասակ որդեակսն իմ զմի
 նասն և զյօհաննէսն, զի կրի յոյժաշ
 խատեցան: Լ'յլ և զաշխատաւոր մը
 շակսն տպագրութան, զվանեցի վար
 դանն, և զտէրացու թումէն: Եւ
 դուք յիշեալ լիջիք ի քէ յէ յու
 սոյն մերմէ: Լ'մէն:

Լսի և զաշխատառէր սրբագրօշ
տառիս՝ զանպիտան ծառայ ծառայ
իցդ ան՝ զպաղտասար ճնչին դպիրս
յիշէլ յաղօթս ձեր՝ յողորմ գեգե
րիմ։ Եւ զայս ինչ յայտ առնեմ
վերապատճառութեան եղբարցդ։

Օ ի ի 1166 թվին հայոց՝ տպեցան
մեկնութի յոհաննու աւետա
րանին օգնութիւն ան՝ որ յայտէ։
Եւ այց մինչ յայնմ ժամանակի է հաս
տաօղն յեզր նորին և սկսան շարել
գոտանաւորն որ ի մերմէ նըւաստու
թիւ էր շարադրեցեալ, ի պատճա
ռէ՝ իմեքէ՝ ոչ կարացաք գնալ ի
տպագրատունն և սրբագրել զշարե
ցեալ կապարեայն։ Վասնորոյ յան
փոյթ առնելոյ տպողին քանիմի ինչ
տեղի սխալանաւ ընկալան։ Եւ մինչ
տեսաք զտպեցեալն և ծանեաք զսր
խալանսն՝ տրտմութի ոչ սակաւ է առ
զգեղիս։ Եւ այց վս կարի յոյժ դըժ

վարին գոլս սրբագրել զտպեցելն՝
Թողաք այնպէս, ակնուներով 'ի դէ
պօղ ժամանակի 'ի վերջնում գրքի
իմիք վերըստին տպել զնա ուղղա
պէս Թէ տէր կամեսցի:

Իսկ աստանօր 'ի վերջնում փոքրիկ
այսմիկ մատենկանս՝ կամ եղև ուղ
ղագրել համառօտապէս զսխալանսն
նր. զի գուցէ ոչ կարացեալ ժամա
նել մեր վերըստին տպեցմանն՝ մը
նայցէ այնպէս Թիւրեցեալ, և ուղ
ղագրուին 'ի տարակուսանս: () Ի
նոր իմն գոլով շարադրեցեալ՝ ոչ
ունի ուրեք օրինակ:

* Լքալ աշէ ուղղագրութիւն թիւք
յեւլ բառիցն:

5 ուղղւոյն . ուղղի . ուղւոյն:

11 քնադաւանդ . ուղղի . քնաւանդ:

5օտի . ուղղի . 5օտին:

12 հերկօր . ուղղի . հերկօղ:

քրտնաթափ . ուղղի քրտնա Թափ:

- 13 սրբա • ուշի • սրբա
 ճշմար • ուշի • ճշմար
 կրօնից • ուշի • կրօնից
 14 մաեր • ուշի • մրտեր
 կեանս • ուշի • կեանս
 չաղեր • ուշի • չեղեր
 15 յարեաշ • ուշի • յարեալ
 արքայն • ուշի • յարքայն
 16 ագինայ • ուշի • ագինայ
 17 'ի հոսանաց • ուշի • 'ի հոսանաց
 լիով լիով • ուշի • լիով
 18 որդւոյդ • ուշի • որդւոյն
 19 բանք • ուշի • բան
 21 իբրդ • ուշի • իբր լզ

* Տամբին դանորգոյն ասինցն ցոյցանին :

Եւ որ յետ այսմ ոտանաւորի ե
 դեալէ Թէ՛ խոստովանիմ զնա , ե
 այլն , այս ևս անդէպ իմն եդեւոլի
 աստ : () Ի զկնի նախկին ոտանաւ
 րին՝ միւս այն փղբրիկ ոտանաւորն
 պատշաճեցեալէր դնիլ զի երկուքն

այնոք իկ առ միմեանս յարմարեցելք
են։ Ուղղեալ և զնորին սխալանսն
տագնապիր . ուշի . տագնապակիր .
նսեմ . ուշի . նըսեմ .
նման . ուշ . նըման :

Եւ թէպէտ այնմ գրքին քանի մի
ևս երեսք առանց սրբագրութեան
տպեցան ՚ի սկզբանն , սակայն թէ
կամիցի ոք կարէ՛ ուղղել կամ ճա
նաչմամբ , կամ յայլմէ՛ օրինակէ .
Սանաւանդ սրբագրեցեալքն ևս
թէ նրբապէս քննիցին՝ ոչ կա
րեն առանց սըխալման մը
նալ . զի անսխալ ՚ի գործս
իւր՝ ան միայնէ .
Որում պատիւ և երկրպա
գութիւն անզրաւ
յաւ իտենիւ .
Եւն .

25
Յայտ լիցի բանասիրացդ անձանց,
զի թէպէտ վս շարադրողի գրը
քիս՝ բաղիշեցիէր գրեցեալ յօրի
նախն և մեք ևս այնպէս եդաք ՚ի
սկզբանն ՚ի խորագրին, սակայն տե
ղեկացաք յետոյ, որ ո՛չէ այս բաղի
շեցին, այլ՝ սիւնեցին. որէ քեռ որ
դի սքեյն Պրիգորի տաթեացւոյն:

Որոյ սք շիրիմնէ՝ այժմ ՚ի յա
նապատն շատիկու. և առ

նէ մեծամեծ ըսքանչե

լիս ՚ի փառս յի. քի

տն մերոյ:

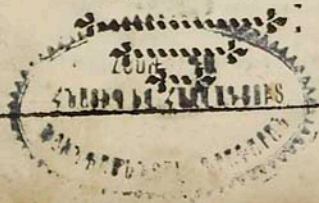
Որոյ մաղթանօքն ան

տես արասցէ տէր

զյանցանս մեր.

Լ՝ յէն.

Վ. Ե. Բ. Գ. :

7/5/88
150-

ԳԱԱ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.

FL0023407